

NHIP CẦU

THÔNG TIN LIÊN LẠC CÔNG GIÁO VIỆT NAM VÙNG ĐÔNG BẮC-PHÁP

Bulletin De Liaison De La Mission Catholique Vietnamienne - Région Est De La France

Tháng 11 & 12.2016 - số 220 - Năm thứ XXXII - ISSN 1157 - 4496

**ĐÊM
TÌNH YÊU
GIÁNG THỂ
GIÁNG SINH 2016**

Thông Tin Liên Lạc Công Giáo
Việt Nam vùng Đông Bắc Pháp

Bulletin de Liaison
de la Communauté Catholique Vietnamienne
Région Est de la France

ISSN 1157-4496

Dépôt légal No 4398

Commission paritaire No 72513

Directeur de la publication : LAMQUOCHUNG

Imprimé par nos soins

Thư từ bài vở xin gửi về : Nhịp Cầu

3 Chemin du Doernelbruck

67000 Strasbourg-France

nhipcaulavang@yahoo.fr

Sáng Lập: Lm Giuse Võ Quang Linh (+).

Tuyên úy đường nhiệm: Lm P.M.Lâm Thái Sơn.

Chủ trương: Liên Cộng đoàn Công Giáo

Việt nam Strasbourg - Colmar - Mulhouse.

Chủ nhiệm: Lâm Quốc Hưng.

Chủ bút: Võ Hải Bình.

Kỹ thuật: Đặng Văn Lộc.

Thủ quỹ: Hồ Mỹ Khê.

Với sự cộng tác: Sr Nguyễn Thị Hường, Cao Tấn Hưng, Đặng Văn Cần, Kỳ Văn Cục, Sr Võ Thiên Nga, Luật Gia Strasbourg, V.L. Thiên Kim.

Ngân phiếu ủng hộ báo xin đề:

Journal NHIP CAU ccp 1057 50 F Strasbourg

Đóng góp tùy lòng hảo tâm.

Parapente	58-60
Dị nhân Đoàn Văn Nhâm...	61-62
Họ đã viết truyện ngắn như thế nào ?	63-70
Có 2 thứ	71
Vì sao ngày nay các nhà hảo tâm thường được gọi là 'Mạnh Thường Quân'?	71-73
Tin Tức Cộng Đoàn	

Lá thư chủ bút	3
NĂM THÁNH LÒNG THƯƠNG XỐT Lịch Sử Và Ý Nghĩa	
Ngày Đại Lễ Chúa Giáng Sinh	7-10
Vọng đất trời (thơ)	10
Đêm nay (thơ)	10
Ánh Thiên Thần	11-15
Thiên thần bản mệnh (thơ)	15
Em là thiên thần nhỏ (thơ)	15
Đêm Noel Trong Xà Lim Số 6	16-24
Chúa sinh ra để nhắc cần... với nhau (thơ)	23
Biết rằng (thơ)	24
Mưa đông (thơ)	24
Những giai thoại quanh ca khúc "Bài thánh ca buồn" của nhạc sĩ Nguyễn Vũ	25-27
Ông Già Nô-en Không Đến	28-30
Với đêm (thơ)	30
Mừng Giáng Sinh (thơ)	30
Đêm yêu thương (thơ)	30
Trang Khoa Học	31-37
- Ở độ cao nào Trái đất kết thúc và khởi đầu Không gian?	
- Lần đầu tiên phát hiện hóa thạch chim cổ thời Đại Trung sinh.	
- Đã tìm ra cách biến nhựa rác thải thành gạch để xây nhà.	
- Phát minh chiếc bóng đèn, có thể phát sáng 40 năm.	
- cô gái Ấn Độ đã sáng chế ra máy giặt chạy bằng chân.	
- Mặt đường tự hút 4.000 lít nước ngập trong một phút	
Trang Y Học	38-47
Trang Gia Chánh	48-53
Chút kỷ niệm xưa	55-57

Là thu chữ bút ...

Nhip Cầu số 220 đến với quý độc giả trong không khí rộn ràng của Giáng sinh 2016. Trong cuộc sống tiện nghi, vật chất đầy đủ, phần đông tất cả chúng ta đều chuẩn bị cho một đêm Giáng sinh với nhiều thức ăn, quà cáp. Mọi người quây quần với nhau trong ngôi nhà ấm cúng và trao cho nhau những lời chúc tốt lành. Cuộc sống bình an như thế cứ tiếp diễn năm này sang năm khác.

Thế nhưng, cuộc sống như thế không phải lúc nào cũng thấy được ở những quốc gia chậm tiến, nhất là đất nước Việt Nam của chúng ta, ngay thời điểm này những trận lũ lụt kinh khủng đã cuốn trôi tất cả tài sản vốn đã ít ỏi của người dân nghèo lẫn sinh mạng của họ. Hệ thống tiên báo mưa lũ của nhà cầm quyền đã không còn hữu hiệu, thêm vào những đập thủy điện xây dựng tràn lan không có kế hoạch và họ xả đập tùy tiện đã góp phần cho cơn lũ mạnh mẽ thêm lên. Xác súc vật và con người trôi lẫn bên nhau những xóm làng chỉ còn thấy nóc nhà, thân phận con người khác chi cây cỏ thật là một thảm cảnh thê lương. Hình như đối với họ những người dân thấp cổ bé miệng không có cơ hội nào sinh tồn khi sống trong sự cai trị của họ.

Đứng trước tình trạng bão lụt kinh hoàng và thiếu đói của đồng bào miền Trung đang thoi thóp vì hậu quả của cơn lụt, khắp nơi trong nước cũng như ở hải ngoại, những tổ chức hội đoàn cũng như cá nhân đã kêu gọi quyên góp để cứu trợ khẩn cấp. Những người có uy tín trong xã hội có tâm, đã trực tiếp kêu gọi cộng đồng góp công và của để họ trực tiếp

đến ngay từng địa phương cứu đói đồng bào, giúp họ có thực phẩm để tạm thời tồn tại qua cơn giận dữ của thiên nhiên.

Vậy mà những trợ giúp ít ỏi đó cũng bị những kẻ đại diện cho chính quyền địa phương nhấn chìm, thu hồi lại để chia cho người thân của họ. Trước kia, những trợ giúp này thường thông qua nhiều tổ chức của chính quyền, nhưng

mười phần chỉ đến tay người nhận chỉ có một, thậm chí không đến được tay người nhận mà họ tự chia chác cho nhau. Những sự việc này do những nguồn tin chính thống của báo đài nhà nước lên tiếng chỉ trích. Qua sự việc nêu trên, những tổ chức trực thuộc của Đảng và nhà nước đã không còn đủ uy tín để kêu gọi quyên góp cứu trợ, lòng tin của người dân đối họ đã hoàn toàn phá sản. Người dân đã đặt niềm tin của mình vào những tổ chức tôn giáo, vào những nhân cách nổi bật trong xã hội...

Với một xã hội đầy dẫy sự bất an, nhà nước không có khả năng điều hành chính sách, vấn nạn sứ quân ở các địa phương hành hạ người dân, thì niềm an ủi lớn lao nhất là dựa vào các tôn giáo mà đặt để niềm tin của mình.

Bão lụt ở miền Trung Việt Nam có lẽ chúng ta nghe và người dân miền Trung sẽ phải đối phó từ thế hệ này sang thế hệ khác. Phải nói thẳng rằng nhà nước Việt Nam không hề có một biện pháp nào để chế ngự thiên tai, ngược lại còn góp phần nhân thêm lên những thảm họa đó do những phe phái cầm quyền bắt tay nhau kiếm tiền trên sinh mạng của người dân.

Quý độc giả kính mến, cùng là người Việt Nam trong hay ngoài nước, chúng ta vẫn biết rằng máu chảy ruột mềm nhất là

những người có điều kiện sinh sống đầy đủ. Chúng ta không thể làm ngơ trước nỗi đau của người cùng chung máu đỏ da vàng với chúng ta trên mảnh đất Việt Nam. Một lời cầu nguyện, một hành động thiết thực cũng góp phần xoa dịu nỗi đau đó. Trong niềm hân hoan đón Chúa Giáng sinh, chúng ta sẽ không quên những thân phận lạc loài vì mất hay thất lạc người thân, những thân phận thiếu đói, giá lạnh bị nhấn chìm trong bão lụt. Giúp đỡ họ như một cách nhìn lại Thiên Chúa trong mỗi chúng ta. Không phải khi xưa Thiên Chúa đến với chúng ta qua thân phận cô đơn, bạc bẽo của con người đó chăng ?

Kính chúc quý độc giả một đêm Giáng Sinh an bình.

Nhip Cầu

NĂM THÁNH LÒNG THƯƠNG XÓT

Năm Thánh là thời gian học sống tha thứ và thương xót là điều đẹp lòng Thiên Chúa nhất

Năm Thánh là một lúc ưu tiên để Giáo Hội học chỉ lựa chọn điều đẹp lòng Thiên Chúa nhất: đó là tha thứ cho các con cái Ngài, thương xót chúng, để đến lượt chúng, chúng cũng có thể tha thứ cho các anh em khác và chiếu toả rạng ngời như các ánh đuốc lòng xót thương của Thiên Chúa trong thế giới này. Việc canh tân các cơ quan và cấu trúc của Giáo Hội cũng là một phương thế dẫn đưa chúng ta tới kinh nghiệm sinh động làm sống lại lòng thương xót của Thiên Chúa.

Đức Thánh Ca Phanxicô đã nói như trên với hàng chục ngàn tín hữu và du khách hành hương năm châu tham dự buổi tiếp kiến sáng thứ tư hàng tuần hôm qua. Như quý vị đã biết, sáng thứ ba vừa qua Đức Thánh Ca đã chủ sự thánh lễ và lễ nghi mở Cửa Năm Thánh Lòng Thương Xót, sau khi đã mở Cửa Thánh tại Bangui thủ đô Cộng hòa Trung Phi trong chuyến công du Phi châu hồi hạ tuần

tháng 11 vừa qua. Chính vì thế trong bài huấn dụ Đức Thánh Ca đã cùng mọi người suy tư về ý nghĩa của Năm Thánh Lòng Thương Xót. Giải thích lý do Giáo Hội cử hành Năm Thánh ngoại thường này. Đức Thánh Ca nói:

Giáo Hội cần thời điểm ngoại thường này. Tôi không nói lúc này là tốt cho Giáo Hội. Tôi nói: Giáo Hội cần lúc ngoại thường này. Trong thời đại có các đổi thay sâu rộng của chúng ta Giáo Hội được mời gọi cống hiến phần đóng góp đặc thù của mình, bằng cách làm cho các dấu chỉ sự hiện diện và gần gũi của Thiên Chúa được hữu hình. Và Năm Thánh là một thời gian thuận tiện cho tất cả chúng ta, để khi chiêm ngưỡng Thiên Chúa Thương Xót, vượt mọi hạn hẹp của con người và tỏa rạng trên sự tối tăm của tội lỗi, chúng ta có thể trở thành các chứng nhân xác tín và hữu hiệu hơn.

Hướng cái nhìn về Thiên Chúa từ bi và tới các anh chị em cần lòng thương xót, có nghĩa là tập trung chú ý trên nội dung nòng cốt của Phúc Âm là Chúa Giêsu, Lòng Thương Xót nhập thể, khiến cho con mắt của chúng ta trông thấy mẫu nhiệm vĩ đại của Tình Yêu Ba Ngôi của Thiên Chúa. Cử hành một Năm Thánh Lòng Thương Xót đồng nghĩa với việc đặt để vào trung tâm cuộc sống cá nhân và cuộc sống của các cộng đoàn của chúng ta sự chuyên biệt của đức tin kitô, nghĩa là Chúa Giêsu Kitô, Thiên Chúa từ nhân.

Tiếp tục bài huấn dụ Đức Thánh Ca nói: Như vậy một Năm Thánh để sống lòng thương xót. Phải, thưa anh chị em thân mến, Năm Thánh này được cống hiến cho chúng ta để chúng ta kinh nghiệm được trong cuộc sống sự đụng chạm êm dịu và ngọt ngào của ơn tha thứ của Thiên Chúa, sự hiện diện của Ngài bên cạnh chúng ta, sự gần gũi của Ngài nhất là trong những lúc cần thiết hơn.

Tóm lại, Năm Thánh này là một thời gian đặc ân để Giáo Hội học chỉ lựa chọn “điều hài lòng lòng Thiên Chúa nhất”. Và cái gì “đẹp lòng Thiên Chúa nhất?” Đó là tha thứ cho các con

cái Ngài, thương xót chúng, để tối lượt chúng, chúng cũng tha thứ cho các anh em khác, bằng cách chiếu toả rạng ngời như các ánh đuốc của lòng thương xót trên thế giới này. Anh chị em thân mến, Năm Thánh sẽ là một “thời gian thuận tiện” đối với Giáo Hội, nếu chúng ta học lựa chọn “điều làm hài lòng Thiên Chúa nhất”, mà không nhượng bộ cám dỗ nghĩ rằng có điều gì đó quan trọng hay ưu tiên hơn. Không có gì quan trọng hơn là việc lựa chọn điều làm Thiên Chúa hài lòng nhất”, đó là lòng thương xót, tình yêu của Ngài, sự hiền dịu của Ngài, vòng tay ôm của Ngài, các vuốt ve của Ngài!

Đó là điều làm Thiên Chúa hài lòng nhất. Trong một cuốn sách thần học thánh Ambrrogio đã viết về Adam. Ngài lấy lại lịch sử tạo dựng thế giới và nói rằng: mỗi ngày sau khi làm ra một vật - mặt trăng, mặt trời hay các thú vật - trình thuật nói rằng: “Và Thiên Chúa thấy điều này tốt lành”. Nhưng khi tạo dựng nên người nam và người nữ thì trình thuật nói: “Và Thiên Chúa thấy điều này rất tốt lành”. Thánh Ambrrogio hỏi: “Mà tại sao lại rất tốt lành?” Bởi vì Thiên Chúa hài lòng sau việc tạo dựng nên người nam và người nữ chẳng?” Bởi vì sau cùng Ngài đã có ai đó để tha thứ. Điều này thật là đẹp: niềm vui của Thiên Chúa là tha thứ, bản thể của Thiên Chúa là lòng thương xót. Vì vậy trong năm nay chúng ta phải mở con tim ra, để cho tình yêu này, để cho niềm vui này của Thiên Chúa làm tràn đầy con tim của chúng ta với lòng xót thương của Ngài.

Áp dụng hiệu quả Năm Thánh vào cuộc sống cụ thể của Giáo Hội, Đức Thánh Ca nói: Cả việc cần thiết canh tân các cơ quan và cấu trúc của Giáo Hội cũng là một phương thế phải dẫn đưa tới chỗ sống kinh nghiệm sinh động và tái sinh về lòng thương xót của Thiên Chúa, là điều duy nhất có thể bảo đảm cho Giáo Hội là kinh thành xây trên một ngọn núi cao không thể che dấu được “ (Mt 5,14). Chỉ một Giáo Hội thương xót rạng ngời thôi! Nếu chỉ trong một lúc

thôi, mà chúng ta quên rằng lòng thương xót là “điều làm Thiên Chúa hài lòng nhất”, thì mọi cố gắng sẽ vô ích, vì chúng ta sẽ trở thành nô lệ các cơ quan và cấu trúc của chúng ta, dù chúng ta có được canh tân thế nào đi nữa. Nhưng chúng ta sẽ luôn mãi là nô lệ chúng!

Đức Thánh Ca nói thêm trong bài huấn dụ: “Cảm nhận mạnh mẽ trong chúng ta niềm vui được Chúa Giêsu tìm lại, như là Mục Tử Nhân Lành Chúa đến tìm kiếm chúng ta, vì chúng ta đã đi lạc” (Bài giảng trong buổi hát Kinh Chiều Chúa Nhật Lòng Chúa Thương Xót, 11-4-2015): đó là mục đích mà Giáo Hội đề ra trong Năm Thánh này. Như thế, chúng ta sẽ củng cố nơi mình xác tín rằng lòng thương xót có thể thực sự góp phần vào việc xây dựng một thế giới mới

nhân bản hơn. Một cách đặc biệt trong thời đại chúng ta, trong đó sự tha thứ là một khách trọ hiếm có trong các môi trường của cuộc sống con người, việc kêu gọi lòng thương xót lại càng cấp bách hơn nữa, và điều này ở khắp mọi nơi: trong xã hội, trong các cơ cấu, trong nơi làm việc và cả trong gia đình nữa.

Chắc chắn rồi, ai đó có thể phản bác: “Nhưng mà thưa Cha, Giáo Hội trong Năm này không phải làm một cái gì hơn nữa sao?”. Thật là đúng chiêm ngưỡng lòng thương xót của Thiên Chúa, nhưng cũng có nhiều nhu cầu cấp thiết khác”. Đúng thế, có nhiều việc phải làm lắm, và tôi là người đầu tiên không mệt mỏi nhắc tới điều này. Tuy nhiên, cần để ý rằng nguồn gốc của việc lãng quên lòng thương xót là tình yêu riêng mình. Trong thế giới nó có hình thái của việc chỉ tìm kiếm các lợi lộc riêng tư, các thú vui và danh dự, hiệp nhất với việc tích trữ của cải giàu sang, trong khi trong cuộc sống kitô người ta thường mặc áo giả hình và thế tục. Tất cả các điều này chống lại lòng thương xót. Các lý do của tình yêu riêng khiến cho lòng thương xót trở thành xa lạ trong thế giới thì nhiều tới độ thường khi chúng ta không còn khả năng nhận biết chúng như các hạn hẹp và như là tội lỗi nữa. Đó là lý do tại sao cần phải thừa nhận mình là những người tội lỗi, để củng cố nơi chúng ta xác tín về lòng thương xót Chúa. “Lạy Chúa, con là một người nam tội lỗi; Lạy Chúa con là một người nữ tội lỗi: xin Chúa hãy đến với lòng xót thương của Chúa”. Đây là một lời

cầu rất đẹp. Nó là một lời cầu dễ dàng cần phải nói lên mỗi ngày. “Lạy Chúa con là một người nam tội lỗi; con là một người nữ tội lỗi: xin Chúa đến với lòng xót thương của Chúa”

Và Đức Thánh Ca kết luận bài huấn dụ như sau: Anh chị em thân mến, tôi cầu chúc rằng trong Năm Thánh này mỗi người trong chúng ta sống kinh nghiệm lòng nhân từ của Thiên Chúa, để là các chứng nhân của “điều làm cho Chúa hài lòng nhất”. Tin rằng điều này có thể thay đổi thế giới có phải là ngây thơ không? Đúng, nói một cách nhân loại thì đó là điên, nhưng “cái điên rồ của Thiên Chúa còn hơn cái khôn ngoan của loài người, và cái yếu đuối của Thiên Chúa còn hơn cái mạnh mẽ của loài người” (1 Cr 1,25).

Đức Thánh Ca đã chào các đoàn hành hương đến từ các nước Bắc Mỹ và Âu châu. Ngài đã đặc biệt chào các đoàn hành hương hai nước Libăng và Gabon bên Phi châu, cũng như các đoàn hành hương đến từ các nước Indonesia và Nhật Bản.

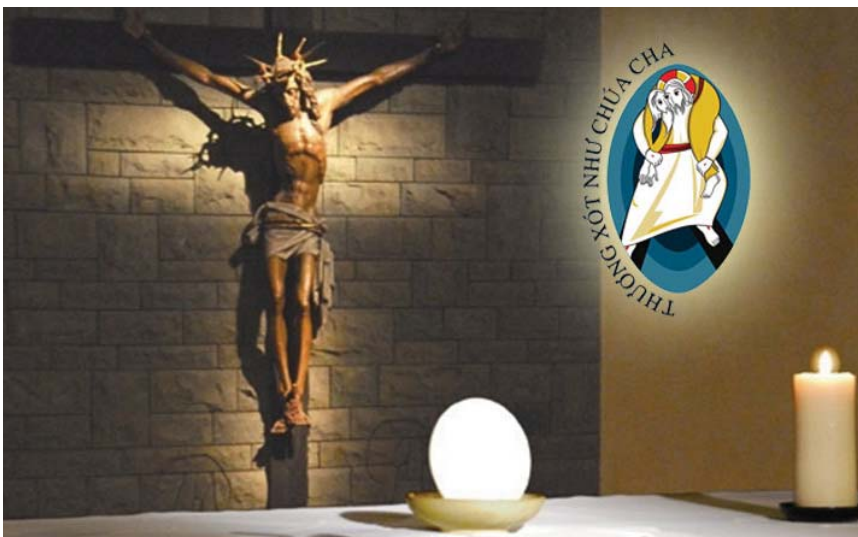
Trong số các nhóm hành hương Italia ngài chào các nữ thừa sai Bắc Ái, hiệp hội Thiên Chúa giàu lòng thương xót của giáo phận Piazza Armerina, nhóm Caffo vùng Lombardia, và các nghệ sĩ Hiệp hội Don Bosco trên thế giới. Ngài nói hôm qua chúng ta đã mừng lễ Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội, và khai mạc Năm Thánh Lòng Thương Xót, xin Đức Mẹ bầu cử cho mọi người gặt được nhiều hoa trái thiêng liêng trong Năm Thánh và được Mẹ hướng dẫn làm các việc lành phước đức trên bình diện vật chất và tinh thần.

Chào các bạn trẻ Đức Thánh Ca xin Mẹ dậy

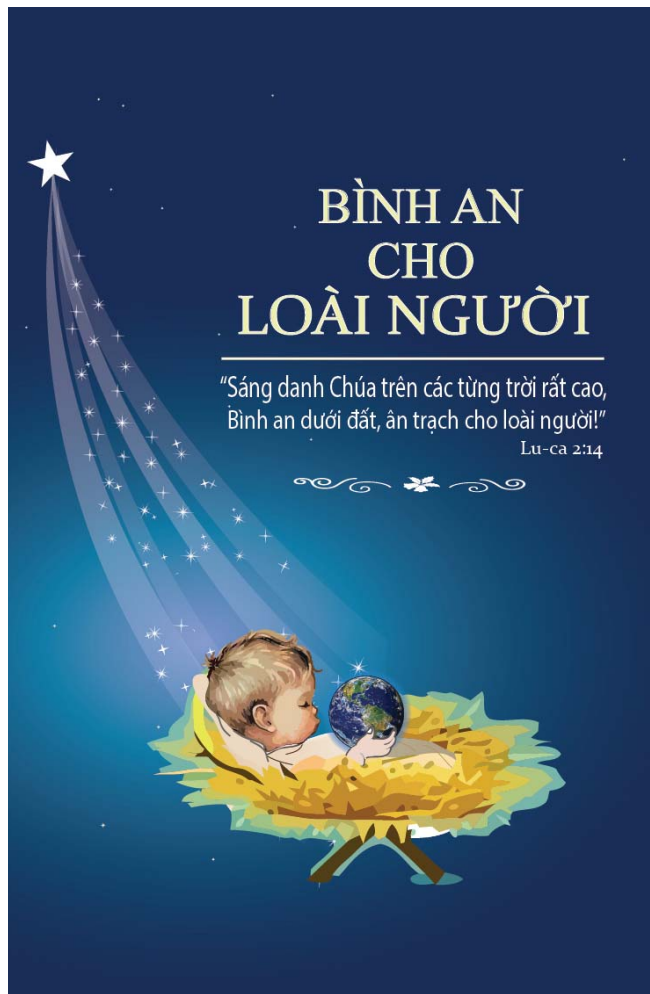
cho họ biết tiếp đón Chúa Cứu Thế sinh ra trong tâm lòng họ. Ngài chúc các anh chị em đau yếu biết tín thác nhiều hơn nơi Chúa Quan Phòng, và xin Chúa ban cho các đôi tân hôn biết lấy lòng thương xót làm tiêu chuẩn cho cuộc sống hôn nhân của họ.

Buổi tiếp kiến đã kết thúc với phép lành toà thánh Đức Thánh Ca ban cho mọi người.

Linh Tiến Khải

Lịch Sử Và Ý Nghĩa Ngày Đại Lễ Chúa Giáng Sinh

Ngày đại lễ mừng Chúa Giáng sinh đã tới. Đây là một biến cố trọng đại, một biến cố siêu việt trong lịch sử nhân loại. Chúng ta tìm hiểu một chút về lịch sử và những giá trị cao trọng của ngày đại lễ này trong dòng lịch sử của nhân loại, và gắn liền với hành trình của lịch sử Ôn Cứu Độ của Thiên Chúa.

Trong Phụng Vụ của Giáo hội Công giáo, có ba ngày lễ sinh nhật được mừng kính: sinh nhật Đức Mẹ vào ngày 8 tháng 9 và sinh nhật thánh Gioan Tẩy Giả ngày 24 tháng 6. Đặc biệt, ngày lễ kỷ niệm biến cố Con Thiên Chúa Giáng Sinh được mừng kính cách vô cùng long trọng vào ngày 25 tháng 12, đây là ngày mà chúng kiến sự kiện “Ngôi Lời đã trở nên người phàm và cư ngụ giữa chúng ta” (Ga 1:14).

Ngày lễ Giáng sinh được chuẩn bị bằng Mùa Vọng trong Năm Phụng Vụ, kéo dài khoảng bốn tuần trước đại lễ Giáng sinh. Mùa Vọng từ tiếng La tinh có nghĩa là “đến” hướng tâm hồn tín hữu suy niệm về Chúa Giêsu Kitô đến lần thứ nhất khi được hạ sinh nơi hang đá Bê-lem, trong khi chờ đợi cuộc quang lâm thứ hai của Người. Mùa Vọng là thời gian trông chờ, thống hối, hoán cải tâm hồn, trở lại với hy vọng và suy tư về yêu thương, hòa bình mà Đấng Cứu Thế đem đến cho nhân loại, đồng thời với gương khiêm nhường, khó nghèo của Hải Đồng Giêsu nơi hang đá Bêlem.”.

Trong Kinh Thánh không có chỗ nào nói đến các môn đệ của Chúa Giêsu mừng Sinh nhật của Chúa. Nguồn gốc ngày lễ Giáng Sinh xuất phát từ Kinh Thánh không phải là những dữ kiện lịch sử có ngày tháng năm ấn định.

Tin Mừng Thánh Luca đã tường thuật việc “sứ thần Chúa” hiện ra với “những người chăn chiên sống ngoài đồng và thức đêm canh giữ đoàn vật”; đang khi “họ kinh khiếp hãi hùng” thì thiên thần báo tin về Đấng Cứu Độ sinh ra với dấu chỉ để nhận biết Người: “Anh em đừng sợ. Nay tôi báo cho anh em một tin mừng trọng đại, cũng là tin mừng cho toàn dân: Hôm nay, một Đấng Cứu Độ đã sinh ra cho anh em trong thành của Đa-vít. Người là Chúa Kitô. Anh em cứ dấu này mà nhận ra Người: anh em sẽ gặp thấy một trẻ sơ sinh bọc tã, nằm trong máng cỏ.” (Lc 2: 8-12)

Tin Mừng theo Thánh Matthêu ghi rằng: “Chúa Giêsu ra đời tại Bê-lem, miền Giu-đê, thời vua Hê-rô-đê trị vì” (Mt 2,1).

Điều đó đem đến cho chúng ta hiểu rằng: ngày 25 tháng 12 là Giáng Sinh của Chúa Giêsu hay Chúa Giêsu xuống thế làm người, nhưng giáng sinh không theo nghĩa người đời mà đặt trong những chiều kích thiêng liêng. Ngày Lễ Chúa Giêsu Giáng Sinh phải được đặt trong chiều sâu của ý nghĩa Phụng Vụ Thánh của toàn thể Giáo

hội về “Chúa Giêsu đã nhập thể trong lòng Trinh Nữ Maria và đã làm người”.

Trong Tin Mừng Luca cũng ghi những dòng vần vỏi về sự kiện Chúa Giáng Sinh: “Thời ấy, hoàng đế Au-gút-tô ra chiếu chỉ truyền kiểm tra dân số. Khi hai ông bà Giuse và Maria đang ở thành Bê-lem thì bà Maria đã tới ngày mãn nguyệt khai hoa. Bà sinh con trai đầu lòng, lấy tã bọc con, rồi đặt nằm trong máng cỏ” (Lc 2: 6-7). Chúa Giêsu giáng sinh là sự kiện siêu việt làm vinh danh trên trời và đem bình an cho người dưới thế như Thánh sử Lu-ca nói đến “muôn vàn thiên binh hợp với sứ thần cất tiếng ngợi khen Thiên Chúa: Vinh danh Thiên Chúa trên trời, Bình an dưới thế cho người thiện tâm”(Lc 2: 14).

Trước 2000 năm Chúa giáng sinh, các dân tộc trên thế giới đều có những ngày lễ khác nhau vào tháng 12. Ở Ägyptern/ Egypt mừng sinh nhật Horus, Ấn Độ mừng chúa Ánh sáng (Lichtgotte), người La Mã cổ mừng ngày hội Saturnalien. Tất cả các quốc gia có nhiều lễ lộng lẫy riêng biệt. Giáo Hội sơ khai vào thế kỷ 1, 2, không cử hành lễ mừng ngày Chúa Giáng Sinh. Theo Giáo sử ghi lại, các nghi lễ đầu tiên về Giáng Sinh được tổ chức vào ngày 6 tháng Giêng trong các Giáo Hội Đông Phương. Đến thế kỷ thứ 3 mới có lễ mừng Chúa Giêsu ra đời để thay thế lễ Thần Saturnalia vào 25 tháng 12.

Năm 217 Đức Giáo Hoàng Hyppolist đã chọn ngày 25 tháng 12 là ngày Chúa Giáng Sinh và qua các mùa Vọng. Giáo Hội thiết lập Lễ Giáng Sinh để thay thế lễ nghi của người ngoại giáo thời xưa với Lễ Đông Chí khoảng 25 tháng 12, khi ngày và đêm dài bằng nhau; từ đó dần dần ngày dài thêm ra, với ánh Mặt Trời chiếu sáng vượt thắng tối tăm và sức nóng xóa tan không khí lạnh lẽo của Mùa Đông. Tại Phương Đông, có tục thờ bụt Mithra

là vị thần ánh sáng, theo Niên Lịch Jules César, ngày lễ vào 25 tháng 12 là sinh nhật Thần Mặt Trời được nhân dân đón mừng với niềm hân hoan có ánh sáng và sức nóng cần cho sự sống, giúp cho đất đai phì nhiêu để gieo vãi, từ đó có hoa màu để sinh sống. Điều đó thể hiện một sự mặc khải huyền diệu về chính Chúa Giêsu là ánh sáng và sự sống.

Vào năm 330, hoàng đế Constantino đã ban sắc chỉ và chính thức thay lễ thờ Thần Mặt Trời 25 tháng 12 bằng Đại lễ mừng kính Chúa Giêsu Giáng Sinh.

Đến thế kỷ thứ 5 mới có Lễ Chúa Giêsu Giáng Sinh và chính Đức Giáo hoàng Sistô III đã cử hành Lễ Giáng Sinh đêm 24 rạng ngày 25 tháng 12.

Dần dần Phụng Bụ có nghi thức của ngày đại lễ mừng Chúa Giáng Sinh gồm: Lễ Vọng vào đêm 24-12 có những lễ nghi mừng Chúa Giêsu sinh ra, nhất là Thánh Lễ nửa đêm với nghi thức phụng vụ phổ biến khắp nơi, theo tinh thần đạo đức hân hoan “nửa đêm mừng Chúa ra đời”; Lễ Chính Ngày vào 25-12 với thánh lễ đặc biệt mà các Linh mục gọi là Thánh Lễ Đức Kitô hay “Christ-mass”, về sau đọc thành Christmas.

Đến thế kỷ 12, Lễ Giáng Sinh trở thành đại lễ trong Giáo Hội Tây Phương, và phần lớn các Giáo Hội Kitô đều mừng Lễ Giáng Sinh ngày 25-12.

Vào ngày lễ Giáng Sinh, trong các nhà thờ Công giáo nào cũng có “máng cỏ” và khắp mọi nơi, khi trang hoàng Giáng Sinh cũng có máng cỏ, với hài nhi Giêsu, bà Maria, ông Giuse, có

chiên, bò, lừa, thỏ
hơi cho ấm con trẻ
và có vài ba mục
đồng ngắm nhìn
hài nhi.

Năm 1223 tại
thành Greccio nước
Ý, Thánh Phanxicô
Assisi đã thực hiện
mô hình đầu tiên
với máng cỏ sống
động diễn tả về sự
kiện Chúa Giêsu
Giáng Sinh. Ngoài
các mục đồng,
chứng nhân còn
có ba nhà đạo sĩ
gọi là Ba Vua từ
Phương Đông đến
tìm Người, theo
truyền thống thì đó là Melchior, Gaspard và
Balthazar.. Nhờ có ngôi sao lạ dẫn đường ba
vị đến nơi thì thấy “Hài Nhi và thân mẫu là
bà Maria” (Mt 2, 11).

Đêm 24 tháng 12, nơi các thánh đường và cả
nơi các cộng đoàn hay gia đình đều có hang đá
với máng cỏ, bên trong có tượng chúa Hài đồng
tượng Đức Mẹ Maria, chung quanh có những
con lừa, các tượng Ba Vua một số Thiên thần,
thánh Giuse trên mái nhà có ánh sáng, chiếu
từ một ngôi sao hướng dẫn 3 vua tìm đến với
Chúa. Mọi người đều hướng về Chúa nhân từ,
cầu nguyện Chúa cứu rỗi cho nhân loại tránh
bớt chiến tranh nghèo đói và những đau khổ của
kiếp người: “Hát khen mừng Chúa giáng sinh
ra đời Chúa sinh ra đời nằm trong hang đá nơi
máng lừa. Trong hang Belem ánh sáng tỏa lan
từng bừng nghe trên không trung tiếng hát thiên
thần vang lừng. Đàn hát xuống ca dư âm vang
xa. Đây Chúa Thiên Toà Giáng sinh vì ta..Người
hồi đến xem nơi hang Be Lem. Ôi Chúa Giáng
sinh khấn thấp hèn. Nửa đêm mừng Chúa giáng
sinh ra chốn gian trần. Người đem ơn phúc xuống
cho muôn dân lầm than...”

Chúa Giêsu Giáng Sinh đem đến an bình và

hân hoan cho mọi người. Vì thế, không khí vui
tươi được phản ánh qua các ca khúc hay Thánh
Ca Giáng Sinh không thể thiếu vắng trong mùa
này khi mà đâu đâu cũng vang vọng các ca khúc
đem niềm vui khắp nơi. Thánh Ca vang lừng
với tiếng đàn, tiếng chuông. “Silent Night, Holy
Night” (Đêm Thánh vô cùng) là Thánh ca bất hủ,
không thể thiếu vắng khi Mùa Giáng Sinh đến.
Đầu tiên là thánh ca tiếng Đức - Stille Nacht!
Heilige Nacht! từ bài thơ của Joseph Mohr, một
Linh mục người Áo, vào năm 1816, và sau đó
Franz Xavier Gruber đã phổ nhạc vào Lễ Vọng
Giáng Sinh năm 1818, rồi đem ra hát vào Đêm
Giáng Sinh cùng năm. “Jingle Bells” là ca khúc
dân gian Hoa Kỳ nổi danh, do mục sư James
Pierpoint sáng tác vào dịp Lễ Thanksgiving 1857
tại Boston cho các em Trường Chúa Nhật (Sunday
School). Sau này đồng hóa với nhạc Giáng Sinh
đón mừng Ông Già Noel hay Santa Claus đem
niềm vui đến cho nhi đồng.

Sau bốn tuần lễ Mùa Vọng chờ đợi, Giáo hội
Công Giáo long trọng mừng lễ Giáng Sinh trong
niềm hân hoan phấn khởi. Lễ Giáng Sinh trở nên
rất phổ biến với cái tên là Noel, vì hầu như mọi
người : tín hữu hay không, bằng cách này hay
cách khác, đều có thể mừng lễ Noel. Lễ Giáng

Sinh là dịp để nhắc nhớ mọi người về “Đấng Cứu Độ đã giáng sinh cho các người”(Lc 2,11). Thiên Chúa đã nhập thể và nhập thể để ở cùng chúng ta. Ngài là Đấng Emmanuel bao đời mong đợi. Thiên Chúa làm người để con người được làm Thiên Chúa.

Tâm tình ngày lễ Giáng Sinh của chúng ta phải có tính cách tích cực, bởi vì nhìn lại lịch sử từ ngày Chúa Giáng sinh, đã có biết bao nhiêu người mừng lễ Noel, nhưng họ đã không một lần gặp được Chúa Hài đồng, dường như họ coi lễ Noel là dịp để vui chơi, giải trí, được dịp chưng diện, mà không biết phóng con mắt tâm hồn qua không gian và thời gian về hang Belem mà chiêm ngắm Chúa Hài Nhi, để hòa nhịp với các nhân vật bé mọn nghèo hèn đang thờ lạy Ngôi Hai Thiên Chúa giáng sinh làm người. Chúng ta cùng hiệp thông trong ngày Giáng Sinh trọng đại để cảm tạ Chúa vì hồng ân giáng sinh này và đáp trả lại bằng một đời sống chứng nhân đượm tình bác ái đối với tha nhân.

Cùng với Giáo hội, và toàn thế giới, chúng ta hân hoan mừng Sinh nhật của Ngôi Lời Nhập Thể, một Hài Nhi sinh ra trong máng cỏ đơn hèn. Hài nhi Giêsu bé nhỏ nằm trong máng cỏ nghèo hèn chính là Thiên Chúa thật. Với việc nhập thể của Ngôi Hai, Con Thiên Chúa đã làm người để đưa từng người chúng ta lên địa vị con Thiên Chúa.

VỌNG ĐẤT TRỜI

Đất Trời kia có điều chi thăm thẳm
Suốt đời này ta nhường thấu ngọn nguồn ?
Khúc sông sâu nơi đời cao há phẳng
Cuộc đời này công thẳng để gì suôn ?

Đất Trời kia có điều chi ngang trái
Sao trái ngang đến gõ cửa từng nhà
Chiến tranh xa, khủng bố tràn muôn ngả
Người xuống đường đòi công lý thẳng ngay !

Đất Trời kia có điều chi trần trọc
Sao nhói lòng giấc ngủ các em thơ !
Bao nhiêu người dưới mồ sâu vẫn khóc
Xót điều gì trúc trắc tận nhân tâm... !

Đất Trời kia vẫn chưa thôi hi vọng
Dẫu cho đời khát vọng thật mong manh
Đất với Trời vẫn ngày đêm mong ngóng
Lúc cuộc đời tàn rách kịp chữa lành !

Sớm ĐX 29.11.15

ĐÊM NAY

Mùa Đông Chúa sinh ra
Tìm về những sợi mưa phùn
sương gió lạnh run
phủ mền quanh Chúa !

Cánh đồng hoang vắng Chúa sinh
Nặng tình giọt sương đêm hồi hộp
sắp mình
từng cơn rơm
ấm hồng da thịt Hài Nhi !

Giọt sao đêm lặng gieo
đêm khó nghèo
Chúa nằm nghe
mênh mang lặng vắng...!

Đêm nay màu trắng !
Đêm nay giọt đắng !
Đêm nay nhiệm mùa !
Đêm nay
Chúa sinh !

Chiều ĐX 4.12.15

Đăng Kha

Ánh Thiên Thần

Mùa Giáng Sinh năm nay lại đến, cảnh vật và không gian đang bao trùm cái lạnh tê tái mùa đông, sống trên xứ người thấm thoát đã gần bốn mươi năm nhưng mỗi lần đến mùa giáng sinh những kỷ niệm thời thơ ấu trong tôi lại ùa về, nhân đây tôi viết kể các bạn nghe chuyện của tôi vào một mùa Giáng Sinh năm cũ.

Tôi là đứa con gái út trong gia đình bốn chị em, ba mẹ tôi không có con trai. Hồi trước 75 ba tôi làm công chức trong tòa hành chánh tỉnh Thừa Thiên Huế, một chức vụ khiêm nhường chuyên lo chuyện giấy tờ, lương bổng cho nhân viên tòa tỉnh nhưng cũng đủ để sau ngày mất nước ông bị cộng sản bắt đi tù những sáu, bảy năm trời. Thời gian đó gia đình mẹ con chúng tôi đói lắm, đói triền miên, đói dài, đói dẹt. Thời trước, lúc ba còn làm việc, với đồng lương căn bản của ông cũng chỉ vừa đủ trang trải cho cuộc sống tiện tặn trong nhà và nuôi bốn chị em tôi đến trường cùng chúng bạn, họa hoằn lắm tháng nào có dư chút đỉnh là nhờ mẹ tôi nhận thêm mỗi thêu tranh cho tiệm bán tranh Vỹ Dạ ngoài phố, nhờ mỗi lần cô Vân chủ tiệm mang những xấp vải màu với từng bó chỉ thêu đến nhà giao hàng và dặn dò mẹ tôi làm sao, làm sao, là chúng tôi vui lắm, vì biết chắc sau khi mẹ làm xong, lãnh tiền công, dù ít dù nhiều, thế nào chị em chúng tôi mỗi đứa cũng được vài đồng mẹ cho để bỏ túi, bởi trong lúc mẹ ngồi thêu, công việc nhà được chia đều cho bốn chị em. Ấy là cuộc sống trước 75, chuyện thêu thùa còn có người se sua chừng diện chứ sau ngày cộng sản tràn vô, đàn bà con gái ai nấy đều mặc độc một loại vải đen và dày cui thì nghề thêu của mẹ coi như sập tiệm theo đất nước. Sau khi ba ôm gói vô tù, nhà tôi cực kỳ túng quẫn, mẹ là một người đàn bà hiền lành chất phát, một đời không quen buôn bán, bây giờ vì

tình thế phải tìm cách nuôi sống gia đình nhất là bốn miệng ăn đang tuổi lớn của chị em chúng tôi quả là một cố gắng phi thường. Nhờ có một lần mẹ theo mấy bà bạn đi buôn gò đố tôi không nhớ rõ, mãi tận trong Nam, thường mỗi chuyến như vậy mẹ vắng nhà năm, sáu ngày, mẹ để ít tiền chợ dự phòng cùng gạo, mắm, cho chị lớn và dặn dò coi chừng nhà cửa, quán xuyến em út các thứ, có một điều lạ là những khi mẹ ở nhà, tôi thường cùng chúng bạn rảo chơi quanh xóm suốt ngày làm bà la rầy không thôi, nhưng những lúc mẹ đi xa như vậy, chị em chúng tôi chỉ quanh quẩn bên nhau trong nhà chứ không ai hứng thú vui đùa gì nữa. Lần đó không hiểu bị trắc trở chuyện chi mà đã hơn một tuần chưa thấy mẹ về, chúng tôi lo lắm, từ sáng sớm chị tôi đã lần mò ra ga xe lửa Huế ngóng chờ, ở nhà chúng tôi đứng ngồi không yên, chỉ lo có chuyện chẳng

lành xảy ra cho mẹ, tối nào tôi với chị Ngôn, chị kế của tôi cũng đọc cả một chuỗi kinh và ngày nào chúng tôi cũng tham dự lễ Misa đều đặn. Gạo hết, mắm muối các thứ dự trữ hết, số tiền ít ỏi mẹ để cho chị em tôi cũng hết, sau một ngày nhịn đói ngồi nhìn nhau, chị lớn nhất dẫn tôi đi theo chị đến nhà người cô bà con để nhờ giúp đỡ, thời gian đó tôi biết nhà ai cũng nghèo, kêu gọi sự giúp đỡ là cả một chuyện khó khăn nhưng tôi còn nhớ, bà cô thương tình cho hai chị em một bịch bột mì, chúng tôi ị ạch khiêng bao bột về nhà trong nỗi vui mừng vì sắp chết đói của bốn chị em, chị lấy bột bỏ vô nồi, thêm nước và luộc lên, bốn chị em ngồi ăn với muối, tối đó mẹ về trong lúc chúng tôi đang cùng nhau ngồi đọc kinh, thấy mẹ bước vào chúng tôi bỏ dở kinh kệ nhào ra ôm chầm lấy bà, cả nhà ôm nhau nghẹn ngào trong nỗi mừng tội độ.

Tuy sống trong hoàn cảnh bi đát cùng cực, mẹ vẫn một lòng tin vào Chúa và Đức Mẹ, mẹ truyền niềm tin mãnh liệt đó xuống đến chị em chúng tôi, những ngày mẹ không đi buôn bán xa, mẹ bắt bốn đứa ngày nào cũng phải theo mẹ đi lễ bên Dòng Chúa Cứu Thế, riêng tôi, mỗi chiều Chúa Nhật còn phải theo học lớp giáo lý bên nhà dòng, tánh vô tư và ham chơi của một đứa bé tám, chín tuổi như tôi phải đi học giáo lý chiều Chúa Nhật là cả một sự hy sinh to lớn, nhưng ngoài sự bắt buộc của mẹ, còn thêm một động lực vô hình giúp tôi đầy can đảm và hứng thú theo học giáo lý một cách đều đặn và sốt sắng, đó là cuối năm có kỳ thi giáo lý, đứa nào được xếp hạng nhất, nhì, ba, trong lớp giáo lý sẽ được chọn làm Thiên Thần cho hoạt cảnh đêm Noel, ôi chao, niềm mơ ước cực kỳ lớn

lao của tôi, nhưng muốn đạt được niềm mơ ước này không phải dễ dàng chút nào. Những lớp giáo lý được tổ chức trong nhà dòng do các frere và các sơ phụ trách, lớp của nhóm Rước lễ lần đầu mà tôi đang theo hằng tuần có tới 3 lớp, mỗi lớp khoảng 20 đứa, lớp Thêm Sức cũng có 3 lớp, mỗi lớp hai chục người, lớp Bao Đồng thấy ít hơn, học từ hai giờ trưa đến bốn giờ xong, lúc tan học chúng tôi túa ra về cũng đông đúc ồn ào y như trường tiểu học An Cựu lúc tan trường. Tôi nhớ năm đó lớp tôi đông nhất, 22 người, tôi phải cố gắng làm sao để đến cuối năm sau khi làm bài phải được điểm cao tuyệt đối, ngoài điểm cao về giáo lý, sơ Bính phụ trách lớp tôi còn thêm nhiều điều kiện khắc khe khác nữa mà tôi phải vượt qua, như là trong năm đó tôi không được bỏ buổi lễ Misa nào cả, dĩ nhiên tôi đi lễ hay không làm sao sơ biết được, cả trăm đứa trẻ cùng lứa làm sao nhớ mặt hết, nhưng mấy sơ tài lắm, thường có những câu hỏi mà đứa nào ú ớ là lời tẩy liễn, thí dụ Sơ kêu lên bảng, Sơ hỏi thứ ba vừa rồi cha đọc bài Thánh Kinh nào, hoặc thứ tư trong buổi lễ có chuyện gì đặc biệt xảy ra, v.v... đứa nào xui bị kêu lên trả bài mà trả lời không xong mấy câu hỏi gài độ như trên là kể như tiêu tan niềm mơ ước. Và không những niềm mơ ước tiêu tan mà còn bị đòn vì không sốt sắng giữ đạo, hình phạt của sơ Bính lớp tôi kinh khủng

có giày buộc phía trên. Nghe các điều kiện vừa nêu trên có lẽ mẹ tôi là người ...xìu. Thật vậy, hoàn cảnh gia đình túng thiếu, chạy ăn từng bữa chưa xong, kiếm được đồng nào, mẹ chắc mót, vắt chày ra nước, để dành mua thuốc men các thứ đi thăm nuôi ba trong tù, có dư đâu để sắm áo đầm cho tôi chỉ mặc mỗi đêm Noel.

lắm, đứa nào không thuộc bài sơ bắt nắm chặt bàn tay lại đưa thẳng ra phía trước, sơ cầm cái Thánh Giá bằng gỗ cứng như sắt đeo tòn ten bên hông gỗ mạnh lên mấy cục xương trên lưng tay, tôi không bị hình phạt này lần nào nhưng chứng kiến những đứa bạn bị đòn xuống kể lại là lúc đó đau thấy ông Thánh Giuse luôn.

Trời không phụ kẻ có lòng, năm đó tôi đứng nhất lớp giáo lý. Các bạn thử tưởng tượng niềm vui sướng của tôi lớn đến mức nào, không thể diễn tả bằng lời nói, bằng hành văn, bằng làm thơ, hay bằng bất cứ một phương tiện gì khác. Khi chúng tôi đứng yên lặng để nghe cha Trọng là cha sở của giáo xứ vô lớp khen tặng và đọc tên 3 người được chọn làm Thiên Thần trong đêm Noel, trong lòng tôi hồi hộp lắm rồi, tim đập loạn xạ, đến chừng nghe cha xướng đứng tên mình, bỗng dưng tôi òa ra khóc ngon lành, “pleure de joie” mừng phát khóc, một niềm vui sướng hân hoan tràn ngập trái tim cô bé chưa tròn 9 tuổi.

Mang niềm hân hoan tôi chạy như bay về nhà khoe với mẹ và các chị, ai cũng mừng và hạnh diện cùng tôi vì đây là lần đầu tiên nhà mình có người được làm Thiên Thần đêm Noel, nhưng có một vấn đề phải đặt ra, đó là áo quần đâu mà làm Thiên Thần !!! Tất cả những Thiên Thần con gái phải mặc giống nhau, áo đầm trắng dài qua đầu gối, tất trắng cao hơn đầu gối, giày trắng

Tây họ có câu “vouloir c'est pouvoir” muốn là được. Tôi lười con heo đất dành dụm bao lâu nay đập ra đếm tiền cắc, tôi không biết với số tiền tôi hiện có là nhiều hay ít, đủ hay chưa cho một cái áo đầm trắng, tôi nhờ chị lớn dẫn tôi qua chợ Đông Ba tìm giúp, những cái áo mới nhìn đã làm tôi mê mẩn họ treo giá gấp ba số tiền tôi nắm trong tay, hai chị em đi rảo khắp nơi cuối cùng cũng tìm được cái áo đầm bằng với số tiền mình có, sở dĩ nó rẻ là bởi loại vải thường, chỉ được cái là màu trắng, vậy là vui rồi nhưng về phải sửa lại mới mặc vừa, coi được. Chị lớn có hứa sẽ giúp tôi sửa áo.

Con nít sanh ra và lớn lên trong một gia đình nghèo thời chiến tranh thường giỏi việc lắm. Bây giờ tôi đôi vớ trắng cao trên đầu gối, món này chị tôi có và chị cho tôi, nhưng vớ của chị quá dài cho cặp giò ngắn của đứa bé 9 tuổi như tôi, chị chỉ tôi cách thức cắt bớt làm sao, may gấp xuống làm sao, luồn sợi thun để giữ vớ khỏi tuột làm sao, tôi chú ý lắng nghe và thấy có thể tự làm một mình được, tôi mang kéo, mang kim chỉ, ra hì hục cả ngày trời, đến chừng xong mang đo hai chiếc, chiếc dài chiếc ngắn, tôi mếu máo đứng nhìn trong khi mấy bà chị cười nghiêng ngả. Tôi lại phải cặm cụi tháo từng đường chỉ ra làm lại, kim chích vô tay mấy lần chảy máu, nếu vô ý để máu dính vô vớ trắng là kể như tiêu.

Tôi lục trong đồng giẻ vụn kiếm lại khúc vớ cắt bỏ lúc đầu mang ra nối lại. Mày mò thêm một buổi nữa cũng xong đôi vớ trắng vừa ý. Đôi giày thì tôi có sẵn, giày của ba mua cho lúc trước khi ông đi tù vẫn còn mang được, chưa đến nỗi chật lắm. Thế là ngày nào tôi cũng mặc thử đi lui đi tới trong nhà mà lòng hân hoan cách gì.

Hơn một tuần lễ trước đêm Giáng Sinh những ai được chọn đóng hoạt cảnh phải đến nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế để tập với các sơ, buổi lễ sẽ được dàn dựng tổ chức trên khoảng sân rộng menh mông của nhà thờ mới đủ chỗ cho giáo dân tham dự Thánh Lễ, mà không riêng gì giáo dân, mấy đứa bạn học trong lớp tôi không có đạo cũng đi lễ Noel. Những anh chị lớn giúp các Sơ treo đèn, trang trí quanh tường rào và làm gần 40 cặp cánh cho Thiên Thần, còn đám Thiên Thần nhí chúng tôi phải tập đứng cho đúng ý các sơ, chỉ có đứng yên một chỗ trong mấy tiếng đồng hồ, đứng thành vòng tròn, hai tay chấp lại phía trước không cao quá, không thấp quá, các đầu ngón tay cao bằng mắt, hai cùi chỏ không được khép vô, không được bè ra, chúng tôi đứa nào đứa nấy ngoan ỏi là ngoan, tuân lời răn rập và đợi chờ ngày Noel với niềm hoan hỉ ngập tràn.

Rồi ngày trọng đại trong đời tôi cũng đến, chiều 24 tôi mặc áo đầm trắng, mang vớ trắng, mang giày trắng bước ra khỏi nhà để đến sân nhà thờ, đến đó các sơ sẽ mang cánh cho chúng tôi và tổng dợt. Nói thật với các bạn, tôi không biết dùng lời lẽ nào để diễn tả nỗi vui trong lòng khi vừa từ trong nhà bước ra đường, một con bé bao lâu nay mặt mày quần áo lam lũ, ngụ trong một xóm bình dân mà mọi người cũng lam lũ như dân tình cả nước, bây giờ được

lột xác, đổi thay hoàn toàn, mặc bộ đầm trắng tinh đi trên đường mà tôi có cảm giác nhẹ như bông, hình hài thân thể tôi như không có trọng lượng, tôi đi mà không nhận thức được rằng mình đang bước trên mặt đất, niềm hân hoan, vui sướng, tràn ngập trong lòng và có thể niềm hân hoan cũng hiện lên nét mặt, bởi khi đi trên đường, tôi thấy thứ gì cũng đáng yêu, người nào tôi gặp cũng dễ thương, dễ mến và tôi chợt nhận ra một điều, tôi đang là một Thiên Thần giáng thế, tôi có nhiệm vụ xuống trần gian để mang niềm vui đến với mọi người, mà thật vậy, trên đường đi bất cứ người nào nhìn thấy tôi cũng trở mắt ngạc nhiên và mỉm cười thân thiện. Tiếc thay, đoạn đường từ nhà đến nhà thờ không xa, mặc dù tôi đi thật chậm và thầm mong con đường cứ xa mãi, xa mãi, cho niềm hạnh phúc được kéo dài bất tận.

Đêm Noel, tôi cùng bốn mươi bạn khác làm Thiên Thần trong Thánh Lễ Giáng Sinh, hôm đó tôi được thêm một may mắn nữa là vị trí của tôi đối diện với giáo dân có nghĩa là chỗ tôi đứng rất gần Cung Thánh, mỗi lần tiếng chuông lễ rung lên vang rền tôi tưởng chừng như tâm hồn mình đang bay bổng trên cao, tôi có cảm giác rằng tôi đang là một Thiên Thần thực thụ. Đêm đông ngoài trời gió se lạnh nhưng tôi nhận thấy hai má đang ấm dần, từng giọt nước mắt hạnh phúc lăn dài.

Thời gian thấm thoát thoi đưa, tuổi đời trôi nhanh như bóng câu qua cửa sổ, sống trên xứ người tính đến nay đã gần bốn mươi năm, “ôn cố tri tân” nhớ chuyện xưa để thấy chuyện nay, ngày xưa muốn được làm Thiên Thần trong đêm Noel là cả một sự cố gắng, tranh đấu không ngừng nghỉ nguyên một năm tròn, không như bây giờ nơi đây, mỗi lần Noel đến, thấy chị Mai chạy sới trán năn nỉ từng đứa, từng đứa để làm hoạt cảnh đêm Giáng Sinh sao thấy Thiên Thần bên đây “bèo” quá, phải chăng Thiên Thần trên một đất nước thanh bình không giá trị, quý báu, bằng Thiên Thần chốn đất nước điêu linh !

Dũng Huế.

Thiên Thần bản mệnh

Cuộc đời lắm lúc chông gai
Đời tu được Chúa an bài mọi nơi
Thiên thần Bản Mệnh ai ơi!
Có ngài nhịp bước đường đời bình an
Dẫu cho muôn vạn gian nan
Ngài đi bên cạnh lo toan sá gì
Có Ngài chỉ hướng ta đi
Dù khi vấp ngã, dù khi an lòng
Sống trong hoan lạc cậy trông
Tin rằng Chúa đổ phúc hồng tình yêu
Giêsu, Chúa thật mỹ miều
Thương ban Thần sứ sớm chiều chăm lo
Đoàn con vui hưởng tự do
Bên ngài con hết âu lo – an bình.

Hoa Cỏ Đại

Em là thiên thần nhỏ

Noel Noel về
Mừng ngày Chúa giáng thế
Đèn hoa giăng tứ bề
Cây thông quà sum xuê.

Mừng ngày Chúa giáng sinh
Em tập làm Thần linh
Cô Thiên thần bé nhỏ
Chắp tay bên máng cỏ.

Bạn em làm mục đồng
Vờ ngủ gật đêm đông
Chợt chuông reo rộn rã
Mục đồng tỉnh giấc mơ

Thiên thần sáng rực rỡ
Mở lời phán báo rằng:
“Ta báo tin vui mừng
Trẻ sinh chôn cơ bản
Là Giêsu Cứu Thế
Mau kính viếng tôn thờ”.

Quây quần bên máng cỏ
Đám trẻ nhỏ chúng con
Chẳng có gì dâng Chúa
Chỉ tấm lòng đơn sơ.

Giêsu Hải Đồng ơi
Con muốn làm bé thơ
Để làm Thiên thần nhỏ
Mỗi khi Noel về.

Anê Lê Nguyên Minh Hảo

11 tuổi - GX Bến Ngự

Đêm Noel Trong Xà Lim Số 6

Linh Mục Nguyễn Văn Vàng (1917 - 1986)

Ngày 29-4-1984, tôi được chuyển sang xà lim số 6 trại A-20 ở chung với Linh Mục Nguyễn Văn Vàng, linh hồn của một vụ nổi dậy do ngài và người em chủ trương năm 1976. Tôi hoàn toàn không hiểu lý do của việc chuyển xà lim cá nhân này.

Đây cũng là ngày mà tôi đánh dấu 3 năm bị cùm hai chân và có giai đoạn cả hai tay trong xà lim số 5. Phải nói là tôi bị gông thì đúng hơn. Nếu quý vị được nhìn thấy những tội phạm của thời phong kiến bị gông như thế nào thì chúng tôi bị gông như thế nấy. Chỉ có khác là nhà tù Cộng sản không gông cổ mà thôi.

Linh Mục Vàng, một nhà giảng đạo lỗi lạc của dòng Chúa Cứu Thế, sau khi bị lên án chung thân khổ sai sau vụ và em ruột ngài là Linh Mục Hiệu bị xử tử, đã bị đưa lưu đầy tại trại A-20 Xuân Phước. Khi tôi đã nằm cùm trong biệt giam trong phòng số 5 được 2 năm thì một hôm Linh Mục Nguyễn Văn Vàng lúc ấy từ trại lao động bị đưa vào xà lim số 6, bên cạnh xà lim tôi bị giam.

Khi còn ở ngoài trại lao động, ngài là đối tượng theo dõi của đám an ninh trại giam, nhất cử nhất động đều không qua mắt được một giàn ăng ten dày đặc vây quanh vị tu sĩ công giáo này.

Bọn an ninh trại nói thẳng ra rằng nếu chúng bắt gặp bất cứ tù nhân nào liên hệ với Linh Mục Nguyễn Văn Vàng, sẽ cùm ngay.

Tôi là một Phật tử, nhưng mối liên hệ với Cha Vàng khá thân thiết và chúng tôi thường đàm đạo với nhau vào mỗi ngày sau giờ cơm chiều trước khi điểm số để vào buồng giam, không chấp lệnh của trại. Có lẽ đây là lý do bọn an ninh trại đưa tôi đi “nghỉ mát” trước và 2 năm sau họ đưa Cha Vàng và một vài anh em nữa vào những chiếc hộp nhỏ ở ngay say nhà bếp của trại A. Trại tập trung A-20 ở Xuân Phước thường được chúng tôi gọi là trại trường giới (danh từ có từ thời Pháp thuộc để chỉ những trại có quy chế trường trị tù nhân khắt khe). Cục Quản Lý Trại Giam của Cộng Sản thì gọi những loại trại này là Trại Kiên Giam. Tại sao chính quyền Cộng Sản gọi những trại được đánh mã số bằng chữ A và tiếp theo là một hàng con số? Thật ra thì rất ít người được biết lý do tại sao lại gọi A-20 là một trại kiên giam nếu không có dịp bị gọi đi thăm cung nhiều lần trước khi được “gởi” vào những chiếc “hộp” ở Xuân Phước. Sau biến chuyển đánh dấu bằng việc Trung Quốc tấn công 6 tỉnh sát biên giới Việt Trung năm 1979, Cục Trại Giam được lệnh thực hiện một kế hoạch gọi là “Phương Án 4”, nghĩa là thực hiện một kế hoạch tuyển lựa tất cả những thành phần cứng đầu “không thể cải tạo được nữa” để đưa vào những trại A và trại Z. Kế hoạch này là tác phẩm của một viên Đại Tá về sau này trở thành một tướng lãnh công an tên là Hoàng Thanh (có lẽ là bí danh). Hoàng Thanh đã thăm cung chúng tôi và rất nhiều tù nhân khác mấy tháng trước khi tôi bị chuyển trại về A-20. Lần sau cùng là vào mùa Thu 1979, khi thăm cung tôi lần chót, ông ta cười cười nham hiểm nhưng nói huych toẹt: “Tôi biết chắc chắn là khi chuyển về trại mới, các anh không còn ngày ra. Cho nên tôi khuyên các anh là tốt nhất nên ngoan ngoãn để hưởng khoan hồng của nhà nước, nói chung là được mang vợ con các anh lên lập nghiệp ở đây cho gần. Khu vực trại giam sau

này sẽ trở thành một đập nước và một thị trấn. Chúng tôi muốn thiết lập một trong những tiểu Siberia. Bây giờ, tôi thấy không còn cần phải giấu diếm gì các anh nữa”.

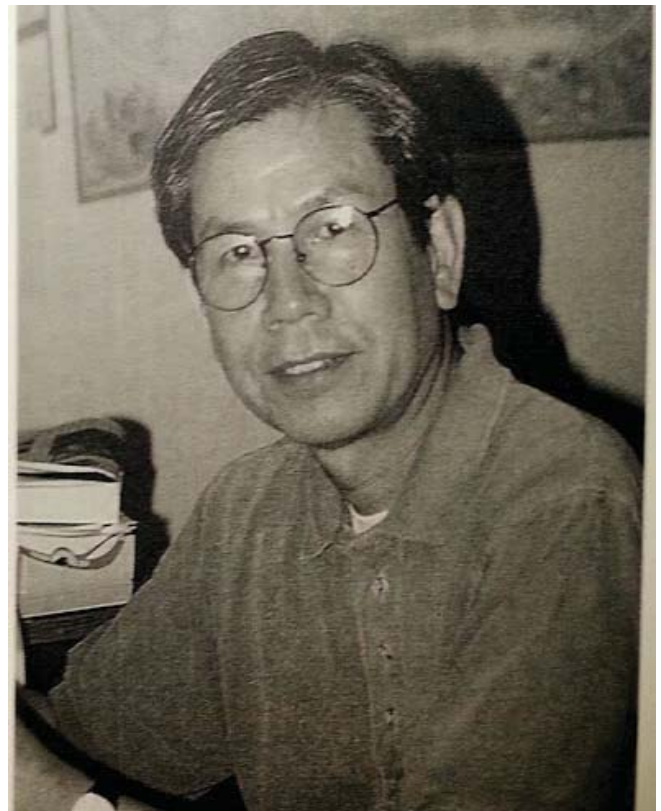
Trại A-20 lúc đầu (1979) có tới 4 trại được đánh số A, B, C, D, ở cách nhau trên dưới 5 cây số. Trại A được xây hoàn bằng bê tông cốt sắt tường, bệ nằm, vườn rau ao cá dưới những rặng dừa xanh tốt. Nhưng bên trong những dãy nhà gạch, mái ngói đỏ au đó là những phương thức câu thúc thân thể và tinh thần không khác dưới các trại giam ở Siberia dưới thời Stalin mà phần lớn người đọc sách ở Miền Nam Việt trước 1975 đều biết qua cuốn “Quần Đảo Gulag” của văn hào Solzhenitsin. Tôi sẽ có dịp nói đến chuyện này trong một bài viết khác. Bây giờ tôi quay lại chủ đề của bài viết này.

Những người xây dựng trại Xuân Phước là ai? Cái oái oăm của lịch sử mà chúng tôi gặp phải chính là ở chỗ: Trại tù này lại do chính bàn tay của những người từng được di tản tới Guam trước ngày 30-4-1975, sau đó lại biểu tình đòi trở về lại Việt Nam bằng tàu Việt Nam Thương Tín, tạo dựng lên. Lúc chúng tôi được chuyển trại về đây thì có một số vẫn chưa được trả tự do. Chạy nạn Cộng Sản tới Guam, rồi vì những lý do riêng biệt hầu hết là vì gia đình còn kẹt lại, trong cơn hoang mang và đau khổ tột độ, tình cảm che lấp lý trí và bị kích động, họ đòi quay trở về với lý do xây dựng lại quê hương sau chiến tranh. Nhưng người Cộng Sản thừa hiểu, những người tị nạn này quay trở về chỉ vì có người còn vợ con, có người còn mẹ già không có người săn sóc, có người hoảng loạn bỏ lại vợ mới cưới, người tình đằng sau. Cho nên, Cộng Sản mở một cuộc đón tiếp để quay phim chụp hình và sau đó đẩy tất cả đàn ông vào khu rừng Xuân Phước và bị buộc phải xây dựng nhà tù này để chính quyền Cộng Sản giam giữ chính những đồng đội của mình. Tôi đã có rất nhiều dịp tiếp xúc với họ, nên hiểu được tấm lòng của họ và thấy họ đáng thương quý hơn là đáng trách. Một sĩ quan xưng là quản gia cho tướng Nguyễn Cao Kỳ tâm sự với tôi: “Cậu tính coi, lúc đó vì hoang mang đi gấp không kịp lôi vợ con và bà mẹ già theo. Đến

Guam, cứ nghĩ đến họ, làm sao nuốt nổi miếng cơm chứ. Tôi biết nhiều người không thể thông cảm được lý do tôi trở về, trong đó có thể có cả vợ con tôi nữa, nhưng đành chịu vậy. Cho nên dù bị đẩy vào hoàn cảnh khốn nạn như thế này, tôi vẫn thấy lương tâm yên ổn hơn”.

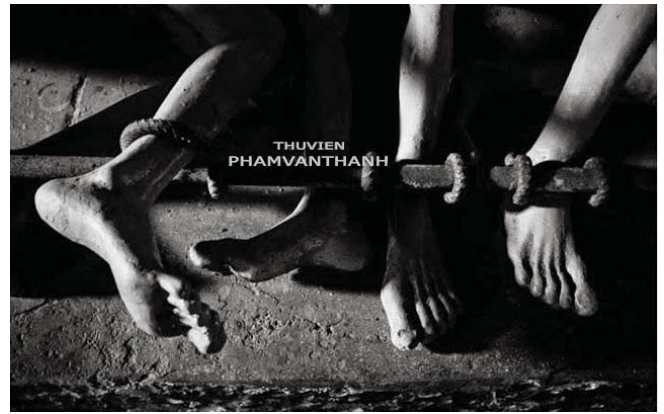
Tôi không có ý định nói chi tiết về vụ này mà muốn trở lại cái đêm Noel trong xà lim số 6. Xà lim là tiếng dịch theo âm Việt Nam của “cellule” (tiếng Pháp), xuất hiện trong văn chương và báo chí từ thời Pháp thuộc. Thực ra nếu tra tự điển tiếng Anh Việt hay Pháp Việt, chữ cell hay cellule đều có nghĩa là “tế bào”. Trong các trại tù của những quốc gia theo chủ nghĩa tư bản cũng như chủ nghĩa cộng sản, hoặc các quốc gia dân chủ tự do, những “tế bào” vẫn được hiểu là những phòng biệt giam cá nhân để trừng phạt những tù nhân nguy hiểm. Những phòng biệt giam cá nhân này thường được xây dựng theo một tiêu chuẩn giống nhau: Không gian nhỏ hẹp của chúng phải đáp ứng được nhu cầu trừng phạt cả thể xác lẫn tinh thần người tù. Riêng tại các trại cải tạo do người Cộng Sản dựng lên, những phòng biệt giam cá nhân được gọi bằng một nhóm từ “nhà kỷ

Nhà báo Vũ Ánh (1941 - 2014)

luật”. Trại A ở A-20 Xuân Phước có một dãy 10 phòng biệt giam cá nhân, mỗi phòng như vậy giống như một cái hộp với bề rộng 3 thước, dài 3 thước, cao 6 thước, xây dựng bằng vật liệu bê tông cốt sắt, kín mít chỉ có một lỗ tò vò nhỏ ở cánh cửa trước để cho vệ binh kiểm soát tù nhân ở bên trong. Ở phía trong mỗi xà lim cá nhân, có hai bệ nằm song song, cách nhau bằng một khoảng hẹp khoảng nửa thước. Người tù nằm trên bệ quay mặt ra phía cửa hai chân bị cùm chặt bằng một cùm sắt (trong hình), có nhiều trường hợp bị cùm cả hai chân hai tay.

Nhưng cùm như thế nào? Có phải là cùm bằng còng số 8 như ta thấy cảnh sát Mỹ còng tay phạm nhân để giải giao về sở cảnh sát không? Thưa không phải như vậy! Làm gì chúng tôi lại được ưu đãi đó. Loại còng trong những xà lim mà tôi trải qua suốt 5 năm liên tiếp tại A-20 trong rừng Xuân Phước là “cùm Omega”. Tại sao lại gọi loại cùm này bằng cái tên của một hiệu đồng hồ rất nổi tiếng là đồng hồ Omega. Hai cái vòng sắt để khóa hai chân người có hình thù giống y chang logo của đồng hồ Omega (minh họa của Bùi Ánh). Khi bị còng trong xà lim, người tù cải tạo bị đẩy ngồi lên bệ nằm, duỗi thẳng hai chân. Viên cán bộ an ninh trại giam sai một trật tự lấy ra một lô vòng sắt hình ký hiệu omega ra và ướm thử vào cổ chân người tù. Nếu đám an ninh trại giam không có ý định trừng phạt nặng tù nhân cải tạo thì họ ra lệnh cho trật tự lấy hai vòng omega vừa vặn với cổ chân người tù cải tạo. Ngược lại nếu họ muốn trừng phạt nặng và muốn làm nhiễm độc thối chân người tù, họ tra vào cổ chân tù cải tạo hai vòng omega nhỏ hơn vòng cổ chân rồi đóng mạnh xuống. Khi cổ chân người tù lọt vào được chiếc vòng omega, nó đã làm trầy trụa một phần hay nhiều phần cổ chân người tù. Sau đó, họ tra vào bên dưới một cây sắt dài qua những bốn lỗ tròn ở hai vòng omega, một đầu cây sắt ăn sâu vào mặt tường trong, đầu phía ngoài của thanh sắt được xỏ qua một chốt được gắn thật sâu xuống cạnh bên ngoài của bệ nằm. Một cây sắt khác ngắn hơn, một đầu được uốn tròn, đầu kia của cây sắt này được đánh dẹp và khoan một lỗ nhỏ. Khi hai thanh sắt này được

Buồng Cùm thật với bệ đá trơn trượt dã man trong tù VC

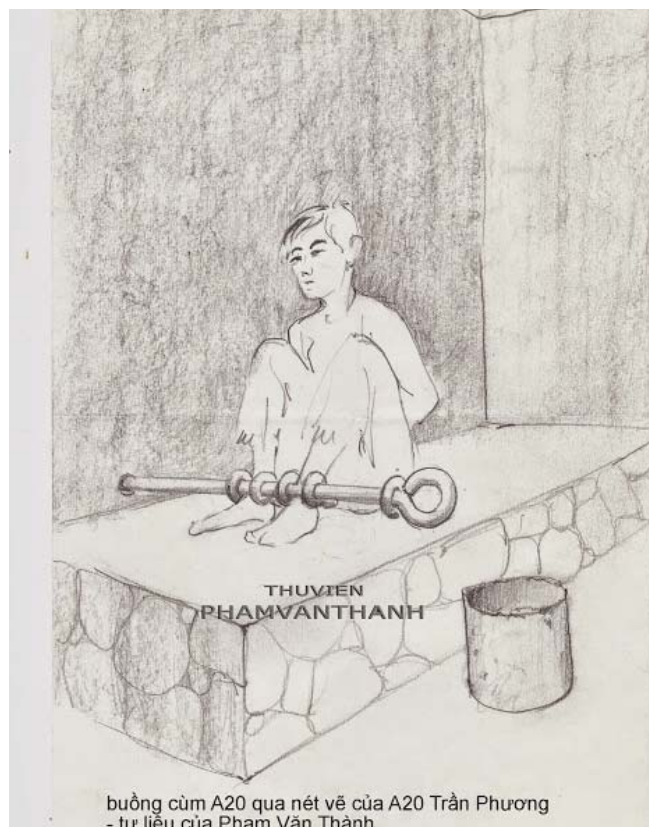
khóa chặt với nhau thì một đầu của cây sắt dọc sẽ xuyên qua một lỗ nhỏ tường phía trước, thò ra ngoài ra ngoài một đoạn. Chỉ việc tra một cái khóa vào đầu phía ngoài ấy của thanh sắt dọc là tất cả hệ thống trên sẽ tạo thành một cái cùm thật chặt khó lòng một người tù nào có thể mở khóa vì mấu chốt để tháo cùm là ổ khóa bên ngoài. Phải mở được ổ khóa bên ngoài thì mới mở được cùm.

Có bốn mức cùm dành cho một tù cải tạo khi họ bị biệt giam ở trại Xuân Phước: Mức độ 1: Cùm một chân phải, mức độ 2: Cùm một chân trái, mức độ 3: Cùm hai chân, mức độ 4: Cùm hai chân hai tay. Tôi đã trải qua mức độ 4 trong 8 tháng liên tiếp, sau đó giảm xuống mức độ ba, rồi lại tăng lên mức độ 4 trước khi giảm xuống mức độ 3, 2 rồi 1. Khi còn bị cùm mức độ 4, ngoài hai bữa ăn và ban đêm, tôi được tháo cùm 2 tay, thời gian còn lại lúc nào tôi cũng phải ngồi cong như con tôm luộc vì kiểu cùm độc ác này. Sở dĩ tôi được giảm xuống mức độ 3 rồi trở lại mức độ 4 chỉ vì một sự kiện: Sự can thiệp của Hội Ân Xá Quốc Tế để thả tôi ra. Khi hai thành viên của Hội này là bà Frederick Fuchs (người Bỉ) và ông Pierre Carreaux (cựu chiến binh người Pháp) từ Belgique bay qua Bangkok với một danh sách 14 ký giả, phóng viên bị trả thù bởi chế độ mới tại Việt Nam và đòi đến Hà Nội để được gặp mặt những người này. Chỉ có bà Fuchs là được vào Hà Nội, nhưng bà chỉ được nhận hồ sơ can thiệp và được phép thăm bà mẹ tôi tại Saigon chứ không được đến trại

A-20 gặp mặt tôi. Khi bà Fuchs đòi chiếu khán ở Bangkok để vào Hà Nội trùng vào thời điểm tôi được tháo cùm hai tay và thời gian bà Fuchs rời Hà Nội trùng thời gian tôi bị trở lại mức cùm số 4. Trước khi tôi được tháo cùm hưởng ân huệ ở mức độ 2, thì một phái đoàn do Hoàng Thanh hướng dẫn từ Hà Nội vào “thăm” A-20. Ông ta lôi một lô những người tù cải tạo đang nằm trong biệt giam tại trại A cũng như B ở A-20 ra thăm cùng. Tôi được một trong những thẩm vấn viên cho xem bản sao những lá thư can thiệp đòi thả tôi, và 13 ký giả khác trong đó có kèm theo cả những lá thư của bằng hữu và đồng nghiệp với tôi ở Pháp, trong đó có thư của ông Trần Văn Ngô tức ký giả Từ Nguyên, một cựu phóng viên của Việt Tấn Xã thuộc lớp đàn anh chúng tôi. Sau đó anh ta nói thẳng với tôi: “Bọn mày thấy đấy, mấy thằng Tây này kể cả mấy thằng ký giả Việt gian chạy trốn tổ quốc không thể đánh tháo chúng mày được. Khôn hồn thì chịu cải tạo để không bị chết trong cùm. Suốt đời chúng mày sẽ không ra khỏi cái thung lũng này được đâu. Ân Xá Quốc Tế hả, còn khuya bọn nó mới làm gì được chúng tao”. Tôi không trách gì việc can thiệp này mà lại còn vui là đằng khác, bởi vì nó củng cố cho tôi một niềm tin và thấy được tấm lòng hào sảng của bạn bè đồng nghiệp ra được nước ngoài. Tôi thành thật tri ân họ.

Những ngày tiếp theo, tôi bị nâng cùm ở mức độ 4 và bị cắt khẩu phần ăn xuống chỉ còn bằng một nửa so với các anh em bên ngoài, nghĩa là chỉ còn mỗi bữa ăn 150 grams. Nếu tính chi ly ra thì 150 grams thực phẩm mỗi ngày gồm khoảng 5 lát khoai mì khô luộc và một muống cơm, tất cả chan đầm nước muối và được phát cho nửa ca nước một ngày. Ăn mặn và uống nước ít, người rất dễ bị phù sẽ ảnh hưởng tới thận. Trong tù mà bị thận thì kể như tàn đời. Cho nên ăn lúc đó trở thành ít quan trọng hơn dù lúc đó chúng tôi đã là lũ ma đói. Cái khát triền miên đã che đi cái đói. Nếu tôi muốn ăn muốn ăn được khẩu phần dành cho người đang bị trừng phạt phải dùng ít nhất nửa phần nước để rửa bớt cái mặn của nước muối được chan vào cơm và khoai mì. Tôi không dám hy sinh những muống nước quý

như vàng lúc đó để rửa phần khoai. Tôi nghĩ chỉ có cách nhịn, nhưng càng đói là đi thì mồ hôi ra như tắm, một tình trạng hết sức nguy hiểm. Cha Vàng thấy tôi là đi, ngài đập cửa báo cáo nhưng đám cán bộ của nhà kỷ luật im lặng, coi như không có chuyện gì xảy ra. Buổi trưa hôm đó, cha Vàng nảy ra một ý kiến. Ngài nói: “Anh không thể tránh ăn mãi như thế. Nếu Chúa che chở cho mình, phù cũng không chết. Bố tự trách không nghĩ ra việc hy sinh nửa ca nước của bố cho anh. Khoai mì ít ngấm nước muối hơn. Bố sẽ hy sinh nửa phần nước để anh rửa khoai mì cho bớt mặn”. Tôi khước từ: “Bố (trong tù chúng tôi đều gọi tất cả các tu sĩ của các đạo giáo là bố hết) lớn tuổi sức chịu đựng yếu rồi, nhịn khát như con không được đâu”. Ông cười: “Sao biết không được, đã thử đâu mà biết không được”. Tôi chọc ngài cho bớt căng thẳng: “Thế bố đã thử chưa mà khi đi giảng đạo có lúc bố nói về hạnh phúc lứa đôi”. Cả hai chúng tôi đều cười vang. Cha Vàng nói: “Ê này, để bố nói cho anh nghe chuyện này. Bố dù là linh mục thì cũng là người, con tim cũng rung động như mọi người khác, nhiều lúc bố cũng muốn thử. Những lúc như thế mình phải tranh đấu với chính bản thân mình ghê lắm để

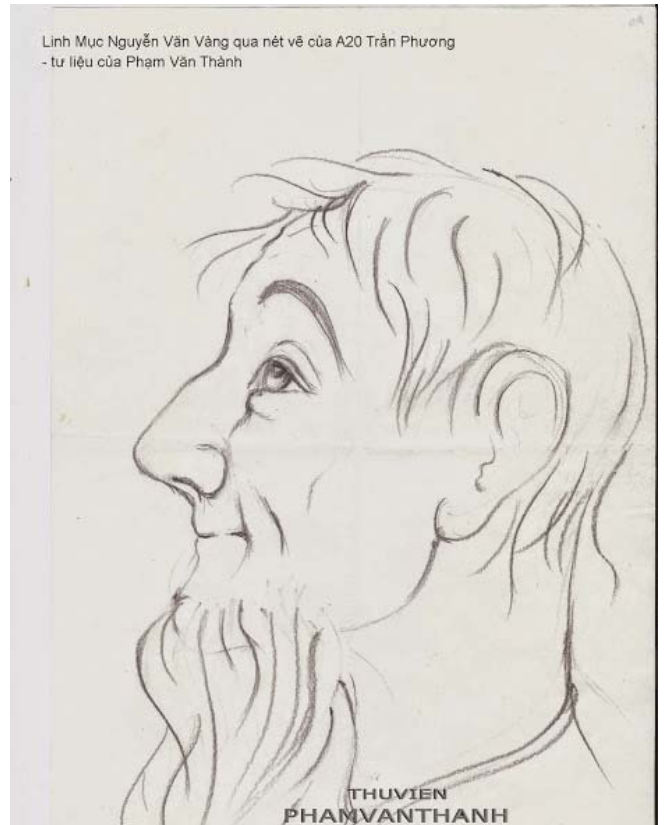
buồng cùm A20 qua nét vẽ của A20 Trần Phương
- tư liệu của Phạm Văn Thành

đừng vượt rào đi ăn tình. Điều này cũng cần can đảm mới làm được. Tín đồ kính trọng người tu hành là kính trong sự can đảm ấy, kính trọng sự vượt qua để phụng sự, chứ nếu giống như thường tình thì nói gì nữa”.

Vâng thưa quý vị, giải pháp của Cha Vàng đã khiến cho một tuần, hai tuần, ba tuần qua đi nhanh và vô hiệu hóa được sự trừng phạt. Vào tuần lễ thứ tư của cuộc trừng phạt, như một phép lạ, viên cán bộ phát cơm nhà kỷ luật không phải là tên trực trại như thường lệ mà là một anh chàng lạ hoắc. Tù nhân mang cơm cho nhà kỷ luật cũng không phải là Hùng đen mà là Tuấn “sún” ở đội tù hình sự. Thông thường, khi vào phát khẩu phần cho nhà kỷ luật, viên cán bộ trực trại thường mở xà lim có tù nhân “bị gỏi” (tù nhân bị ăn chế độ trừng phạt) trước. Nhưng lần này thấy các xà lim được lần lượt mở từ 1 cho đến 9 (số hên?) Xà lim 10 không có “khách”.

Đến xà lim số 6, cha Vàng đưa hai chiếc bát nhựa và hai ca đựng nước ra trong khi viên cán bộ đích thân mở khóa tay cho tôi. Viên cán bộ này mặc đồ công an không lon lá gì cả nên không biết cấp bậc anh ta. Phát khoai xong, thấy Tuấn “sún” múc một vá nước muối, viên cán bộ nói ngay: “Ít muối thôi, chan đầm vào, làm sao người ta ăn được”. Đến phần nước, khi thấy Tuấn “sún” múc đầy cả hai ca, tôi hiểu rằng hôm đó tên cán bộ trực trại có việc gì đó không mở trại kỷ luật được, nên nhờ bạn thay thế. Vì làm thế nên anh chàng này không còn nhớ hoặc không thèm nhớ là trong trại có tù nhân phải ăn khẩu phần dành cho chế độ trừng phạt. Phát xà lim số 9 xong, lại thấy có tiếng chìa khóa mở cửa xà lim số 6 của tôi. Tôi đinh ninh rằng họ quay lại để lấy bớt phần nước nên tôi vội vàng cầm ca nước uống hết. Nhưng không, Tuấn “sún” xách thùng nước đứng ở cửa phòng hỏi: “Có gì đựng thêm nước không?”. Tôi nói: “Có” và đưa ca nước ra. Tuấn “sún” đổ đầy hai ca nước, rồi lại hỏi: “Còn đồ đựng nước khác không?” Cả hai chúng tôi lắc đầu. Viên cán bộ xen vào: “Đổ vào thau cơm cho họ, chiều hay mai lấy ra”.

Hình phạt dành cho tôi chấm dứt vào đầu tháng 11. Tôi đoán hết lý do này đến lý do khác

khiến chúng chấm dứt sự trừng phạt đối với tôi. Nhưng cha Vàng nhận định: “Nếu cần phải giết chúng ta, chúng đã từng xẻo mình ngay từ lúc đầu. Đoán làm gì cho mệt...”.

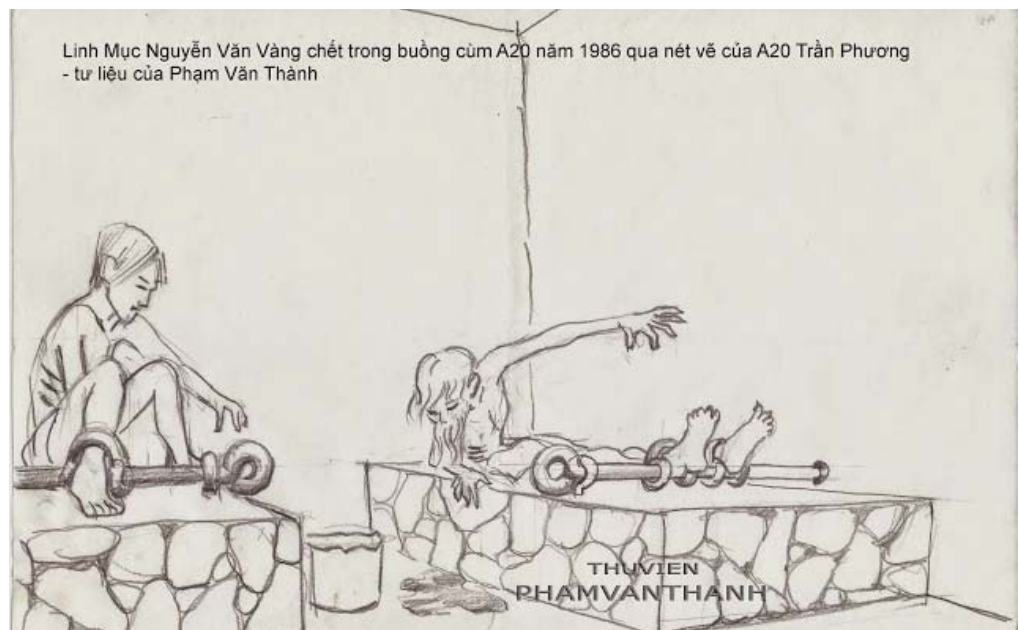
Cuối tháng 11, cả hai chúng tôi đều được mở cùm cho ra đi tắm, lần đầu tiên sau 3 năm biệt giam. Khi được mở cùm, tôi đứng lên không nổi vì hai chân dường như cứng lại. Cha Vàng cũng nằm trong tình trạng ấy, nhưng ngài mới bị biệt giam hơn một năm nên còn lết được. Chúng tôi bám lấy nhau theo hướng dẫn của trật tự đi ra ngoài giếng được đào bên cạnh một ao cá ngay sau nhà kỷ luật. Thời tiết tháng 11 ở vùng tiền sơn Tuy Hòa đã lạnh lắm rồi. Tôi còn có được một cái áo lạnh tự may bằng cách phá một chiếc chăn len của một bạn tù cho từ năm 1980. Khi được cho chiếc chăn len này, tôi nghĩ ngay đến chuyện may thành chiếc áo giống như áo trấn thủ. Trò may vá trong các trại tù cũng là một thú tiêu khiển và giết thời giờ. Chúng dùng những cộng sắt để làm kim và chỉ thì bằng những sợi rút ra từ những chiếc áo hay quần may bằng bao cát. Chính ở những trò may vá này, chúng tôi học được một bài học: Cùng thì tắc biến. Trước những trò đàn áp, những mưu chước thô bạo quân

thức con người trong các nhà tù cộng sản, vẫn có rất nhiều người vượt qua được cơn khốn khó do bản năng sống còn của họ rất mạnh. Cứ thử nghĩ một người nếu ăn bất cứ con vật gì mà họ bắt được kể cả rít núi, cỏ kiểng, ăn sống cả loại khoai mì H-34 có nhiều chất độc trên đất Hoa Kỳ này, thì chỉ có nước vào nhà thương sớm. Nhưng thời gian dưới các nhà tù Cộng Sản bệnh không có thuốc, ăn bậy bạ mà các tù nhân cải tạo ít bị hề hấn gì. Tôi nghĩ một cách chủ quan rằng chỉ có phép lạ hay bản năng tự tồn của người khi bị đẩy vào cùng quẫn mạnh, mới giúp cho một người tù sống được và có ngày trở về. Một số bạn tù của tôi sau này hay nói đến chuyện sống vì tinh thần, lúc đầu tôi chỉ coi là chuyện vui, nhưng ngẫm nghĩ lại thấy cũng có phần chí lý. Khi một người tù chấp nhận phần xấu nhất về mình, sẽ bất chấp những đòn thù. Vì một người biết chấp nhận phần xấu nhất về mình trong hoàn cảnh lưu đầy, sẽ chẳng còn gì phải suy nghĩ về hiện tại lẫn tương lai, ngày về. Lúc đó nếu Việt cộng có bắn mình một viên vào ngực, có lẽ điều đó được coi là ân huệ hơn là kéo dài cuộc sống của những người tù theo cách nửa sống, nửa chết như thế. Cho nên, người cộng sản có thể tính được nhiều trò đàn áp, hành hạ con người, nhưng không tính được điều liên quan đến bản năng và tinh thần của con người.

Khi chúng tôi ra đến bờ giếng là muốn trở lại ngay xà lim. Còn tắm táp gì trong điều kiện thời tiết này. Thấy Cha Vàng run lên bần bật vì gió lạnh. Ngài lại chỉ mặc một chiếc áo len mỏng bên trong bộ đồ tù, nên tôi cởi chiếc áo trấn thủ và nói: “Bố đưa chiếc áo len con, bố mặc chiếc áo của con vào ngay. Bố phong phanh thế, cảm lạnh bây giờ. Bố nhớ rằng ở đây không có thuốc, mặc chiếc áo này của con đi, bố đưa

áo len cho con”. Ông nhất định không chịu, nhưng cuối cùng tôi vẫn lột chiếc áo len của cha Vàng ra và mặc chiếc áo trấn thủ mang bằng chân len hai lớp của tôi, tôi mặc chiếc áo len của ông. Dĩ nhiên chúng tôi chẳng tắm táp gì được cả, ngồi núp vào bức tường che giếng nước để tránh gió. Cha Vàng ít run rẩy hơn. Ngài đứng dậy và vung tay cử động. Tôi làm theo ngài. Tôi có cảm tưởng cứ mỗi lần vung tay cử động theo kiểu Dịch Cân Kinh thì chúng tôi choáng váng có thể chúi về trước, nhưng đồng thời cũng cảm thấy bớt lạnh. Viên cán bộ trực trại dặn chúng tôi: “Các anh tắm thì tắm, không muốn thì thôi. Nếu không thì ngồi đây phơi nắng (ở Xuân Phước, mùa Đông thường không thấy mặt trời). Cấm không được liên hệ với ai”. Nói xong, anh ta bỏ đi.

Nói thì nói vậy, nhưng các anh em trong nhà bếp đều là anh em sĩ quan cải tạo, nên cũng tìm cách tiếp tế cho chúng tôi vài miếng cơm cháy, mấy tán đường. L.S, một người Việt gốc hoa, một tỷ phú, vua máy cày trước 30-4-1975 bị đẩy lên trại này sau khi lãnh cái án 20 năm tù sau đợt đánh tư sản mại bản lần thứ nhất, đang được cắt cử coi vườn rau cải. Ông ta từ vườn rau đi khơi khơi, không lén lút gì, đến thẳng chỗ chúng tôi, đưa một gói bánh trong đó có ít bánh bisquit lát và ít đường tán, và thiết thực hơn là khoảng 10 viên thuốc B1. L.S nói: “Ngộ biểu, bánh đường ăn hết ở ngoài này đi, đừng mang vào chúng nó sẽ tịch thu. Thuốc B1 cần cho các nị lăm á. Cứ

ăn từ từ, đừng có lo, nhà nước ‘no’ hết ”. Xong ông ta bỏ đi.

Nhóm người Việt gốc Hoa sống trong trại rất đầy đủ, nhưng đối với chúng tôi, lúc nào họ cũng cư xử đàng hoàng. Những tin tức từ bên ngoài được đem vào trại của họ khá chính xác. A-20 là trại trường giới nhưng quà thăm nuôi hàng tháng của họ chất đầy chỗ nằm. Mỗi lần thăm gặp họ ở với gia đình cả ngày ở ngoài nhà thăm nuôi cũng được, nếu họ muốn. Nhưng ít khi nào họ hành động như vậy. Môi trường ở A-20 là môi trường tể nhị. Những doanh nhân này đầu óc rất thực tế: Có tiền mua tiên cũng được huống chi đám cán bộ trại giam vốn cũng đói rách. Cái giá của việc khơi khơi đến tiếp tế cho chúng tôi ít ra cũng phải trả bằng 6 tháng biệt giam, nếu bị bắt gặp. Nhưng 6 tháng biệt giam chỉ tương đương với 2 cặp lap xưởng. Ông là người tù duy nhất ở trong trại có thể trả cái giá ấy bằng lap xưởng hay nửa bao thuốc lá ba số 5 thay vì vào biệt giam. LS biết chắc rằng buổi tối hôm ấy, tên trật tự (bị án chung thân vì tội cướp có súng) sẽ xuống gọi LS ra cửa sổ buồng giam và xin hai ập lap xưởng cho cán bộ nấu xôi. Cho nên, LS đi đâu một lúc rồi ông ta trở lại với cái điệu cày, diêm và nói: “Thuốc nào này say lắm, cẩn thận. Đừng mang diêm vào biệt giam”. Hút xong thuốc lào, chờ cơn “phê” nhạt dần, tôi chợt nảy ra ý kiến: “Bố ơi mình giấu 2 bi (tiếng lóng của hai điếu) để đêm Noel hút”. Tôi quận nhúm thuốc còn lại cho thật nhỏ vào bao nhựa đựng 10 viên B1 và nhét vào gấu quần. Cái gấu quần là chỗ hôi thối của những người tù 3 năm không được tắm, chắc không có ai muốn sờ đến nên có thể an toàn. Biệt giam là nơi cấm hết mọi thứ kể cả thuốc hút nên chúng tôi phải hành động như vậy. Và quả thật, trước khi mang chúng tôi vào lại xà lim, trật tự Hùng đen chỉ khám sơ sơ. Tôi và Cha Vàng đã thắng.

Nhưng vào đến xà lim, sau khi xỏ chân vào cùm, nghĩ lại tôi mới thấy thất vọng: lửa ở đâu mà hút. Thảo luận mãi, Cha Vàng đưa ý kiến, lấy lửa bằng phương pháp của thời kỳ đồ đá. Tôi lại

chọc vị tu sĩ Công giáo rất hùng biện này: “Bố con mình đang ở thời kỳ đất sét mà bố nghĩ đến phương pháp của thời kỳ đồ đá”. Cha Vàng cười: “Mày chỉ tầm xàm. Đứng đấy đấy. Đêm Noel mình sẽ hút thuốc lào, bố có cách rồi”. Sau đó cha Vàng giảng giải cho tôi cách lấy lửa “thời kỳ đồ đá”. Vị tu sĩ nói như giảng đạo: “Này nhé, con có biết rằng nền văn minh ngày nay đến từ việc phát minh ra lửa. Lửa chế ngự đời sống con người khi họ thoát ra thời kỳ ăn lông ở lỗ... Con người thời kỳ đồ đá đã biết dùng đá chọi vào nhau cho đến khi xẹt lửa. Những tia lửa đó rơi xuống đám lá khô để bắt lửa và họ thổi cháy thành ngọn lửa”. Cha Vàng nói: “chỉ cần một thanh vỏ tre và áo mực”. Tôi hỏi Cha Vàng: “áo mực thì có sẵn, nhưng thanh vỏ tre?” Cha Vàng cười: “Bố giao nhiệm vụ cho mày nếu bị kêu đi thăm cung, thế nào trước Noel chúng cũng gọi chúng ta ra tra vấn và khám xà lim, một biện pháp an ninh trước những ngày lễ trọng...”

Do kinh nghiệm, cha Vàng nói đúng. Năm ngày trước Noel, trời có nắng, những tia nắng hiếm hoi xuyên qua cửa tò vò vào phòng giam. Ngài vội lấy chiếc áo tù bằng vải thô vá chằng vá đụp, xé hai mảnh nhỏ. Ngài nói: “Đây là cái áo bố đã giặt rất sạch trước khi vào đây, để làm con cúi lấy lửa khi cần. Xé nó ra phơi cho thật khô. Cuộn lại cho chặt thành một cuộn bằng ngón tay cái. Dùng móng tay đánh toi một đầu, đánh thật toi cho đến khi sợi vải ở đầu con cúi

xuất hiện một lớp bông. Dùng miếng vỏ tre thật mỏng luồn nó vào cái khe hẹp để gắn quai dép lốp rồi kéo cho đến khi thanh tre nóng bông. Hơi nóng của bột tre dính trên mặt bông của con cúi, lửa sẽ ngùn và thối nhẹ vết lửa sẽ loang ra, chỉ cần thổi nhẹ là lửa sẽ bật lên”.

Nghe Cha Vàng nói tôi tưởng là ngài nói chuyện thần thoại. Nhưng do vẫn nghĩ đến phép lạ, nên tôi nghe theo lời ngài. Tôi nghĩ đây là một trò vui và cũng là dịp tự thử thách mình. Đúng như dự đoán, trước Noel 1984 ba ngày, lần lượt chúng tôi bị kêu ra ngoài thăm cung và xà lim bị khám xét rất kỹ. Nhưng họ vẫn không phát giác ra được mấy điều thuốc lào và thuốc B1 tôi giấu trong lai quần. Có lẽ do người hôi thối quá nên, anh cán bộ nào cũng sợ mó vào quần áo tôi. Chỉ còn thanh tre mỏng. Tôi nghĩ ra một kế nên báo cáo cán bộ cho xin một thanh tre mỏng mang vào xà lim để làm đồ cạo lưỡi. Viên cán bộ hỏi tôi: “Lưỡi anh làm sao?” Tôi nói: “Đóng bộn ba năm rồi không được cạo, nên xin cán bộ”. Anh ta không nghi ngờ gì cả nên gặt đầu: “Nhưng tre ở đâu ra?” Tôi nói ngay: “Ở nhà bếp chắc có”. Anh cán bộ gọi trật tự Hùng đen: “Xuống nhà bếp bảo họ cho tôi một vỏ tre cạo lưỡi cho anh này”. Tôi lại gặp may lần nữa. Mấy anh em nhà bếp tưởng làm cây cạo lưỡi cho cán bộ nên họ làm rất kỹ và tôi có một thanh cạo lưỡi bằng vỏ tre khô dài khoảng 2 gang tay.

Sau khi trở lại xà lim, tôi bắt đầu thực tập ngay. Tháo một quai dép lốp ra, tôi luồn thanh tre vào và dùng hai tay kéo cưa. Thấy nóng thật, tôi ra sức kéo mạnh. Cha Vàng vội can: “Kéo từ, thở ra hít vào đều, ít ra cũng một tiếng đồng hồ”. Tôi lại chọc cha Vàng: “Bố ơi, mình đang ở thời kỳ đồ đất mà kéo như thế này, chắc phải ăn 5 phần khoai mì may ra mới bù lại được. Đồ đất dễ vỡ lắm!” Vị linh mục cười hiền lành: “Thôi đừng có nói nữa, anh nói nhiều xì hơi còn sức đâu mà kéo”. Trong khi tôi đánh vật với chiếc dép và thanh tre, thì Cha Vàng móc trong tay nải lấy hai miếng vải đã phơi khô ra và làm thành một con cúi. Ông chà một đầu con cúi xuống sàn rồi lấy móng tay út lúc đó đã dài như móng tay của mấy bà người Tàu bó chân, khảy khảy cả tiếng

CHÚA SINH ĐỂ NHẮC CẦN... VỚI NHAU...!!!

**Góp thêm một cọng rơm khô
Buộc Hải Nhi ấm trong nôi bò lừa
Góp thêm gạo - bánh - cơm thừa
Nuôi người em nhỏ sớm trưa đói lòng
Áo chăn phụ kẻ long đong
Đâu người thân thích .cửa nhà .cháu con !
Hải Nhi run lạnh sân ga
Gầm cầu, bãi rác, biển xa, đảo gần
Hải Nhi đói chết trăm lần
Trẻ Syria mới góc phần xốt xa
Pa-ri đưa trẻ xa hoa
Một hôm tiếng súng... cửa nhà chẳng yên
Chiến tranh loạn lạc triền miên
Làm lay giấc ngủ mỗi chiều Hải Nhi
Đông - Tây lủ lại cướp đi
Họ hàng, cô bác, chú dì Hải Nhi
Thương thay bạn của Hải Nhi
Như hoa chớm nhụy đã thì rụng rơi
Người ta cướp mất cuộc đời
Nhấn tâm dập tắt nụ cười Hải Nhi
Đời ơi, buồn thảm nỗi gì
Vậy mà Chúa xuống thăm thì tiếng yêu
Đời đan vụn nỗi tiêu điều
Làm nôi đón Đấng Huyền Siêu giáng trần
Giáng trần trong mọi tâm thân
Chúa sinh để nhắc người CẦN... VỚI NHAU...!!!**

ĐX 13.12.15

Đăng Kha

đồng hồ vào những thớ vải lúc đó đã hơi bung ra. Đến khi thấy mệt, mồ hôi ra như tắm, tôi nói với Cha Vàng: “Con chịu thua rồi bố ơi, mệt quá”. Cha Vàng khuyến khích: “Đừng ngừng, tiếp tục để bố thử coi”. Tôi tiếp tục kéo. Bột tre đã văng ra có thể nhìn thấy trên sàn. Khi Cha Vàng lựa thể đưa cúi vào thì tôi gia tăng tốc độ. Cha Vàng reo lên: “Hơi ngùn rồi tại, chưa bén than vì anh kéo chưa đủ đồ”. Quả thật tôi cũng thấy một chút khói bốc lên. Ngày hôm sau, chúng tôi lại thử, một cuộc chạy đua tiếp sức của hai người. Để con cúi vải xuống sàn, tôi và Cha Vàng thay phiên nhau kéo, từ 9 giờ sáng cho đến hơn 11 giờ

thì “phép lạ” đã đến. Đầu con cúi bắt đầu ngùn và có khói, có nghĩa là bột tre nóng quá độ đã khiến cho lớp bông nhẹ trên con cúi bén lửa. Một lát sau khi thấy xuất hiện những đốm hồng, Cha Vàng thổi nhẹ nhẹ, vết lửa lan ra, trang sử của mấy ngàn năm trước được lật lại. Cha Vàng tiếp tục thổi nhẹ để nuôi dưỡng ngọn lửa. Và khi đã ngửi thấy mùi khét của vải, ngài thổi hơi mạnh. Ngọn than hồng lan rộng ra hơn và cuối cùng chỉ cần một hơi nhẹ, ngọn lửa bùng lên. Vị tu sĩ nhìn con cúi vải có than hồng giống như một điếu thuốc lá mới được đốt lên, rồi cười vang: “Minh thắng”. Ngài lục trong tay nải một miếng giấy châm vào cúi vải, ngọn lửa lan sang đốm giấy. Xong, cha nắm chặt tay tôi giơ lên cao như một võ sĩ được trọng tài nắm tay giơ cao sau khi đánh địch thủ do ván.

Chúng tôi ngồi nghỉ một lát, sau đó Cha Vàng nói: “Chúng ta đã học xong bài học lúc bố đã ngoài 50, còn con đã 33 tuổi. Nhưng tự bố, bố thấy chúng ta xứng đáng với bài học ấy. Đó là kiên trì đạt mục tiêu trong hoàn cảnh khó khăn nhất”.

Đúng vào tối 24-12-1984, trước khi Cha Vàng cử hành thánh lễ nửa đêm trong xà lim số 6, chúng tôi đã hút mỗi người một điếu thuốc Lào. Hút bằng một miếng giấy cuộn tròn như loa kèn và ngâm nước. Hút như thế, miệng mình chính là cái điếu, và cũng có tiếng kêu, cũng chệnh choáng say như khi hút bằng điếu cày. Chỉ có điều khác với hút thuốc Lào bằng điếu cày: Sau khi hút phải nhổ nước đi. Trong hoàn cảnh tôi và Cha Vàng lúc đó thì hơi tiếc vì chúng tôi thiếu nước uống kinh niên.

Kể từ ngày sống cùng một xà lim với Cha Nguyễn Văn Vàng, tôi học được nhiều điều. Trong suốt thời gian này, ngài giảng cho tôi bộ Tân Ước. Dù tôi là một Phật tử, nhưng nghe một nhà truyền đạo Công giáo chuyên môn giảng kinh, nên bộ Tân Ước đã củng cố những lập luận sau này của tôi rất nhiều. Quan trọng hơn hết, đó chính là kỷ niệm với một tu sĩ mà tôi kính trọng.

Tháng 4-1985, Cha Vàng lâm bệnh vào lúc sức khỏe của ngài đã quá yếu. Có lẽ ngài đã kiệt sức, sốt cao rồi đi vào hôn mê. Tôi đập cửa kêu

cấp cứu suốt ngày, nhưng lúc tên trực trại chịu mở cửa để cho một y sĩ vào khám bệnh, thì mọi việc có vẻ quá muộn. Hai viên trụ sinh không đủ khả năng làm Cha Vàng tỉnh lại. Vào đúng lúc cả hai chúng tôi đều cảm nhận được mùa Giáng Sinh đã trở lại thung lũng Xuân Phước qua tiếng chuông của một nhà thờ dường như ở cách chúng tôi xa lắm vọng về trong đêm lạnh giá và u tịch. Linh Mục Nguyễn Văn Vàng qua đời ngay trong xà lim số 6. Trước đó, dù yếu và bệnh, ngài đã bàn với tôi là làm sao có được bánh thánh lúc ngài làm lễ nửa đêm trong Noel 1985 mà con chiên duy nhất trước ngài lúc đó lại là một Phật tử như tôi.

Nhưng mơ ước của Ngài không thành, kể cả việc lớn trước đó là lập lực lượng võ trang để mong lật ngược lại tình thế của một đất nước vừa chìm đắm trong luồng sóng đỏ.

Nhưng dù ngài đã mất đi, trong suy nghĩ của tôi cho đến bây giờ, Linh Mục Nguyễn Văn Vàng vẫn là một ngọn lửa, âm thầm cháy như con cúi vải ngày nào bùng bùng lên soi sáng cái không gian tăm tối của tất cả những xà lim đang hiện diện trên đất nước Việt Nam.

Vũ Ánh Oakland, CA

**Biết là Chúa sắp giáng trần
Rỡ ràng hoa Giấy vươn cành mở reo
Trắng hồng vẩy nắng trong veo
Bâng khuâng cành lá hòa theo gió trời
Buồm mây nhuộm sắc Ngôi Lờ
Xôn xang trời thắm ngời ngời cỏ hoa
Tình trời ôm đất giao hòa
Trong từng bông Giấy duyên trời mở ra !**

**Biết là Chúa sắp tới nhà
Mỗi nàng hoa Giấy nuốt nà son môi !**

Chiều ĐX 17.12.15

**Mưa rớt mùa Đông nổi ngờ ngang
Lạnh luồn trong áo thấm trong da
Phải chăng Bình Phước mùa giá lạnh ?
Bỗng sớm mưa về bẽ Đông sang !**

Sớm ĐX 21.12.2015

Những giai thoại quanh ca khúc

“Bài thánh ca buồn” của nhạc sĩ Nguyễn Vũ

Có rất nhiều câu chuyện đã thành giai thoại xung quanh ca khúc nổi tiếng “Bài thánh ca buồn”. Nhưng nếu chưa một lần tiếp xúc với tác giả thì ít ai biết phần ca từ gốc của tác phẩm đã bị các ca sĩ hát sai.

Nhạc sĩ Nguyễn Vũ cho biết: “Hầu như tất cả ca sĩ đều hát sai hoặc vô tình đổi ca từ khi hát “Bài thánh ca buồn” của tôi” Mỗi dịp Giáng sinh về, từ làng quê cho đến thành phố, đâu cũng vang lên giai điệu vui tươi rộn ràng của những bài hát quen thuộc như: Jingle Bells, Last Christmas hay We Wish You a Merry Christmas... Để rồi cũng trong không khí ấy, người nghe bỗng nhiên thấy lòng chùng lại bởi một giai điệu sâu lắng trầm buồn đến nao lòng: “Bài thánh ca đó còn nhớ không em? Noel năm nào chúng mình có nhau...”. Lời hát ray rứt, khắc khoải đầy hoài niệm và tiếc nuối về một cuộc tình đã xa.

Tuy có chủ đề về Giáng sinh nhưng ca khúc mang nhiều tục lụy của trần thế, mô tả cái được cái mất, gặp gỡ và chia ly rồi hoài niệm tiếc nhớ trong tình yêu đôi lứa. Ban đầu Bài thánh ca buồn chỉ là một kỷ niệm rất riêng tư về một cuộc tình thời trai trẻ của Nguyễn Vũ, nhưng bài hát đã vượt lên trở thành hoài niệm chung của rất nhiều người. Từ đó ca khúc Bài thánh ca buồn trở thành bài hát quen thuộc của mùa Giáng sinh hàng năm.

Tác giả của Bài thánh ca buồn tên thật là Nguyễn Tuấn Khanh, bút danh khi sáng tác là Nguyễn Vũ. Ông sinh năm 1944 tại Hà Nội, lớn lên ở Đà Lạt, hiện sinh sống tại Sài Gòn. Nguyễn Vũ sáng tác không nhiều, nhưng không ít

tác phẩm của ông đã đi vào lòng công chúng.

Năm 12 tuổi (1956), ông đoạt giải nhất đơn ca thiếu nhi do Đài Phát thanh Đà Lạt tổ chức. Năm 23 tuổi, ông có bản nhạc đầu tay Huyền thoại một chiều mưa... Nhưng có lẽ, Bài thánh ca buồn được sáng tác năm 28 tuổi là nhạc phẩm ghi dấu ấn đáng nhớ trên con đường âm nhạc của ông.

Bao mùa Giáng sinh đã đi qua, Bài thánh ca buồn của nhạc sĩ Nguyễn Vũ đã được nhiều thế hệ ca sĩ chọn hát. Theo đa số người sành nhạc nhận xét thì ca sĩ Elvis Phương là người “đóng đinh” và gây ấn tượng mạnh mẽ lên tác phẩm này. Với chất giọng có chiều sâu và đầy nội lực, Elvis Phương đã mê hoặc người nghe qua ca khúc này trong suốt nhiều thập kỷ.

Tuy nhiên, điều trở trêu cũng chính Elvis Phương là người thường hát sai ca từ Bài thánh ca buồn của Nguyễn Vũ. Tiếp nối cái sai về phần ca từ đó sau này có Thái Châu, Đàm Vĩnh Hưng và rất nhiều ca sĩ khác.

Gặp gỡ tác giả Nguyễn Vũ tại nhà riêng ở Cư xá Bắc Hải, quận 10, khi hỏi về bài hát Bài thánh ca buồn, nhạc sĩ này phân nản: “Hầu như tất cả

người theo đạo nữa. Noel đã trở thành một lễ hội chung của mọi người. Tất đều hân hoan đón đợi lễ Giáng sinh và đó là ngày hội lớn được đón nhận bởi mọi quốc gia, mọi sắc tộc, mọi tầng lớp xã hội. Chính vì điều đó, tôi chọn câu: “Thế trần đón Noel”. “Thế trần” ở đây là đảo ngược hai từ “trần thế” có nghĩa là “thế gian” là cõi của tất cả mọi người. Nhạc sĩ Nguyễn Vũ chia sẻ: “Tôi rất mong các ca sĩ và mọi người hát đúng nguyên theo tinh thần bài hát và ca từ của tôi”

ca sĩ đều hát sai hoặc vô tình đổi ca từ trong ca khúc của tôi”. Ông cho biết cụ thể phần ca từ thường bị sai khi ca sĩ trình bày như sau: “Ca từ Bài thánh ca buồn tôi viết nguyên gốc là “Rồi một chiều áo trắng thay màu, em qua cầu xác pháo theo sau” bị các ca sĩ cũng như các bản in đổi thành “Rồi một chiều áo trắng phai màu”. Cái sai cơ bản ở đây ở đây rất khó chấp nhận được là chữ “thay” của tôi bị đổi thành chữ “phai”. Hai chữ này về mặt ý nghĩa rất khác nhau”.

Ông giải thích thêm: “Áo trắng thay màu” có nghĩa chiếc áo trắng thơ ngây của cô nữ sinh ngày nào giờ đã đã đổi thay sang một màu áo nào khác, cụ thể ở đây từ chiếc áo nữ sinh đã thay qua màu áo cưới. Ông nói vui: “Nếu như hiểu theo kiểu “áo trắng phai màu” thì tôi không hiểu nó “phai” kiểu gì nữa. Áo trắng mà đã phai thì chắc từ trắng đổi thành màu cháo lòng à (!)”.

Trong ca khúc Bài thánh ca buồn của Nguyễn Vũ, có đoạn ca sĩ hát khi nghe có vẻ rất hợp lý đó là: “Rồi những đêm thánh đường đón Noel”. Thật ra đây là đoạn ca từ bị nhiều ca sĩ hát nhầm nhiều nhất. Nguyên gốc trong bài hát được ca sĩ Nguyễn Vũ viết: “Rồi những đêm thế trần đón Noel”. Vì sao không phải là “thánh đường” mà lại “thế trần”? Tác giả lý giải: “Với tôi, Noel từ lâu đã không còn là một lễ hội tôn giáo dành riêng

Bài thánh ca buồn của nhạc sĩ Nguyễn Vũ ra đời vào tháng 10.1972 từ lời đề nghị của một nhà sản xuất âm nhạc nhân mùa Noel năm ấy. Nhiều ngày liền, Nguyễn Vũ loay hoay tìm đề tài thì bất chợt giai điệu của bài hát bất hủ Silent Night (Đêm thánh vô cùng, lời: Josef Mohr, nhạc: Franz Xaver Gruber) vang lên tại nhà. Bài hát này gợi cho ông rất nhiều cảm xúc để hồi tưởng về thời thơ ấu. Thuở khi ông chỉ là cậu bé 14 tuổi. Lúc đó, nhà nhạc sĩ ở cạnh con dốc lên nhà thờ Con Gà (Đà Lạt). Mỗi lần chuông nhà thờ đổ, ông lại thấy bóng dáng một người con gái rất xinh đi lễ ngang nhà. Ông lặng lẽ theo sau cô ấy nhiều lần cho đến một hôm đúng ngày lễ Giáng sinh, trời mưa lất phất khiến cả hai không hẹn mà tình cờ cùng núp dưới mái hiên...

Về mặt nghệ thuật âm nhạc, Bài thánh ca buồn của Nguyễn Vũ được viết theo tiết tấu của giai điệu slow rock, giọng La trưởng (A). Tác giả dùng hình thức ba đoạn đơn (ABA’), một cấu trúc thường gặp trong nhiều bản tình ca trong âm nhạc thế giới cũng như tân nhạc Việt Nam. Hình thức ba đoạn đơn có một đặc điểm, trong đa số trường hợp, đoạn A’ tái hiện không hoàn toàn đoạn A. Sự tái hiện đó có ý nghĩa rất quan trọng, nó giúp cho tác phẩm đạt tới tính thống nhất về mặt cấu trúc.

Ca khúc Bài thánh ca buồn của nhạc sĩ Nguyễn

Vũ mang đầy đủ những yếu tố cơ bản để làm nên một tác phẩm âm nhạc hoàn chỉnh. Đến nay, ca khúc này vẫn luôn là một trong những bài tình ca Việt Nam tinh tế trong giai điệu lẫn ca từ, thấm đẫm tâm hồn lãng mạn, nồng nàn của một nhạc sĩ tài năng.

“Tôi bất ngờ xúc động khi nghe cô nhảm hát theo bài Đêm thánh vô cùng với một chất giọng khá hay. Vì vậy, nghe lại bài hát này, trong tôi, kỷ niệm xưa chợt ùa về và những giai điệu cứ thế tuôn trào. Chỉ trong gần hai tiếng đồng hồ, tôi đã ký âm xong bài hát và khi cầm đàn guitar chơi lại, chính tôi cũng cảm thấy xúc động. Ca sĩ Thái Châu là người đầu tiên hát bài hát này và ngay sau đó, nó trở thành ca khúc “hot” nhất trong mùa Giáng sinh năm đó”, Nguyễn Vũ hồi tưởng.

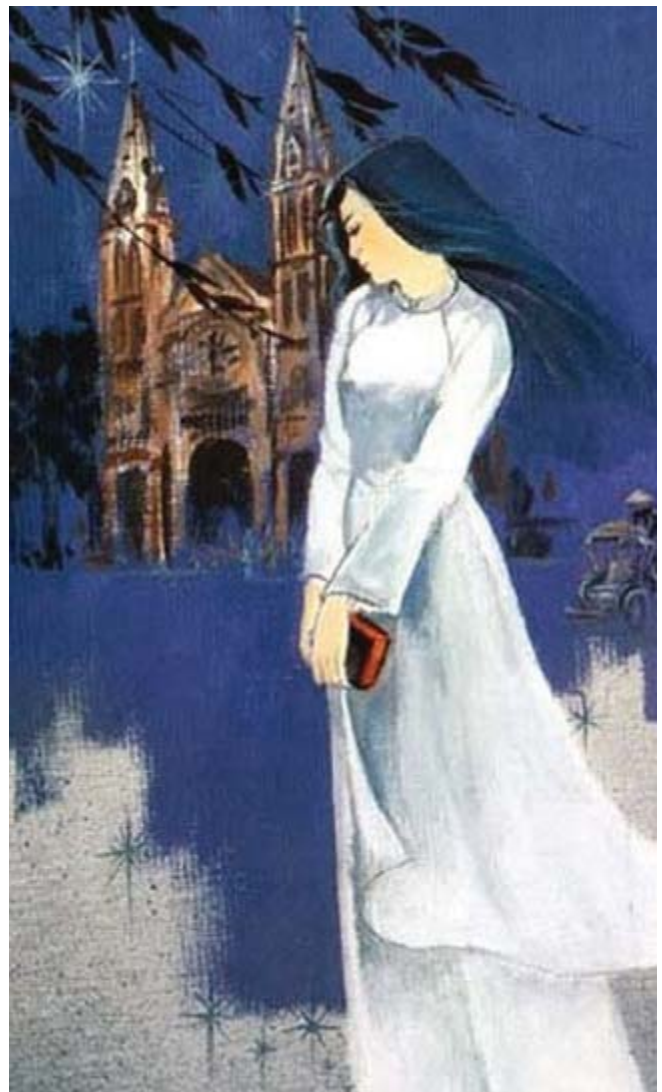
Mỗi mùa Giáng sinh về, Bài thánh ca buồn của Nguyễn Vũ lại vang lên như một hoài niệm chung của những ai từng có tình yêu chớm nở trong đêm Giáng sinh lạnh giá. Chính tác giả cũng đôi lần tự nhận thấy: “Đến nay, Bài thánh ca buồn vẫn luôn được người nghe yêu thích. Đó là điều chính tôi cũng không ngờ. Thật ra, ai trong đời cũng trải qua một thời yêu thương mơ mộng, mà thường những kỷ niệm buồn bao giờ cũng khắc sâu và dễ làm mềm lòng người mỗi khi được gợi lại. Có lẽ Bài thánh ca buồn của tôi phần nào đã làm được điều đó chăng?”.

Trần trở của nhạc sĩ Nguyễn Vũ về một ca sĩ cố tình hoặc vô tình hát sai ca từ của tác phẩm âm nhạc cũng là trần trở chung của rất nhiều nhạc sĩ hiện nay. Khi sáng tạo nghệ thuật, người nhạc sĩ luôn để lại những dấu ấn, tâm tư cá nhân trong mỗi tác phẩm cụ thể. Mỗi ca từ đều là sự chọn lọc rất tinh tế để chuyển tải những ý nghĩa, thông điệp của họ. Hát đúng và trung thành với nguyên bản của tác phẩm thể hiện sự tôn trọng tính toàn vẹn của tác phẩm nghệ thuật và tôn trọng người sáng tác ra tác phẩm đó.

*Bài thánh ca đó còn nhớ không em
Noel năm nào chúng mình có nhau
Long lanh sao trời đẹp thêm môi mắt
Áo trắng em bay như cánh thiên thần
Giọt môi hôn dưới tháp chuông ngân.*

*Cùng nhau quì dưới tượng Chúa cao sang
Xin cho đôi mình suốt đời có nhau
Vang trong đêm lạnh bài ca Thiên Chúa
Khẽ hát theo câu đêm thánh vô cùng
Ôi giọng hát em mênh mang buồn...
Rồi mùa giá buốt cũng qua mau
Lời hẹn đầu ai nhớ dài lâu
Rồi một chiều áo trắng thay màu
Em qua cầu xác pháo bay sau.
Lời nguyện mình Chúa có nghe không
Sao bây giờ mình hoài xa vắng
Bao nhiêu đêm Chúa xuống dương gian
Bấy nhiêu lần anh nhớ người yêu.
Rồi những đêm thế trần đón Noel
Lang thang qua miền giáo đường dấu yêu
Tiếng thánh ca ngày xưa vang đêm tối
Nhớ quá đi thôi giọng hát ai buồn
Đêm thánh vô cùng lạnh giá hồn tôi...*

Nguồn Một Thế Giới

Ông Già Nô-en Không Đến

Ông Già Nô-en đã không đến, và em biết ông sẽ không bao giờ đến.

Và em đã không buồn mở những gói quà. Em biết người đặt những gói quà đó, ngay dưới chân cây thông rực sáng ánh đèn, là Má chứ không ai khác. Là Má chứ không phải Ông Già Nô-en chi hết. Em không muốn ăn cơm. Em nằm rã rượi trong chăn, cảm thấy mình lạc lõng, cô đơn quá! Má đã đi làm từ sáng sớm. Đêm qua Má căn dặn em khi nhắc em đi ngủ sớm, rằng sáng em thức dậy sẽ có quà của Ông Già Nô-en tặng. Quà là có quà thật, nhưng Má không còn có thể đánh lừa được em.

Là bởi vì cái hình ảnh Ông Già Nô-en quen thuộc em thường thấy trong những tấm thiệp Má để trên đầu lò sưởi, hoặc xem trong các cuốn phim mùa Giáng Sinh, nghe những câu chuyện Má kể, hay chính em đã sà vào lòng những người hóa trang giống như ông cho trẻ con chụp ảnh trong các khu “mall”... đều đã mất hết. Không có ai là Ông Già Nô-en cả. Hay nói đúng ra là không có Ông Già Nô-en trên đời này.

Ai cũng biết rằng Ông Già Nô-en không có thật, từ người bình dân cho đến các vị giáo sư.

Vậy thì tại sao mọi người cứ tiếp tục làm cho người khác tin? Và cứ mỗi năm lại làm cho trẻ con tin một lần. Ôi, em thấy chán ngán quá! Em chợt thấy mình giận Ông Già Nô-en lạ lùng. Em biết là mình giận vô cớ, bởi vì ông ấy có thật đâu! Em tự hỏi hay là em giận Má. Má là người bảo em viết thư cho Ông Già Nô-en. Vậy Má cũng “tiếp tay” với mọi người để lừa dối em chẳng? Không, không phải thế! Em thương Má lắm. Má làm cái gì thì cũng chỉ để em vui, vì Má thương em, mà thôi.

Khi cái bụng của em bắt đầu cồn cào thì bỗng dừng đó là lúc em tỉnh táo nhất. Hình như có ai đó đã nói rằng con người sẽ sáng suốt nhất lúc họ đói bụng. Lạ chưa! Em choàng dậy. Em nghĩ ra rồi! Chính là cái vụ cô bạn Aisha Harris nào đó, mà trong một chương trình trên ti-vi có nói đến. Cô bạn ấy viết rằng Ông Già Nô-en nên là một con chim penguin. Vâng, là một con chim cánh cụt. Trời ạ! Em hết hồn khi thấy tràn ngập những hình ảnh chim penguin mặc áo đỏ, đội mũ đỏ, mang ủng, vác túi đi tặng quà cho con nít. Eo ơi! Bạn ấy bằng tuổi khoảng em thôi, nhưng có sáng kiến đến lạ kỳ. Em nể bạn ấy lắm! Nhưng rồi đến lúc mọi sự ngạc nhiên và hào hứng lắng xuống, em thấy mình... ghét bạn ấy thế nào! Mình có nên thay đổi một hình ảnh đã có từ lâu hay không? Mình có nên đòi hỏi một thần tượng nào đó phải giống như ý mình muốn hay không?

Aisha có nét hao hao giống em, mấy bạn trong lớp em nói thế đó. Và giống nhất là màu da. Trong hình, bạn ấy cười thật tươi. Em soi gương thấy mình cũng cười tươi như vậy. Nhưng sao tự nhiên thấy buồn quá! Lại cũng cái đài truyền hình CNN, cách nay khoảng một năm, họ đã giới thiệu cái gì mà... thăm dò các bạn nhỏ trong các lớp học. Khi được hỏi “ai đẹp hơn, ai tốt hơn”, đa số các bạn đều chỉ vào hình của người da trắng, dù bạn là da màu hay da trắng. Em có kể cho Má nghe, thì Má chỉ cười buồn.

Má về. Em không muốn Má thấy em lười biếng và buồn rầu, nên em chạy ù vào nhà tắm.

Khi em ra chào Má, em đã trở lại thành con bé ngoan của Má.

Em thường không giấu được chuyện gì quá năm phút với Má, nên em đã thổ lộ hết với Má rồi. Má ôm em vào lòng. Em ngược nhìn Má. Má đẹp lắm, da Má trắng muốt, mắt Má xanh thắm, tóc Má có sắc óng ánh vàng. Má giống như một nữ diễn viên người Mỹ, một bà tiên trong truyện cổ tích vậy. Má nói:

“Má xin lỗi con.”

“Sao Má phải xin lỗi con hở Má?”

“Là bởi vì Má đã không nói chuyện nhiều với con. Má bận đi làm, về tới nhà thì mệt mỏi. Má không hiểu con nghĩ gì. Nên... Má phải xin lỗi con chứ!”

“Má kể chuyện cho con nghe đi! Con không muốn Má xin lỗi con.”

“Phải, để Má kể chuyện “đời xưa” cho con nghe nhé!”

“Giống như chuyện cổ tích hở Má?”

“Ừ, nhưng không bắt đầu bằng “Once upon a time” đâu con, mà là bắt đầu từ một năm cách nay vài chục năm. À, nói sao cho con hiểu nhỉ? Có một gia đình, người chủ của Má, nơi Má giúp việc nhà và giữ con cho họ, nhận Má làm con nuôi. Họ làm giấy tờ đăng hoàng. Thế là Má có một gia đình, một mái nhà. Rồi thì... Má vẫn cứ giúp việc nhà, vẫn cứ giữ con cho họ. Đến một hôm, Má được lên máy bay. Cả nhà người cha mẹ nuôi và Má cùng lên máy bay. Má được qua Mỹ. Qua tới nơi, Má lại vẫn tiếp tục giúp việc nhà, và giữ con cho họ. Má không được đi học, vì sẽ không ai làm giúp cho Má việc nhà, làm giúp chuyện giữ trẻ cho Má. Người ta nhìn Má cứ tưởng Má giỏi lắm, không ai ngờ Má vẫn chưa học hết tiểu học, lại còn rất kém tiếng Anh. Người ta bạc đãi Má. Má vẫn chỉ là một người ở. Khi Má ra ngoài, nói chuyện được với nhiều người, Má bỗng hiểu ra là Má đáng được hơn như vậy. Thế là...”

“Con biết rồi! Má muốn thoát!”

“Con giỏi thật!”

“Con biết chứ! Má muốn thoát, giống như mấy cô bé cậu bé trong truyện chằn tinh hã!”

“Ừ, và Má đã trốn đi. Má tới Sở Xã Hội xin giúp đỡ. Người ta cho Má đi học, kiếm việc làm cho Má. Má đã thoát thật sự.”

“Má ơi, con thương Má!”

“Má gặp Ba, Má thương Ba lắm vì Ba cũng cùng cảnh ngộ như Má, và Ba cũng cố gắng thoát khỏi cái nghèo, cái đói như Má.”

“Con cũng thương Ba nữa!”

Hai mẹ con cùng im lặng. Eo ơi! Em nhớ Ba quá chừng! Không có năm nào Ba được về nhà vào dịp cuối năm. Ba đang ở Afghanistan. Má nói sớm nhất cuối năm tới Ba mới được về, mà lần này có thể sẽ về hẳn. Em mong lắm, em nôn nao lắm. Ồ, mà khi nào có Ba ở nhà trong dịp Giáng Sinh, chắc là em sẽ nói Ba mặc đồ Ông Già Nô-en, làm Ông Già Nô-en thay cho Má. Má lâu nay vẫn chỉ là “Ông Già Nô-en giấu mặt”, làm em cứ lầm tưởng là có Ông Già Nô-en ở xứ tuyết phủ trên miền gần Bắc cực mang quà đến cho em chứ!

Em nhờ Má chỉ cách cho em vào trang của Aisha Harris, và em viết cho bạn ấy.

“Aisha thân mến,

Bạn có biết không, ban đầu thì mình rất khó tâm khi đọc những ý tưởng của bạn. Mình đương nhiên là cũng giống như bạn, rất yêu Ông Già Nô-en bấy lâu nay. Mình giả dụ nếu da của mình cũng trắng như ông, chắc là mình chẳng bao giờ bán khoản cả. Nhưng thú thật là mình cũng giống như bạn vậy. Ba của mình là người gốc Phi châu bạn ạ! Ba của mình học giỏi lắm! Và Má của mình cũng giỏi nữa. Bạn biết không, Má của mình một nửa là người Việt Nam và một nửa là người Mỹ. Má mình nói ở quê của Má mình, nơi miền đông, vùng cư ngụ của người dân miền Bắc di cư, mỗi độ Giáng sinh về, nơi hang đá trước các nhà thờ, người ta trang hoàng rực rỡ lắm, và các tượng Đức Mẹ, Thánh Giuse đều mặc trang phục như người Việt. Đức Mẹ mặc áo tử thân, trùm khăn mỏ quạ, Thánh Giuse mặc áo dài khăn đóng, trông thân thương lắm bạn ạ! Mấy cái tên trang phục này nói ra chắc bạn chưa hình dung được đâu, mình sẽ có dịp gửi hình cho bạn xem, bạn sẽ hiểu liền. Đâu có ai cấm mình suy tưởng theo cách của riêng mình phải không bạn? Vậy thì Ông Già Nô-en của chúng ta có ăn mặc thế nào, có là người da trắng, da vàng hay da đen, cũng chỉ là một. Ông có là thật hay là tưởng tượng thì ông cũng là một người dễ mến. Dễ mến vì ông đã đi đến mọi miền của trái đất này, phát quà cho các trẻ em, bất kể trẻ em da trắng, da vàng hay da đen. Duy có điều chúng ta không cay cú về ông, bởi vì cay cú thì tự chúng ta làm cho mình thất vọng, tự mình làm khổ chính mình. Và thí dụ là chính mình đây, mình đã có một nửa ngày nằm buồn rầu trong chăn rồi đó bạn ạ!

Mình chấm dứt đây. Ước mong sẽ thường xuyên làm “vi hữu” của bạn.”

Ái chà, em viết văn cũng “rườm rà” gớm! Má xem, và cười thật ấm áp. Khi Má và em ngồi bên nhau, nhìn tuyết rơi bên ngoài cửa sổ, em bỗng ao ước lúc này Ba hiện ra như người lính trong một đoạn phim trên ti-vi. Ngạc nhiên lắm! Người cha trở về trong một dịp đặc biệt như lễ Giáng sinh, mùa lễ cuối năm, mùa đón chờ Năm Mới,

sẽ hạnh phúc biết bao! Như Má thuở nhỏ đã từng ước mong gặp người cha chưa bao giờ thấy mặt. Em may mắn và hạnh phúc hơn Má rất nhiều.

Chuông cửa vang lên. Em biết Ông Già Nô-en đã đến!

Mùa Giáng sinh 2013

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

VỚI ĐÊM

**Đêm hút tôi vào giấc mộng sâu
Cột tôi gông siết nổi cô sầu
Tôi gào tôi thét trong cảm lạnh
Tôi trốn đêm rồi chạy tới đâu ?**

**Bài ca đêm hát những giọt sương
Lá đàn những tiếng sơn thê lương
Nghe tái tê dồn trong tác dạ
Bầu tìm ai cần rưng bên đường !**

Đêm ĐX 20.11.15

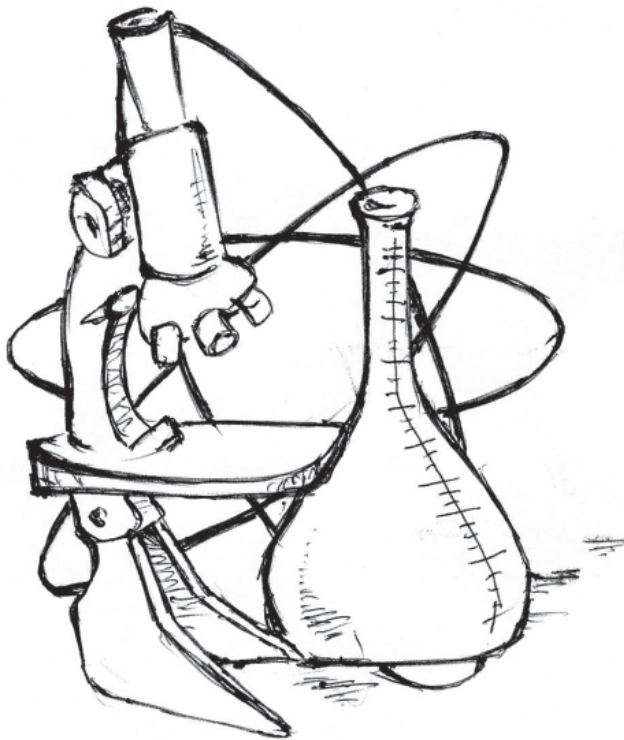
MỪNG GIÁNG SINH

**Mừng sinh nhật của Vua Nghèo
Chợt thương những kẻ khổ đau, bản hàn
Ngôi Hai Thiên Chúa từ nhân
Hóa thành Nhục thể chung phần đau thương
Giêsu là Vị Thiên Vương
Đích thân Ngài đã nêu gương sáng ngời
Xót thương thân phận nhân loại
Giáng thể làm người cứu độ chúng ta
Mừng sinh nhật Chúa Giêsu
Là noi gương Chúa thương yêu người nghèo**

ĐÊM YÊU THƯƠNG

**Đêm nay Con Chúa ra đời
Chấp nhận làm người vì quá thương yêu
Ngài sinh trong cảnh đơn nghèo
Ngài sinh giữa chốn hang sâu lạnh lùng
Ngài sinh trong khoảng mịt mù
Giữa đêm thanh vắng điệp trùng mờ sương
Chỉ vì hai tiếng yêu thương
Thế nên Con Chúa trọn lòng xin vâng
Đất trời se kết chữ đồng
Dâng lời cảm tạ hòa chung tâm tình
Vinh danh Thiên Chúa thiên đình
Nhân loại an bình được Chúa yêu thương**

Trang Khoa Học

Ở độ cao nào Trái đất kết thúc và khởi đầu Không gian?

Gần đây xem một video về hàng chục chiếc phản lực đang tham gia một cuộc chiến trên không. Những chiếc máy bay này tiếp tục tăng độ cao trên bầu trời xanh - trắng khi nó bắn tên lửa vào đối thủ, rồi đột nhiên bầu trời trở nên tối đen như mực, nghĩa là nó đã nhập "không gian"!

Khi xem đến đoạn chuyển giao này thì sau kinh ngạc, điều băn khoăn là liệu chiếc máy bay có thể đạt tới độ cao ra ngoài không gian nếu nó tiếp tục bay cao nữa? Và khởi đầu của "Không gian" còn cách đó bao xa?

Theo Science ABC, câu trả lời phụ thuộc hoàn toàn vào cái bạn gọi là "không gian", và nếu bạn có một chiếc máy bay đặc biệt có thể đạt tới độ cao như vậy, bạn có thể thực sự vươn tới không gian! Tuy nhiên, trước hết chúng ta hãy giải quyết câu hỏi cơ bản đã.

"Không gian" là gì?

Dường như đó là một câu hỏi ngớ ngẩn đúng không? Không gian là nơi phần còn lại của hệ Mặt trời và dải rộng của Vũ trụ. Đó là nơi mà các phi hành gia đến và đó là những gì bạn thấy về đêm khi bạn nhìn lên bầu trời.

Không có định nghĩa nào nói trên là sai nhưng nó không đầy đủ để giúp xác định ranh giới giữa hành tinh của chúng ta và môi trường chân không của không gian.

Từ góc độ của Trái đất, không gian là nơi bầu không khí trở nên mỏng - thậm chí đến mức không tồn tại. Đây rõ ràng là một định nghĩa rất đơn giản và chủ quan về "không gian", nhưng đối với các phạm vi của bài viết này, nó sẽ đủ để hiểu được sự khác biệt giữa Trái đất và bản thân không gian.

Không gian cao xa thế nào?

Nhiều người sẽ có thể trả lời câu hỏi này rằng "Không gian bắt đầu nơi khí quyển kết thúc". Mặc dù trả lời này không phải là sai nhưng nó không thực sự trả lời đúng câu hỏi vì nó sẽ dẫn đến một câu hỏi tất yếu tiếp theo (giả sử như một đứa trẻ thực sự tò mò đang túm tay áo bạn vịn vịn): Khí quyển kết thúc ở đâu?

Lại nữa, đây là một câu hỏi không dễ trả lời. Bạn thấy đấy, bầu khí quyển bao phủ toàn bộ hành tinh của chúng ta không phải là một thực thể đơn lẻ; thay vào đó, nó là một tập hợp của một số khí và các hạt bụi. Lớp khí này tiếp tục mỏng dần khi bạn lên cao hơn (trên trời). Đây là lý do tại sao hầu hết các máy bay thương mại không thể bay vượt quá độ cao 28.000-35.000 feet (khoảng 8,5 -10,5km) so với mặt đất.

Trông bầu khí quyển như thế này đây. Giờ

bạn có thể chỉ chính xác độ cao nào mà bầu khí quyển kết thúc không? Có lẽ là không, bởi bạn có thể thấy bầu khí quyển là một bộ sưu tập của các lớp khí mỏng dần chứ không phải là một thực thể xác định rõ ràng, do đó nó không có ranh giới chính xác.

Chúng ta phải bay cao bao xa để chính thức ở trong "không gian"?

Mặc dù không có ranh giới xác định nơi nào không gian bắt đầu, nhưng nó có một giới hạn và nếu vượt qua nó, bạn có lẽ đã chính thức lọt vào trong không gian. Ranh giới này được gọi là "đường Karman" (Karman line), cũng thường được ví là "lề của không gian".

Karman Line là một ranh giới tưởng tượng nằm cách Trái đất 100km và được công nhận rộng rãi là ranh giới giữa bầu khí quyển của Trái đất và không gian bên ngoài. Đường ranh giới này mang tên của nhà vật lý Hungary Theodore von Karman, người đầu tiên xác định ở khoảng độ cao này, bầu khí quyển trở nên quá mỏng để hỗ trợ các chuyến bay hàng không. Nói một cách đơn giản, có nghĩa ở độ cao này một máy bay không thể hoạt động sử dụng công nghệ máy bay thông thường để tạo ra lực nâng khí động học (mà thay vào đó đòi hỏi sẽ phải sử dụng tên lửa). Định nghĩa này được Liên đoàn hàng không quốc tế (FAI) chấp nhận. Đây là cơ quan quốc tế định ra các tiêu chuẩn hàng không và vũ trụ.

Lưu ý rằng bầu khí quyển vẫn tồn tại bên ngoài Karman line; trên thực tế những hạt nhỏ của tầng ngoài (lớp ngoài cùng nhất của khí quyển) có thể tìm thấy ở độ cao hơn 10.000 km trên bề mặt Trái đất! Trong bối cảnh đó, Trạm Không gian quốc tế (ISS), có quỹ đạo chỉ 330-435km trên Trái đất, thậm chí không tương xứng với tên gọi của nó.

Do vậy, không phải là khí quyển kết thúc ở đường Karman, mà đơn giản là ở độ cao đó, nó trở nên quá không có nghĩa gì để hỗ trợ các chuyến bay dựa vào "chất lượng không khí". Một thực tế thú vị là: Bạn không phải bay vượt qua đường Karman để chính thức được xem là một "phi hành gia"; theo định nghĩa của Không lực Hoa Kỳ, để là một "phi hành gia", tất cả những

gì bạn cần làm là phải bay cao hơn 80km trên mực nước biển trung bình!

Lần đầu tiên phát hiện hóa thạch chim cổ thời Đại Trung sinh

Ngày 19/10, các nhà khoa học Argentina vừa phát hiện tại Nam Cực hóa thạch 70 triệu năm của một loài chim thời Đại Trung sinh vẫn còn nguyên cấu trúc khí quản có thể phát ra những tín hiệu âm thanh giúp loài này liên lạc với nhau.

Chuyên gia Fernando Novas thuộc Hội đồng quốc gia Nghiên cứu Khoa học và Kỹ thuật Argentina (Conicet) đánh giá đây là lần đầu tiên các nhà nghiên cứu phát hiện được hóa thạch chim cổ thuộc thời Đại Trung sinh và đặc biệt mẫu vật lại còn giữ được cấu trúc ống khí quản.

Thông qua các chương trình nghiên cứu, các nhà khoa học đưa ra kết luận ống khí quản đã cho phép các loài chim phát ra tín hiệu âm thanh liên lạc vào giai đoạn cuối của kỷ nguyên Khủng long.

Hóa thạch chim được tìm thấy tại đảo Vega, Nam Cực. Đây là loài chim Vegavis iaai, một loài mới thuộc họ Anseriforme được phát hiện tại Nam Cực, trong kỷ Creta, khoảng từ 65 đến 70 triệu năm trước. Loài chim mỏ vịt này có hình dạng nhỏ, khoảng 50cm chiều dài và cân nặng 1,5kg.

Nhà nghiên cứu người Mỹ Julia Clarke, thuộc Đại học Texas, là người đầu tiên phát hiện ra hóa thạch chim vẫn còn giữ được ống khí quản khi bà thực hiện kiểm tra nó trên máy quét 3D.

Phát hiện này cho phép con người hiểu được cách các loài khủng long, bao gồm cả các loài

chim đã truyền tải cách giao tiếp với nhau như thế nào và làm thế nào mà cơ thể có khả năng phát ra âm thanh, tiếng động để phát triển bộ não.

Bên cạnh đó, khám phá mới này cũng mở ra cánh cửa để nghiên cứu về các khía cạnh của sự tiến hóa hành vi của loài khủng long trong suốt hàng chục triệu năm qua.

Trước đó, các nhà nghiên cứu Argentina đã tìm thấy hóa thạch của một con chim khổng lồ thời tiền sử với sải cánh lớn nhất từng được ghi nhận sống cách đây khoảng 50 triệu năm ở Nam Cực.

Con chim khổng lồ này thuộc loài pelagornithid, một họ chim biển khổng lồ đã tuyệt chủng, có răng dạng xương cứng.

Loài chim này có thể phát triển tới kích cỡ khổng lồ vào khoảng 50 triệu năm trước, khi nhiệt độ đại dương ấm và lượng thức ăn dồi dào.

Một công ty đã tìm ra cách biến nhựa rác thải thành gạch để xây nhà, bảo vệ môi trường

Kĩ sư, nhà phát minh người New Zealand, ông Peter Lewis đã sáng chế ra một thiết bị tái chế nhựa di động có thể biến nhựa cũ thành gạch và từ những viên gạch đó, ông có thể xây được nhà.

Cùng nghiên cứu với ByFusion, đội ngũ đã cống hiến hết mình cho giấc mơ xây được nhà giá rẻ trên toàn thế giới. Họ cũng đang phát triển một dụng cụ tái chế nhựa với giá rẻ, nhằm đưa đến được với nhiều người sử dụng.

"Mỗi năm, hàng triệu tấn nhựa bị thải ra ngoài đại dương và nằm trong tay chúng tôi là một hệ thống có thể xử lý, tái chế nhựa rất thân thiện với môi trường, sau đó những sản phẩm ấy có thể được sử dụng để phục vụ cộng đồng", CEO của ByFusion, ông Grego Gomory nói.

"Dự án hợp tác đầu tiên sẽ tập trung vào việc thu gom nhựa thải trên khắp các hòn đảo tại Hawaii. Đây là một khu vực quan trọng với người dân địa phương cũng như với toàn thế giới, bởi lẽ dải san hô nơi đây là nơi trú ẩn của hơn 7.000 loài sinh vật biển, 1/4 trong số đó là loài bản địa, chỉ có thể tìm thấy tại nơi đây", Chủ tịch của Hiệp hội Bảo vệ Bờ biển Hawaii, ông Kahi Pacarr nói.

Theo như nhà sản xuất ByFusion, những viên gạch nhựa này hoàn toàn an toàn với môi trường và quá trình sản xuất hoàn toàn không độc hại.

Phát minh lại thành công chiếc bóng đèn, có thể phát sáng trong vòng 40 năm

Jake Dyson, con trai của ông hoàng đế chế máy hút bụi James Dyson, vừa tạo ra một bóng đèn LED có khả năng phát sáng 100% trong vòng 40 năm, sau đó vẫn tiếp tục sáng vĩnh viễn nhưng sẽ yếu đi 1 chút. Đây hoàn toàn có thể là thiết bị thấp sáng thông minh nhất, rẻ nhất và thân thiện với môi trường nhất từng được chế tạo.

Jake Dyson là người sáng lập ra hãng Jake Dyson Lighting vào năm 2004 và hiện là một trong những công ty con của tập đoàn Dyson. Công ty của Jake chỉ bán hai mẫu đèn có tên CSYS và Cu-Beam. CSYS là mẫu đèn sàn và đèn bàn trong khi đó Cu-Beam là mẫu đèn treo.

Cả hai mẫu đèn này đều sử dụng loại đèn LED đặc biệt do Dyson thiết kế có thể phát sáng vĩnh viễn nếu không bị quá nóng.

"Bên trong đèn CSYS và Cu-Beam của chúng tôi có ống dẫn nhiệt có khả năng dẫn nhiệt ra khỏi đèn LED và giải phóng nó", Dyson chia sẻ. "Điều này giúp chúng luôn mát mẻ và bảo vệ chúng khỏi những thiệt hại mà nhiệt độ có thể gây ra".

Nếu không bị ảnh hưởng bởi nhiệt độ, đèn LED do Dyson chế tạo có thể phát sáng ở mức 100% trong vòng 40 năm. Sau đó, theo Dyson, nó không hỏng mà tiếp tục phát sáng ở mức 70%.

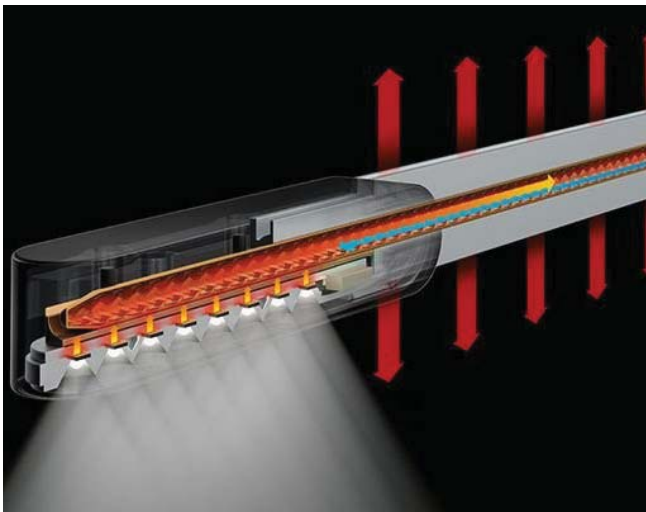
Hầu hết mọi bóng đèn của đối thủ đều nóng

lên trong khi sử dụng nhưng bóng đèn LED của Dyson thì không. Mặc dù có thể thay đổi bởi công nghệ phân tán nhiệt trong vi xử lý và các vệ tinh đã tồn tại nhưng các hãng sản xuất đèn vẫn gắn bó với công nghệ cũ.

Dyson không ngạc nhiên lắm với thực trạng này. "Thị trường bóng đèn dùng một lần trên toàn cầu trị giá hàng tỷ USD mỗi năm vì vậy một số hãng sản xuất bóng đèn không quan tâm tới việc tạo ra một thiết bị chiếu sáng có thể hoạt động dài lâu", Jake Dyson chia sẻ. "Tôi có suy nghĩ giống với cha mình.

Ông là người đi tiên phong trong việc chế tạo và bán máy hút bụi chân không không túi. Ở thời điểm của ông, các nhà sản xuất khác đã bác bỏ ý tưởng máy hút bụi không túi bởi việc bán túi chân không đang mang lại nhiều lợi nhuận hấp dẫn".

Hầu hết mọi bóng đèn của đối thủ đều nóng lên trong khi sử dụng nhưng bóng đèn LED của Dyson thì không.

Bằng cách này, mục tiêu tham vọng nhất của Dyson không chỉ là phát minh lại bóng đèn mà còn là thay đổi suy nghĩ của mọi người về chiếu sáng nói chung theo cách mà Thomas Edison đã từng làm khi mang tới cho mọi người giải pháp thay thế đèn dầu. Giải pháp bóng đèn hoạt động trong thời gian dài của Dyson có thể giúp người tiêu dùng tiết kiệm hàng trăm, hàng ngàn USD.

Và việc giảm chất thải cũng giúp hành tinh của chúng ta xanh hơn.

"Tôi muốn ngày càng có nhiều nhà sản xuất suy nghĩ theo hướng bền vững, phát triển các sản phẩm chiếu sáng với bóng đèn có thể hoạt động trong nhiều năm", Dyson chia sẻ.

Do vậy, Dyson không hề muốn khai tử bóng đèn truyền thống. Anh chỉ muốn bán cho người dùng loại bóng đèn có thể sáng mãi mãi, đi cùng bạn suốt cuộc đời.

Ở tuổi 14, cô gái Ấn Độ đã sáng chế ra máy giặt chạy bằng chân

Sáng chế của Jose thực sự hoạt động rất tốt, giúp cho việc giặt giũ trở nên dễ hơn rất nhiều cho gia đình mà không cần đến điện.

6 năm trước, ở độ tuổi 14, tuổi mà chúng ta còn mãi lo ăn, chơi và học thì cô bé Remya Jose đã có phát minh đầu tiên của mình: một chiếc máy giặt chạy bằng bàn đạp được chế tạo từ các bộ phận của xe đạp. Tuy nghe có vẻ khó tin nhưng "cỗ máy" của Jose thực sự hoạt động rất tốt, giúp cho việc giặt giũ trở nên dễ hơn rất nhiều cho gia đình mà không cần đến điện.

Jose sống tại làng Kizhattoor Panchayat của Ấn Độ, cô nảy ra ý tưởng này khi cô và người em gái song sinh của mình đang phụ việc nhà giúp mẹ lúc bà bị bệnh. Thay vì giặt đồ bằng tay ở sông như thường lệ, Jose đã sáng tạo ra giải pháp giúp tiết kiệm thời gian và công sức độc đáo này.

Đầu tiên, Jose nghiên cứu cách hoạt động của những máy giặt thông thường để cô có thể thay thế cơ chế hoạt động của máy bằng sức người. Bố Jose đã giúp cô tìm những bộ phận cần thiết cho thiết kế máy giặt độc đáo của mình, và sau đó ông đã cầm bản vẽ của cô đến một tiệm xe

Remya Jose bên chiếc máy giặt chạy bằng bàn đạp của xe đạp.

gần nhà để họ giúp tạo ra cỗ máy.

Cuối cùng, nó hoạt động còn tốt hơn những gì mà Jose dự đoán. Bộ khung bên ngoài được làm bằng hợp kim nhôm, và bên trong là lồng đựng đồ được kết nối với dây xích xe đạp và bàn đạp. Quần áo sẽ được bỏ vào bên trong lồng, cùng với nước nóng và bột giặt, ngâm trong 10 phút. Sau đó, bạn sẽ đạp bàn đạp để xoay quần áo bên trong lồng như thường thấy trên máy giặt.

Để đưa nước ra ngoài thì bạn dùng một vòi nước nhỏ được gắn dưới chiếc máy, sau đó bạn cho nước sạch vào để giặt lại lần cuối. Đây là một sáng chế đơn giản và thông minh dành cho những gia đình ở khu vực nông thôn khó tiếp cận với những chiếc máy giặt bình thường.

Phát minh của Jose đã được cựu tổng thống Ấn Độ Abdul Kalam trao tặng Giải thưởng Quốc Gia, vào năm 18 tuổi cô đã đăng ký bằng sáng chế cho phát minh của mình và hiện tại, năm 20 tuổi, cô đang làm việc với chức vụ Nhà sáng chế tại Quỹ Quốc gia ở Ấn Độ, tiếp tục tạo ra những sáng chế độc đáo cho các gia đình nông thôn tại đất nước của cô.

1,1 tỉ người nghèo trên Trái đất sẽ được cứu bằng phát minh cực kỳ ý nghĩa này

Bạn biết không, trong khi chúng ta có thể dùng nước thoải mái, thì trên Trái đất vẫn còn có tới 1,1 tỉ người không thể tiếp cận với nguồn nước sạch và an toàn. Và họ chủ yếu nằm ở

những quốc gia đang phát triển tại châu Phi.

Tại đây, có những nơi người dân phải đi hàng cây số để đến được nơi có nước, và mỗi ngày họ phải đi đến hàng chục lần như vậy. Đối với họ, quan trọng là có nước, và nước uống vào không bệnh, không chết là đủ rồi.

Thế nhưng, nhân loại cuối cùng lại nghĩ ra một phát minh phải nói là trên cả tuyệt vời, được đánh giá có ý nghĩa rất to lớn, có thể giải quyết triệt để vấn đề thiếu nước đang nổi cộm tại nhiều nơi trên thế giới.

Phát minh đó có tên Warka Water. Và muốn biết Warka Water là gì, hãy theo dõi video dưới đây để có câu trả lời.

Như đã thấy, Warka Water đúng là một phát minh dành riêng cho người nghèo. Nó được làm từ những nguyên liệu hoàn toàn tự nhiên và dễ kiếm: tre hoặc trúc, lại có cấu tạo cực kỳ dễ di chuyển nên có thể lắp đặt cả ở những nơi thiếu nguyên vật liệu sẵn có.

Ý tưởng Warka water cũng xuất phát từ tự nhiên. Tác giả của ý tưởng - kiến trúc sư Arturo Vittory đã lấy cảm hứng từ cơ chế hút nước của cây xương rồng, sự ngưng tụ nước trên mạng nhện, và cơ chế gom nước của cánh hoa sen. Cuối cùng, Warka water ra đời, với khả năng gom nước từ sương mù, hơi ẩm trong không khí, đẩy qua một màng lọc xuống bể chứa nước. Và bạn biết không, Warka Water có thể gom tới 1000 lit nước mỗi ngày.

Thế nhưng, thứ phát minh này mang lại không chỉ là nước, mà còn tác động lớn hơn đến vấn đề bảo vệ môi trường. Vì nước ở đây sẽ được dùng để tưới tiêu, trồng rừng và xây dựng hệ sinh thái.

Các chuyên gia đã hy vọng rằng với nó, người dân tại các nước nghèo có thể nhận thức được tầm quan trọng của môi trường, qua đó hạn chế những hành động tàn phá rừng vốn đang là vấn nạn tại những quốc gia này.

Hạn chế duy nhất của Warka water có lẽ là giá thành - khoảng 1000 USD, tương đương hơn 22 triệu VNĐ. Đây là một con số không lớn, nhưng cũng không nhỏ đối với những ngôi làng còn nghèo trên thế giới.

Hơn nữa, Warka water vẫn đang dừng ở giai đoạn thử nghiệm. Những công trình đầu tiên đã được xây dựng vào giữa năm 2015 tại Ethiopia, một trong những quốc gia khan hiếm nước sạch trầm trọng trên thế giới, và cho kết quả rất khả quan.

Dù vẫn chưa thể nói trước được điều gì, nhưng chúng ta có thể hy vọng vào một tương lai tươi sáng, khi Warka water cứu rỗi cả Trái đất, bao gồm cả Việt Nam của chúng ta. Dành cho những ai chưa biết, có tới hơn 20% dân cư nước ta chưa được tiếp cận nguồn nước sạch.

Mặt đường tự hút 4.000 lít nước ngập trong một phút

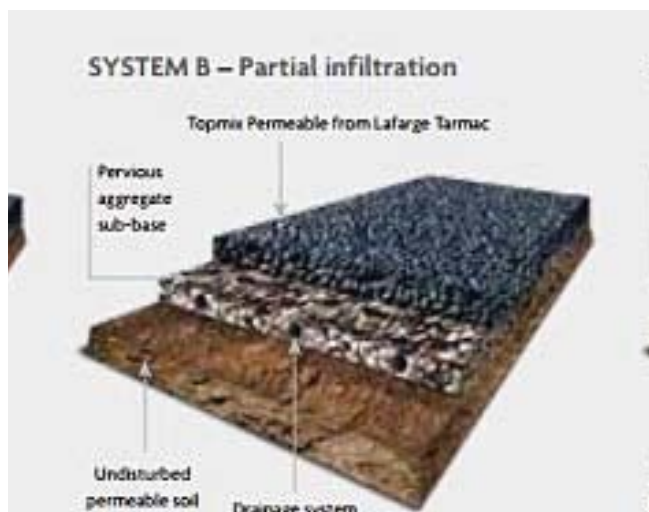
Một công ty vật liệu xây dựng tại Anh giới thiệu loại bê tông thần kỳ có thể hút 4.000 lít nước trong một phút, được kỳ vọng là giải pháp hữu ích khi xảy ra ngập lụt.

Bê tông thấm nước có tên gọi Topmix. Nó được thiết kế một lớp phủ siêu thấm, cho phép nước thấm qua bề mặt một cách nhanh chóng và tránh ứ đọng.

Theo Bussiness Insider, bê tông truyền thống chỉ có thể cho thấm 300mm³ nước/giờ. Trong khi đó, bê tông Topmix Permeable có khả năng thấm được tới 36.000mm³ nước/giờ. Nếu tính theo trung bình, mỗi m² mặt đường sử dụng loại bê tông này có khả năng hút được 600 lít nước/phút.

Được biết, sản phẩm ấn tượng này đến từ Tarmac, một công ty vật liệu xây dựng và giải pháp công trình của Anh. Bê tông Topmix được tạo ra trong nỗ lực của công ty nhằm giải quyết tình trạng ngập nước sau mỗi cơn bão tại các thành phố.

Craig Burgess, giám đốc phát triển sản phẩm

của Tarmac cho biết mặc dù công ty mới có tuổi đời vài tháng nhưng công nghệ bê tông Topmix đã được phát triển trong suốt sáu năm qua.

“Một trong những vấn đề lớn của việc ứng dụng bê tông siêu thấm vào làm vỉa hè đó là yêu cầu phải bảo dưỡng liên tục”, Burgess nói, “Khi nước thấm xuống dưới bê tông, nó có thể hòa lẫn với bụi bẩn và làm lấp đầy các lỗ hổng ở bên dưới, từ đó làm giảm khả năng thấm nước”.

Tuy nhiên, Burgess cho biết Tarmac đã tránh được vấn đề này thông qua việc sử dụng một kỹ thuật cho phép bê tông có thể giữ được độ xốp và khả năng thấm nước vượt trội theo thời gian.

Được biết, thay vì bê tông trộn cát như thông thường, bê tông Topmix là loại bê tông hạt thô (no-fines concrete). Bê tông này được tạo nên từ hỗn hợp các mảnh nhỏ của đá granite được xếp cạnh nhau và được phủ một lớp nhựa đường siêu thấm nước ở phía trên. Burgess cho biết là hỗn hợp đá granite cực kỳ nguyên chất và được sắp

xếp để tạo ra các khoảng trống đủ để nước có thể dễ dàng chảy xuyên qua.

Hiện nay, có ba thiết kế bê tông Topmix để các nhà xây dựng có thể lựa chọn đó là: thấm thấu hoàn toàn, thấm thấu một phần và chống thấm thấu hoàn toàn.

Thấm thấu hoàn toàn là cách thiết kế bê tông Topmix cho phép nước mưa đi xuyên hết qua để thấm xuống đất. Thiết kế này cực kì hữu ích trong các khu vực mưa nhiều và không cần đặt nặng nhu cầu thu thập lại nước.

Thấm thấu một phần là cách thiết kế bê tông Topmix với một hệ thống bán thấm (semi-permeable) bên dưới cho phép một phần nước mưa chảy sang một cống thoát nước gần đó, trong khi phần còn lại tiếp tục thấm xuống đất. Thiết kế này hữu ích khi lớp đất bên dưới bê tông không thể chịu được quá nhiều nước thấm vào.

Chống thấm thấu hoàn toàn là cách thiết kế bê tông Topmix có một hệ thống thu giữ nước ở bên dưới. Hệ thống này sẽ thu giữ lại toàn bộ số nước mưa rơi trên bề mặt của bê tông. Thiết kế này hữu ích tại những khu vực thiếu nước sạch và cần tái chế nước mưa để sử dụng trong sinh hoạt.

Bê tông Topmix chỉ không hoạt động tốt trong điều kiện thời tiết quá lạnh và nước bị đóng băng. Điều đó có nghĩa là loại bê tông này có thể hoạt động tốt và phát huy được tính hữu ích tại những nước có điều kiện thời tiết nóng, ẩm, mưa nhiều như Việt Nam. Được biết, trong các thử nghiệm, bê tông Topmix lí tưởng nhất cho việc lái xe ở tốc độ dưới 48km/h dưới điều kiện ánh sáng vừa phải.

Xây dựng đường hầm tàu điện ngầm lớn nhất Châu Âu trong 6 phút

Sau ba năm không ngừng đào xới và thi công liên tục, đường hầm Crossrail trong hệ thống tàu điện ngầm mới của London cuối cùng đã hoàn tất. Mặc dù người dân vẫn chưa được sử dụng hệ thống tàu điện mới này trong ít nhất 3 năm nữa, nhưng trang tin về giao thông tại London, Transport for London, mới đây đã gửi xuống hàng loạt thiết bị drone và máy ảnh dùng hiệu ứng time-lapse để mang tới cho chúng ta một

cái nhìn mới lạ về những gì đang diễn ra ngay dưới lòng London.

London quyết định cho xây dựng đường tàu Crossrail từ năm 2009 nhưng phải đến năm 2012, kế hoạch về các đường hầm này mới bắt đầu đi vào thực tế. Đội thi công sử dụng 8 cỗ máy đào hầm khổng lồ cao 7 mét, dài 150 mét và nặng tới 1,000 tấn, làm việc liên tục 24/7. Những khi vào “guồng” cao điểm, 8 cỗ máy đào đất khổng lồ với 8 cái tên mỹ miều của các thiếu nữ Victoria, Elizabeth, Phylis, Ada, Jessica, Ellie, Sophia và Mary có thể khai thác được gần 100m đường hầm mới mỗi tuần.

Đã có tổng cộng hơn 40 km đường hầm mới được đào dưới lòng đất thủ đô nước Anh. Tuần qua chúng kiến bước đột phá cuối cùng của dự án, với mũi khoan Victoria đâm thẳng qua lớp đất sét hình thành nên những khoảng trống khổng lồ, nơi sẽ biến thành trạm tàu Farringdon vào năm 2018.

Trang Y Học

Trị và ngừa cúm

Hỏi: Nếu bị cúm và sốt cao thì có cần dùng trụ sinh không? Khi nào cần đi gặp bác sĩ?

- Có phải ai cũng cần phải chích ngừa cúm không? Và nên chích khi nào?

- Tôi nghe nói bị dị ứng với trứng thì không nên chích ngừa cúm, đúng không? Nếu vậy thì nên làm gì để ngừa cúm?

- Bị cúm nhưng vẫn đi làm được thì có nên đi làm không?

Đáp: Trong cả hai bệnh cảm và cúm, nâng đỡ sức đề kháng của cơ thể và trị triệu chứng đều là điều rất quan trọng.

Cách điều trị cúm

Chính sức đề kháng của cơ thể là thành phần chính chống chọi với vi-rút cảm và cúm. Do đó, ta cần chú ý nâng đỡ sức đề kháng của mình bằng cách:

- Uống đủ nước. - Nghỉ ngơi đầy đủ.
- Ăn uống dễ tiêu và cung cấp đủ năng lượng cho cơ thể bằng cách nấu thức ăn dễ tiêu hóa, bổ dưỡng, ăn mỗi lần một ít nhưng ăn nhiều lần hơn.
- Ngoài ra, ta có thể trị triệu chứng bằng cách:
 - Súc miệng và họng bằng nước muối ấm và loãng. Cần chú ý, nên pha nước muối chỉ lạt như nước mắt của ta, nếu mặn quá sẽ làm khó chịu, kích thích niêm mạc cổ họng, có thể làm ho nhiều hơn.
 - Uống thuốc giảm đau, giảm sốt (nhớ tránh aspirin ở trẻ em).
 - Thuốc uống khô mũi, thuốc ho.
 - Xông mũi bằng nước ấm.

Cần chú ý, trái với nhiều người tin tưởng, rất nhiều nghiên cứu cho thấy thuốc trụ sinh và vitamin C không giúp làm cho cảm và cúm mau hết hơn. Ngay cả, nếu nước mũi đổi màu, đó không phải là dấu hiệu cho thấy ta cần trụ sinh.

Ta nên đi thăm bác sĩ nếu có sốt cao, đau vùng xoang, khó thở, đau nhức mình mẩy quá nhiều. Nên đi sớm, vì nếu đó là cúm, tốt nhất là bắt đầu thuốc trị cúm trong vòng 48 tiếng đồng hồ đầu tiên, dù rằng bắt đầu trễ hơn cũng có tác dụng, dù là kém hơn, nhất là ở những người già yếu.

Thuốc chống vi-rút cúm có thể làm nhẹ và giảm bớt thời gian bị cúm khoảng hai ngày. Có ba thuốc chống vi-rút cúm được CDC khuyến cáo dùng (khi cần) trong năm nay, là Tamiflu® (generic name oseltamivir) and Relenza® (generic name zanamivir), và Rapivab® (peramivir - chỉ dùng qua đường tĩnh mạch). Cả ba đều cần bác sĩ khám và kê toa.

Làm sao để phòng cúm?

Cúm lây sang người khác thường nhất bằng các tiếp xúc trực tiếp với các chất tiết (như nước mũi) của người bệnh, có thể là từ tay người này sang tay người khác, hoặc qua trung gian như nắm cửa... Vi-rút có thể tồn tại trong môi trường đến ba tiếng đồng hồ. Khi tay ta tiếp xúc với các chất tiết này, rồi dụi vào mắt mũi của mình, ta sẽ bị lây bệnh.

Do đó, điều quan trọng đầu tiên để phòng cúm là:

- Tránh tiếp xúc gần với người bệnh.
- Khi mình đã bị bệnh, thì tránh tiếp xúc với người khác để khỏi lây cho họ.
- Nếu có triệu chứng cúm, CDC khuyến cáo là bệnh nhân nên nghỉ ở nhà cho đến khi hết sốt ít nhất 24 tiếng đồng hồ mà không cần dùng thuốc hạ sốt.
- Nên rửa tay thường xuyên. Tốt nhất là rửa với xà bông và nước ấm, khoảng 20 đến 30 giây. Đây là khoảng thời gian mà ta hát bài “Happy birthday to you, happy birthday to you, happy birthday, happy birthday, happy birthday to you” khoảng hai lần. Nếu nước và xà bông có sẵn, thì có thể dùng loại dung dịch chà tay có alcohol.
- Không vứt bỏ khăn chùi mũi bừa bãi.
- Khi ho hay ách xì, nên che miệng bằng cánh tay, chứ không phải bằng bàn tay, để giảm bớt các chất tiết dính vào bàn tay rồi qua các vật dụng hoặc bàn tay người khác.
- Tránh sờ, móc tay, ngón tay vào mắt, mũi.
- Lau chùi các bề mặt có thể dính vi-rút truyền bệnh cảm cúm (như nắm cửa, đồ chơi trẻ em...) với chất sát trùng.

Dù nằm trong các hạt li ti trong không khí sau khi người bệnh ho hay ách xì ra, vi-rút lại không có trong nước bọt của người bệnh trong 90% các trường hợp. Do đó, điều lý thú là bị (hay được) người bệnh hôn, thường không khiến ta bị lây bệnh.

Nhiều người vẫn tưởng lạnh là một nguyên nhân gây ra cảm hay cúm. Thật ra, nhiều nghiên cứu cho thấy khí hậu lạnh không phải là nguyên nhân của cảm hay cúm. Lạnh có thể gây ra viêm mũi do co giãn mạch máu trong mũi (vasomotor rhinitis), có triệu chứng giống như cảm, nhưng đó không phải là cảm, và không lây. Tuy nhiên, dù sao giữ cơ thể đủ ấm vẫn là điều tốt và cần thiết.

Bên cạnh các phương pháp phòng ngừa rất quan trọng kể trên, áp dụng cho cả cảm và cúm. Ta còn có thể để phòng cúm bằng cách dùng thuốc ngừa.

Thuốc ngừa cúm gồm có vắc xin, và thuốc trị cúm cũng có thể dùng để ngừa cúm.

Vắc xin ngừa cúm thường dùng nhất là loại

thuốc chích, ra hàng năm. Thuốc phải thay đổi hằng năm vì như đã nói, vi-rút cúm rất mau thay đổi cấu trúc di truyền, và mỗi năm người ta đều phải chế ra thuốc ngừa cho năm đó.

Thuốc ngừa có hiệu quả khoảng 60%, và phải chích sớm, vì thuốc cần khoảng hơn hai tuần để cơ thể có thể tạo ra kháng thể, và mùa cúm đôi khi có thể đến sớm ngay từ Tháng Mười.

Khác với mọi năm, năm nay, CDC không khuyến cáo việc dùng thuốc ngừa cúm hít qua mũi, vì chưa bảo đảm được hiệu quả của loại thuốc này.

Hiện nay (được cập nhật lần cuối hôm 7 Tháng Chín, 2016), CDC khuyên tất cả mọi người từ sáu tháng tuổi trở lên đều nên chích ngừa cúm.

Những người có nguy cơ cao bị bệnh, và nếu bị thì dễ bị nặng, và bị biến chứng, cần chú ý để chủng ngừa hơn:

- Tất cả trẻ em từ sáu tháng đến bốn tuổi.
- Tất cả phụ nữ sẽ có thai.
- Người lớn từ 50 tuổi trở lên.
- Những người ở bất cứ tuổi nào có các bệnh kinh niên.
- Những người bị suy giảm miễn dịch (do thuốc, hay do bị nhiễm HIV).
- Những người từ sáu tháng đến 18 tuổi và đang phải uống aspirin kéo dài (sẽ có thể bị hội chứng Reye sau khi bị cúm).
- Những người ở trong nursing home hoặc những chỗ chăm sóc, nuôi dưỡng bệnh nhân khác.
- Những người bị béo phì nặng (BMI - cân nặng tính bằng kg chia bình phương của chiều cao tính bằng mét - từ 40 trở lên).

- Những người tiếp xúc với những người kể trên.
- Những người tiếp xúc và chăm sóc cho trẻ em dưới năm tuổi và người lớn từ 50 tuổi trở lên.
- Nhân viên y tế.

Theo khuyến cáo được cập nhật hôm 7 Tháng Chín, 2016, của CDC, những người bị dị ứng không trầm trọng, với trứng, vẫn có thể được chích ngừa cúm với những thuốc ngừa thích hợp với tuổi của họ, và không cần phải được theo dõi 30 phút sau khi được chủng ngừa.

Còn những người bị dị ứng trầm trọng với trứng, nếu chích ngừa thì cần phải được nhân viên y tế có khả năng chẩn đoán và điều trị các phản ứng dị ứng nặng theo dõi.

Ngoài thuốc chủng ngừa, một số thuốc dùng để trị cúm (như Tamiflu) cũng có thể được dùng để ngừa cúm. Giống như trong việc điều trị, thuốc cần phải được bắt đầu trong vòng 48 tiếng từ khi tiếp xúc với người bệnh, phải có toa bác sĩ mới mua được thuốc này, và phải dùng ít nhất là bảy ngày. Liều ngừa bệnh khác với liều trị bệnh.

Cần nhớ

Cúm thường nặng hơn cảm, thường có sốt cao, rét, đau rêm mình mẩy.

Nếu nghi là cúm, hoặc nếu nghi là có các biến chứng nên đi bác sĩ sớm để được chẩn đoán và chữa sớm.

Nâng cao sức đề kháng bằng ăn, uống, nghỉ ngơi đầy đủ và trị triệu chứng là điều cần làm trong việc điều trị cả hai bệnh cảm và cúm.

Thuốc trị và ngừa cúm cần phải được dùng trong vòng 48 tiếng đồng hồ đầu tiên mới mang lại hiệu quả tốt nhất.

Rửa tay với nước và xà bông khoảng 20-30 giây bằng thời gian hát “Happy birthday to you” hai lần là điều đơn giản, không tốn kém, nhưng lại rất cần thiết và hiệu quả trong việc phòng cúm.

Tất cả mọi người từ sáu tháng tuổi trở lên, đều nên chích ngừa cúm. Những người có nguy cơ cao cần chích ngừa cúm càng sớm (hoặc càng ít trễ) càng tốt.

Thân mến

www.nguyentranhoang.com

Bệnh loét dạ dày

Bao tử và ruột là hai bộ phận quan trọng trong hệ tiêu hóa. Cơ quan tiêu hóa là để tiêu hóa thực phẩm nhằm cung cấp cho cơ thể các chất bổ dưỡng và năng lượng. Nếu chẳng may mà hệ tiêu hóa bị tổn thương thì toàn bộ cơ thể bị ảnh hưởng. Con người sẽ bị suy dinh dưỡng với nhiều hậu quả trầm trọng khác.

Bệnh của hệ tiêu hóa có thể là ở miệng, thực quản, bao tử, ruột non, ruột già.

Vì tính cách quan trọng và phổ biến của bệnh bao tử - ruột, dưới đây chúng ta sẽ tìm hiểu về mối quan hệ giữa chế độ dinh dưỡng với bệnh của hai cơ quan này.

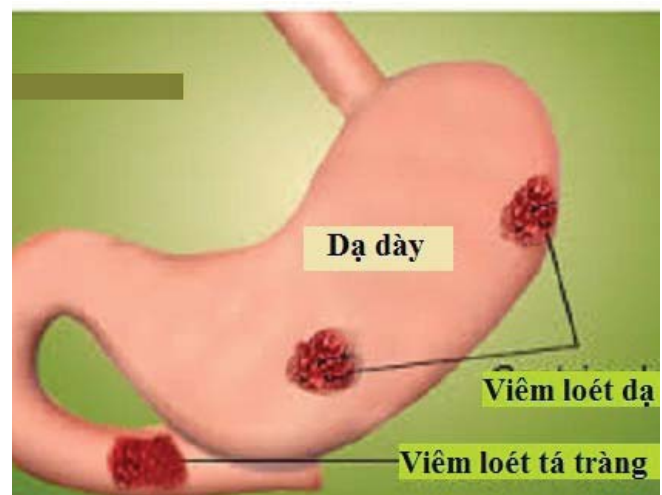
Loét bao tử là bệnh rất phổ biến. Có ước tính cho thấy cứ mười người thì một người bị bệnh (10%).

Bệnh xuất hiện ở thành mọi phần xã hội, nhiều nhất vào độ tuổi 50 - 70. Bệnh thường xảy ra cho nhiều người trong một gia đình, nên có vẻ như có tính chất di truyền.

Nguyên nhân

Trước kia, hầu hết mọi người, trong cũng như ngoài y giới, đều cho rằng loét bao tử là do ăn nhiều đồ chua, uống nhiều aspirin, ăn uống quá vội vàng, suy nghĩ quá độ hoặc do căng thẳng. Có giả thuyết còn cho là hút quá nhiều thuốc lá cũng là một nguy cơ.

Nhưng đến năm 1983, tại châu Úc, bác sĩ Barry J Marshall, chuyên về bệnh bao tử và ruột, đã tìm ra thêm một nguyên nhân của bệnh. Đó là vi khuẩn *Helicobacter pylori*. Để kiểm chứng,

ông ta bèn nuốt mấy chú vi sinh vật này và quả nhiên sau đó ông ta mắc bệnh. Khám phá này đã thay đổi hẳn phương thức điều trị cũng như cách định bệnh loét bao tử.

Sau nhiều nghiên cứu, các bác sĩ cho là có đến 90% các trường hợp loét bao tử do vi khuẩn gây ra, vì khi trị với thuốc kháng sinh thì dứt bệnh. Tuy nhiên, nguyên nhân đầu tiên đưa đến nhiễm vi khuẩn cũng như cơ chế lây lan của vi khuẩn vẫn chưa được hiểu rõ.

Trong bao tử luôn luôn có dịch vị và nước acid rất mạnh do bao tử tiết ra để tiêu hóa thức ăn. Bình thường, các chất này không gây ra vấn đề gì cho bao tử, bởi vì bao tử có một lớp niêm mạc che chở và vì luôn luôn có một sự cân bằng giữa acid và dịch vị. Khi vì một lý do nào đó mà sự cân bằng này bị xáo trộn thì màng niêm bị ăn mòn và tạo ra những vết loét.

Có giả thích cho là vi khuẩn *Helicobacter pylori* và thuốc giảm đau nhức làm rối loạn sức đề kháng của niêm dịch, mở đường cho acid làm mòn màng niêm này.

Ngoài phần trên của bao tử, bệnh có thể xảy ra ở đoạn đầu của ruột tá (duodenum) hay phần dưới của dạ dày.

Triệu chứng.

Người bị loét bao tử thường thấy đau ngầm ngầm ở bụng trên hay dưới ngực. Cảm giác đau này như đang bị gặm nhấm, nóng rát rất khó chịu. Nhưng khi uống một chút sữa, ăn một ít thức ăn hay uống viên thuốc chống acid là giảm liền. Nhưng với một số người, thức ăn lại làm tăng cơn đau.

Bệnh nhân có thể đi ra phân có máu đen, cảm thấy đầy bụng sau khi ăn, đôi khi ới mửa.

Khi loét ruột tá thì cơn đau thường xảy ra ban đêm, đánh thức người bệnh dậy; ăn vào thì bớt đau nhưng vài giờ sau đau trở lại.

Bệnh có thể đưa đến một vài biến chứng như xuất huyết, thủng bao tử, nghẹt bao tử. Mà khi xuất huyết nhiều thì bệnh nhân bị bệnh thiếu máu hồng cầu.

Chụp X quang và nội soi bao tử là hai phương pháp thường dùng để xác định bệnh.

Điều trị

Trước năm 1983, loét bao tử được chữa bằng các thuốc có chức năng làm giảm độ acid trong bao tử hay làm tăng sức chịu đựng của niêm bao tử, mục đích là chống lại sự tấn công của acid.

Có nhiều loại thuốc ngăn chặn tiết acid như Cimetidine, Ranitidine, Famotidine và thường được uống với liều lượng liên tục trong 6 tháng. Sau đó tiếp tục uống với liều lượng thấp hơn để ngăn ngừa tái phát.

Bệnh cũng có thể được giải phẫu để cắt dây thần kinh kích thích sự tiết acid trong bao tử.

Từ khi khám phá ra vai trò của vi khuẩn *Helicobacter pylori* trong việc gây bệnh, việc định bệnh và điều trị chuyển hướng sang chú ý nhiều tới “thủ phạm” này.

Sau khi thực hiện các xét nghiệm cần thiết để xác định được sự hiện diện của vi khuẩn *Helicobacter pylori* trong dạ dày, người bệnh sẽ được điều trị bằng thuốc kháng sinh với liều cao liên tục trong khoảng từ 10 đến 12 ngày. Thuốc thường được dùng là hỗn hợp của thuốc chống acid Lansoprazole 30 mg ngày 2 lần+ amoxicillin 1g ngày 2 lần + clarithromycin 500 mg ngày 3 lần x 10 ngày.

Những trường hợp loét dạ dày do vi khuẩn *Helicobacter pylori* gây ra (chiếm tới 90%) thường được trị dứt bằng thuốc kháng sinh và ít khi tái phát.

Còn nếu xét nghiệm vi khuẩn *Helicobacter pylori* cho kết quả âm tính thì vẫn phải áp dụng các phương pháp điều trị truyền thống liên quan đến độ acid trong bao tử. Trong những trường

hợp này, bệnh nhân ít có khả năng dứt hẳn bệnh, cũng như nguy cơ tái phát rất cao.

Dưới đây nói qua về các thuốc dùng trong điều trị bệnh loét bao tử.

a. Cimetidine, Ranitidine, Famotidine

Nhóm thuốc này chặn không cho acid tiết ra từ các tế bào trong bao tử. Thuốc không được dùng trong đau bao tử nhẹ như no hơi, ợ chua, khó chịu bao tử vì không có công hiệu. Khi uống thuốc này, cần lưu ý mấy điều sau đây:

- Thông báo ngay với bác sĩ hay nếu dị ứng với thuốc hay đang có các bệnh về thận, gan.
- Không uống rượu hay hút thuốc lá.
- Uống thuốc khi ăn và trước khi đi ngủ. Nếu quên một lần uống thì khi nào nhớ ra uống ngay; nhưng nếu đã gần đến giờ uống lần kế tiếp thì bỏ qua chứ đừng “uống bù” hai liều thuốc một lúc.
- Giữ thuốc nơi nhiệt độ vừa phải, không ẩm thấp, hay nhiều ánh sáng.
- Tham khảo ý kiến bác sĩ trước khi muốn uống các loại thuốc giảm đau nhức như aspirin, ibuprofen hay các thuốc chống viêm không steroid khác.
- Thuốc có thể gây ra ảo giác, làm mất định hướng, đau cổ họng, sốt, tim đập không đều, mệt mỏi, yếu sức. Trong những trường hợp này cần thông báo cho bác sĩ ngay.
- Người cao tuổi chuyển hóa thuốc chậm nên thường được cho uống liều lượng thấp hơn nhất là khi có bệnh về gan và thận.

b. Thuốc Mylicon, Mylanta, Riopan, Maalox.

Các thuốc này được dùng để làm trung hòa acid đã có sẵn trong bao tử và thường là một hỗn hợp của các chất aluminum hydrochloride, magnesium hydrochloride.

Khi uống các thuốc này, cần lưu ý một số điểm sau đây:

- Aluminium có thể gây ra táo bón, magnesium gây tiêu chảy, nhưng hỗn hợp hai chất thì quân bình không có ảnh hưởng gì tới đại tiện.
- Không uống thuốc này khi đã hoặc đang có bệnh thận, các bệnh chuyển hóa xương.
- Cần thông báo bác sĩ trước khi dùng thuốc nếu có các bệnh sau đây: dị ứng với thuốc, đau

bụng nặng, viêm ruột, rối loạn đại tiện lâu ngày, nghẹt ruột;

- Uống thuốc 3 giờ sau khi ăn và khi đi ngủ; uống thật nhiều nước;
- Không uống loại thuốc nào khác trong vòng 1 hay 2 giờ sau khi uống các thuốc này;
- Cất giữ cẩn thận để tránh thuốc hư hao vì nóng quá hay ẩm quá;
- Nếu quên một lần uống thì khi nào nhớ ra cần uống ngay, nhưng nếu đã gần đến giờ uống lần kế tiếp thì bỏ qua chứ đừng “uống bù” hai liều thuốc một lúc.

Mua Thuốc qua internet

Internet đã xâm nhập và thay đổi nếp sống của con người rất nhiều. Ngày trước máy vi tính kết nối với liên-mạng, ta có thể say mê, bận rộn với nhiều công việc khác nhau. Đọc tin tức thời sự nóng hổi từ năm châu, bốn biển. Xem phim ảnh, tiểu thuyết của mọi quốc gia. Gửi nhận thư cho bạn bè chỉ trong vài phút. Mua bán mọi thứ cần dùng, kể cả xe hơi, thực phẩm, quần áo, nữ trang, thuốc men. Thôi thì trăm hồng, nghìn tía, đủ các tiết mục khác nhau.

Mua thuốc qua liên-mạng đã trở nên rất phổ biến trong những năm vừa qua.

Thông thường, sau khi đi khám bác sĩ là ta phải tới được phòng để mua thuốc về dùng. Với một số người, việc này có thể là một trở ngại nhỏ, vì không có thì giờ và phương tiện di chuyển. Tuy nhiên, mua như vậy ta sẽ có cơ hội nói chuyện trực tiếp với dược sĩ và hỏi thêm về cách dùng, đặc tính và tác dụng phụ của thuốc.

Ngày nay, vai trò của dược sĩ không chỉ là điều khiển việc bán thuốc mà còn có nhiều nhiệm vụ quan trọng hơn. Ngoài dược học, các vị này đã được huấn luyện thêm về lâm sàng, về dược trị liệu. Họ cũng tham gia vào việc trị bệnh bằng cách góp ý kiến với bác sĩ trong việc sử dụng thuốc, theo dõi sự công hiệu và tác dụng ngoại ý do dược phẩm gây ra. Các vị đó cũng dành thời gian để giải thích cho bệnh nhân cách dùng thuốc: uống khi nào, bao nhiêu như chỉ định của bác sĩ, cho bệnh nhân biết tác dụng phụ của thuốc ra sao.

Mua thuốc qua internet được mạnh mẽ từ thập niên 60 nhưng chỉ phát triển mạnh vào thập niên 80 với sáng chế máy vi tính rồi mạng lưới internet. Dịch vụ này có một vài lợi điểm như tiện lợi, tiết kiệm thì giờ, không phải kiếm phương tiện di chuyển, mua được thuốc với giá khá rẻ vì chi phí điều hành ít. Một số người vì lý do này lý do khác lại không muốn đi khám bệnh hoặc không có bảo hiểm sức khỏe nhưng muốn có thuốc. Họ bèn mua thuốc qua internet một cách dễ dàng.

Nhiều trang web đứng đắn, hợp pháp dành nhiều cơ hội để bệnh nhân hỏi thêm về thuốc với các dược sĩ của họ hoặc có bác sĩ để lấy y sử, bệnh tình rồi biên toa. Họ cũng cung cấp thêm các tin tức về bệnh và dược phẩm qua internet. Nhưng cũng không ít trang web bán thuốc không cần toa, dù là thuốc thường hoặc thuốc trong danh sách kiểm soát, chỉ được mua, bán với toa thuốc do bác sĩ biên.

Hiện nay, bán thuốc qua mạng hiện diện khắp mọi quốc gia, đặc biệt tại nơi mà thuốc được bán tự do, không cần toa của bác sĩ.. Riêng tại Hoa Kỳ có cả ngàn cơ sở có giấy phép và cơ sở lậu bán dược phẩm qua internet. Các cơ sở hợp pháp đều được National Association of Boards of Pharmacy và Federation of State Medical Boards. chứng nhận đã hội đủ các điều kiện về bằng cấp và các tiêu chuẩn hành nghề dược. Những cơ sở trên internet có mang dấu triện hình bầu dục màu xanh đặc biệt với hàng chữ VIPPS (Verified Internet Pharmacy Practice Sites) do NABP cấp phát đều đáng tin cậy vì đó là dấu hiệu bảo đảm

sự tuân thủ của cơ sở này với chính quyền và báo cho người tiêu thụ biết được phẩm chất về thuốc mà họ cung cấp. Người mua cũng có thể tìm hiểu thêm những cơ sở này khi click vào dấu ấn trên trang web quảng cáo của họ.

Điểm cần lưu ý khi mua dược phẩm qua internet

Có một số điểm cần lưu ý để bảo đảm công hiệu và an toàn khi mua dược phẩm qua internet, như là:

1- Chỉ mua dược phẩm tại các cơ sở được chính thức công nhận với địa chỉ, số điện thoại rõ ràng. Dè dặt với các cơ sở ở nước ngoài hoặc chỉ có hộp thư liên lạc vì các nơi này có thể bán các dược phẩm cấm bán ở quốc gia mình đang cư trú. Có thể tìm ra các cơ sở này bằng cách hỏi ở National Association of Boards of Pharmacy's (NABP). Cơ quan này có danh sách các tiệm có giấy phép hành nghề dược trên internet tại tiểu bang.

2- Chỉ nên mua thuốc do bác sĩ biên toa.

3- Lưu ý nơi bán là các dữ kiện liên quan tới cá nhân mình như tên tuổi, địa chỉ, tình trạng bệnh, thẻ tín dụng phải được giữ kín, riêng tư. Nhiều cơ sở mang bán các dữ kiện cá nhân của khách hàng cho công ty khác.

4- So sánh giá cả giữa vài ba cơ sở. Nếu thấy giá mua qua internet quá thấp thì cũng nên tự hỏi tại sao, có phải là thuốc “rôm” hoặc đó là cơ sở buôn bán “chui lậu” không.

5- Nên để ý tới các dược phẩm “nhái” giả hiệu, chỉ có đường, bột, vài hương vị thơm thơm, hăng hắc không có dược tính. Cơ quan FDA cho

hay, một lần họ thử mua thuốc trị bệnh cúm Tamiflu của một công ty có trụ sở ở Ấn Độ. Phân chất thuốc này, FDA chỉ thấy có phần rôm và acetaminophen mà không chứa một tí hoạt chất oseltamivir trị cúm nào.

Theo cơ quan y tế Thế giới, trên 50% thuốc giả mạo được bán ra từ các cơ sở dẫu điểm địa chỉ của mình và đa số thuốc “rôm” này được sản xuất từ châu Á, châu Mỹ La Tinh, Đông Âu. Thuốc “rôm” có thể không có hoạt chất cần thiết cho bệnh, chế biến với chất mà mình không biết tên, có thể gây hại; phân lượng hoạt chất không cân bằng, tất cả có thể đưa tới tác dụng phụ ảnh hưởng tới sức khỏe.

6- Đừng mua thuốc ở các cơ sở mà họ không cần mình chứng minh có toa của bác sĩ. Các cơ sở như vậy là bất hợp pháp, hành nghề không giấy phép, vì theo luật định, chỉ có bác sĩ mới có quyền cho toa sau khi đã đích thân khám bệnh.

7- Không mua thuốc ở các cơ sở không số điện thoại và dược sĩ để liên lạc, trả lời các câu hỏi của khách hàng.

8- Đừng mua thuốc ở các cơ sở quảng cáo là có các “thần dược”, trị được bá bệnh.

9- Không mua các loại thuốc cần phải toa bác sĩ đặc biệt thuốc nằm trong danh sách được phẩm đặt dưới sự kiểm soát của cơ quan y tế như thuốc có chất ma túy, có thể gây nghiện. Cũng đừng mua được phẩm chưa được cơ quan FDA hoặc tương đương công nhận là an toàn, hữu hiệu khi dùng. Mua được phẩm kiểm soát (controlled substances) mà không có toa thuốc hợp lý của bác sĩ có thể bị giam cầm, theo luật lệ liên bang Hoa Kỳ.

10- Khi nhận thuốc, kiểm soát nhãn hiệu coi có đúng tên mình, tên thuốc, liều lượng như chỉ định của bác sĩ, coi xem thuốc có bất thường như đổi màu, biến dạng, ẩm ướt; thuốc nước có vẩn đục, có quá thời hạn sử dụng. Coi kỹ xem có đúng với thuốc mình đang uống, hàng được chuyển giao an toàn.

Có bất cứ nghi vấn nào, nên liên lạc ngay với nơi bán để hiểu rõ và nếu cần đổi thuốc. Thậm chí nếu thấy có gì bất hợp pháp thì khiếu nại ngay với các cơ quan hữu quyền như FDA (Food and Drug Administration)...

Mang thuốc vào Hoa Kỳ

Cũng lưu ý rằng luật pháp Hoa Kỳ cấm nhập cảnh các được phẩm mới chưa được cơ quan FDA thừa nhận công hiệu trị bệnh, tính cách an toàn cũng như sản xuất từ các cơ sở đã khai báo với cơ quan này.

Thêm vào đó, còn cơ quan DEA (Drug Enforcement Administration) là cơ quan theo dõi việc sản xuất, mua bán, lưu hành và sử dụng được phẩm trong danh sách cần kiểm soát (controlled substances) như thuốc chống đau có chất gây nghiện opiate, thuốc an thần, thuốc có chất steroid. Các thuốc này cần phải có toa của bác sĩ thực sự khám bệnh rồi biên toa. Tìm cách mua các thuốc này mà không có toa bác sĩ hoặc mua “chui” qua internet có thể bị phạt tù.

Nhân viên quan thuế có thể du di cho phép mang vào một ít được phẩm chưa được FDA thừa nhận, không có ở Mỹ, cho cá nhân dùng không quá 3 tháng khi có bệnh trầm trọng, không có phương thức trị liệu tại đây.

Thuốc phải đựng trong chai lọ nguyên thủy, có giấy chứng nhận của bác sĩ điều trị đã khám tại nước ngoài cũng như bác sĩ sẽ tiếp tục chăm sóc bệnh tại Hoa Kỳ.

Thuốc mang vào không có mục đích quảng cáo hoặc thương mại.

Thuốc không gây ra rủi ro đáng kể.

Khi có nghi ngờ tính cách an toàn và hợp pháp của thuốc, nhân viên quan thuế sẽ liên lạc với cơ quan FDA hoặc DEA gần nhất để xin ý kiến coi có cho phép nhập cảnh thuốc hay không.

Trong thực tế, du khách về từ một số quốc

gia như Canada, Mexico... đều có thói quen mua thuốc cho cá nhân dùng, vì giá rẻ hơn rất nhiều. Cơ quan chính quyền thường cũng thông cảm, vì họ nhắm vào giới nhập cảng lậu, các dược phòng bất hợp pháp trên mạng nhiều hơn là nhắm vào bệnh nhân kém lợi tức, cần một ít thuốc trị bệnh. Giá thuốc tại Hoa Kỳ rất cao, nhiều người không đủ khả năng mua thuốc. Nhưng mình phải khai báo. Vì mang dược phẩm vào Hoa Kỳ mà không khai báo là phạm luật.

Kết luận

Mua thuốc qua internet có thể là tiện lợi, dễ dàng và tiết kiệm nhưng không phải là luôn luôn an toàn. Do đó, trước khi mua, nên cân nhắc lợi hại với hoàn cảnh cá nhân và chỉ nên mua qua các trang web có uy tín và có giấy phép hành nghề. Và đừng mua dược phẩm chưa được FDA của Hoa Kỳ hoặc cơ quan tương đương tại các quốc gia khác thừa nhận.

Đông trùng hạ thảo

Kính gửi bác sĩ Nguyễn Ý Đức

Chúng tôi thấy quảng cáo Đông Trùng Hạ Thảo là một thần dược, chữa được nhiều bệnh nan y. Xin bác sĩ vui lòng giúp chúng tôi tìm hiểu coi xem có đúng như vậy hay không, trước khi mua về dùng. Chúng tôi tuổi cũng gần 70, chỉ bị bệnh tiểu đường mà thôi. Liệu có nên uống thuốc này thay vì chích insulin.

Thành thực cảm ơn Bác sĩ.

Trần Ngọc Tân

Thưa ông,

Trước hết, xin thưa với ông là Y khoa học thực nghiệm hiện nay vẫn tin rằng, bệnh tiểu đường chỉ có thể kiểm soát được bằng các loại Âu dược như thuốc chích Insulin và các loại dược phẩm uống để hạ đường trong máu cộng thêm giữ gìn ăn uống và vận động cơ thể.

Còn về loại “thần dược” mà ông hỏi thì thực ra chúng tôi cũng có rất ít hiểu biết, mà chỉ thấy trên truyền thanh truyền hình, báo chí. Nhờ ông hỏi cho nên chúng tôi vào internet tìm đọc và chia sẻ với ông và độc giả như sau.

Trên internet, có một số bài nói về sản phẩm này, mà đa số do các tác giả từ Đông phương

viết. Điều này cũng dễ hiểu vì sản phẩm ông nói tới có nguồn gốc từ các quốc gia châu Á và đã được dân chúng nơi đây dùng từ nhiều ngàn năm về trước. Sản phẩm được gọi là “Đông Trùng, Hạ Thảo”, tiếng Việt mình có thể gọi là “mùa Đông là côn trùng mà mùa Hạ trở thành loại thảo”.

Nguyên lai như sau.

Một loại trùng có tên khoa học khó đọc khó nhớ là Cordyceps Sinensis, mà chúng tôi xin tạm gọi là “Trùng Đặc Biệt” và một loại nấm cũng đặc biệt, “Nấm Đặc Biệt”.

Cả hai đều mọc tự nhiên dưới mặt đất ở các vùng núi cao cả mấy ngàn mét, tại các quốc gia giá lạnh Châu Á như Tây Tạng, Hi Mã Lạp sơn, Vân Nam bên Tàu, Nepal...

Trùng nằm dưới đất cả dăm năm và sống bằng chất dinh dưỡng từ rễ cây trong suốt mùa Hạ để sửa soạn cho giấc ngủ trong mùa Đông. Cũng trong tiết Đông này, trùng tiêu thụ một số lớn Nấm Đặc Biệt”. Nấm sống nhờ và lớn lên trong cơ thể côn trùng khiến cho trùng này chết vì “bội thực”.

Tối đầu Xuân vào Hạ, một loại nấm khác mọc ra từ đầu của Trùng, lớn lên thành hình một củ rễ dài ngắn trên dưới mười cm, lớn ½ cm.

Đó là nguồn gốc tạo thành của “Đông Trùng Hạ Thảo”, mùa đông là côn trùng, mùa hạ là loại thảo. Cái tên cũng rất là hấp dẫn và mang tính cách hơi huyền bí.

Và thổ dân hái mang về dùng, như một thực phẩm hoặc để chữa mấy bệnh thông thường và họ thấy tốt cho sức khỏe. Tiếng lành đồn xa, dân

chúng nó nức tìm kiếm, trước là tự dùng sau mang bán lấy tiền.

Một số khách du lịch tới thăm phong cảnh các nơi đó, thấy dân chúng dùng và nói là có thể chữa bệnh, bèn dùng thử, gật gù tấm tắc khen, về nhà viết lại. Đi xa về phải có câu chuyện gì hấp dẫn kể lại làm quà với bà con ở nhà. Và, từ đó tiếng lành đồn xa, dân chúng khắp nơi tò mò, mua về dùng thử.

Kỹ nghệ sản xuất Đông Trùng Hạ Thảo ngày nay

Vì là một sản phẩm hiếm, lâu năm mới thành hình cho nên nguồn cung cấp cạn dần, mà người tìm kiếm ngày càng đông. Càng hiếm thì càng quý, và giá cả cũng tăng theo, tùy nơi sản xuất và tùy cách “khuyến mãi”, hình thức trình bày. Đã có nhiều thương nhân “đánh hơi” được đây là một nguồn tài chánh lớn có thể làm giàu, cho nên họ đã nghĩ ra cách trồng các loại nấm này, bán cho người muốn có sức khỏe tốt.

Vào đầu thập niên 1980, Trung Hoa đã bắt đầu nuôi một loại nấm *Cordyceps sinensis* nhân tạo, khác với *C. sinensis* thiên nhiên và giới thiệu nấm này có tác dụng mạnh hơn.

Hiện nay đã có nhiều quảng cáo giới thiệu về sản phẩm này, căn cứ vào kinh nghiệm của người dùng.

Có những giới thiệu rằng ĐTHT có thể chữa được rất nhiều thứ bệnh, từ tim, phổi, thận tới ngoài da, tình dục, tăng cường khả năng miễn dịch, giúp sống trường thọ...

ĐTHT đã được giới thiệu như là một Tiberian Viagra...rằng đã được nhiều nghiên cứu công nhận giá trị chữa bệnh...nhưng rất tiếc chúng tôi chưa có cơ duyên đọc kết quả nghiên cứu khoa học nào về sản phẩm này.

Một vài bài viết nêu ra thành phần hóa học chung chung của sản phẩm, như là:

“Theo Y học Trung Quốc, Đông Trùng Hạ Thảo là 1 trong “Tam bảo Trung Hoa”, gồm nhân sâm, ĐTHT và nhung hươu. ĐTHT có 17 acid amin, có D-mannitol, có lipid, có nhiều nguyên tố vi lượng và khoáng chất như Al, Si, K, Na.... Quan trọng hơn là nó nhiều hoạt chất sinh học như cordiceptic acid, cordycepin, adenosine, hydroxyethyl-adenosine và nhóm hoạt chất HEAA (Hydroxy-Ethyl-Adenosine-Analogs). Bên cạnh đó, nó còn chứa nhiều loại vitamin (trong 100g ĐTHT có 0,12 g vitamin B12; 29,19 mg vitamin A; 116,03 mg vitamin C, ngoài ra còn có vitamin B2, vitamin E, vitamin K...)”.

Tuy nhiên chúng tôi không thấy nói rõ kết quả này là do khoa học gia nào tìm ra.

Trong khi đó thì lại có bài viết nói rằng: “Sách Y học cổ truyền Trung Hoa coi ĐTHT là vị thuốc có tác dụng “Bổ phế ích can, bổ tinh điền tủy, chỉ huyết hóa đàm”, “Bổ phế ích thận, hộ dưỡng tạng phủ”, “Tư âm tráng dương, khử bệnh kiện thân”, có thể chữa được “Bách hư bách tổn”...”

Trên Internet, chúng tôi thấy có một bác sĩ chuyên về điều trị ung thư Hoa Kỳ, Brian D. Lawenda, đưa ra ý kiến như sau về tác dụng liên quan tới tính miễn dịch của ĐTHT:

“*Cordiceps Sinensis* đã được giới thiệu và

dùng như một loại kích thích hệ miễn dịch, (cũng như chống ung thư, chống oxi hóa). Nhưng xin hãy lưu ý là có nghiên cứu lại nói rằng sản phẩm này cũng có tác dụng làm giảm khả năng miễn dịch. Tại sao vậy? Có thể là có nhiều loại nấm khác nhau: có thứ tăng có thứ lại giảm khả năng miễn dịch tùy theo cách trồng và cách thu hái đồng trùng hạ thảo.. Thành ra phải hết sức cẩn thận khi mua về dùng”.

Mà bệnh nhân ung thư lại có tính miễn dịch khá thấp sau khi được điều trị với thuốc hóa học”. Và vị bác sĩ này giới thiệu nên mua một sản phẩm đồng trùng hạ thảo của một thân hữu chủ nhân một công ty chuyên nuôi trồng các loại nấm...

Một người khác là nhà chuyên môn về massage trị liệu, bà Christa Miller viết về Cordiceps như sau: “Cordiceps là một loại nấm mọc ra và lớn lên từ cơ thể con carterpillars. Mặc dù khoa học hiện nay chưa xác định công dụng của nó nhưng cordiceps đã được nhiều nhà chuyên môn được thảo và một số khoa học gia phương Tây tin tưởng đây là một cây thảo rất mạnh để giúp cơ thể tăng cường sức khỏe với nhiều cách khác nhau”.

Kết luận

Tóm lại, mặc dù Đông trùng Hạ thảo đã được dùng từ nhiều ngàn năm như một sản phẩm có ích lợi cho sức khỏe nhưng xin nhắc nhở là trước khi dùng thảo mộc này hoặc bất cứ dược thảo nào, nên thông báo cho bác sĩ gia đình biết:

- Là mình đang dùng dược phẩm nào và đang bị dị ứng với bất cứ dược phẩm hoặc chất dinh dưỡng phụ thêm nào;
- Đang có thai hoặc dự trù sẽ có thai trong tương lai gần;
- Đang cho con bú sữa của mình;
- Đã từng bị các bệnh về tinh thần như Trầm cảm, ung thư nhũ hoa, bị loét dạ dày
- Đang điều trị bệnh cao huyết áp, bệnh tim mạch...

Cũng xin nêu ra là, các “quảng cáo” về dược thảo cũng đều có chú thích như sau:

NOTE: “These claims have not been evaluated by the FDA. Our products are not intended to diagnose, treat, cure or prevent any disease. Health

decisions are much too important to be made without the advice of a Doctor or other Health Care Practitioner. We invite and encourage you to share this information with your doctor. We are happy to share all of our research materials with any doctor who asks”.

Tiếng Việt dịch như sau: “Các giới thiệu này chưa được kiểm chứng bởi cơ quan FDA. Các sản phẩm của chúng tôi đều không có mục đích để chẩn đoán, điều trị, chữa khỏi hoặc phòng ngừa bất cứ loại bệnh nào. Quyết định về sức khỏe quá quan trọng để thực hiện khi chưa có ý kiến của bác sĩ y khoa hoặc các nhà chuyên môn y tế. Chúng tôi xin và khuyến khích quý vị chia sẻ các dữ kiện này với bác sĩ gia đình. Chúng tôi cũng sẵn sàng chia sẻ kết quả các nghiên cứu của chúng tôi với bất cứ y khoa bác sĩ nào muốn có”.

Bác sĩ Nguyễn Ý Đức
www.bsnguyenyduc.com

Trang Gia Chánh

Gà nướng giấy bạc

Nguyên liệu:

- Thịt gà (thịt ức gà hoặc thịt đùi) - 500 gr
- Hành ba-rô - 2- 3 cây
- rượu trắng, xì dầu, tiêu, mật ong
- gia vị ướp rượu

Hướng dẫn:

Bước 1: Thịt gà tươi mua về đem rửa sạch với muối để loại bỏ chất bẩn và mùi hôi. Sau đó, rửa lại lần nữa với nước cho sạch rồi lọc xương ra chỉ để lại phần thịt mềm.

Bước 2: Tiếp theo, lấy một chiếc tăm nhọn hoặc một chiếc đĩa sạch dùng để châm vào thịt gà tạo thành những lỗ nhỏ để lát nướng thịt sẽ nhanh chín đều hơn và thịt ngấm gia vị ngon hơn. Sau đó, ướp thịt gà với xì dầu và muối trong vòng 15 - 20 phút để thịt đậm đà, ngấm đều gia vị.

Bước 3: Hành mua về nhặt bỏ gốc rễ và phần lá úa, sau đó đem rửa sạch với nước. Tiếp theo, trải một tờ giấy bạc ra sau đó đặt thịt gà rải đều lên trên. Đặt một khúc hành ở giữa thịt rồi cuộn giấy bạc vào cho kín và chặt.

Bước 4: Tiếp theo, bọc thịt bằng giấy bạc, quấn chặt 2 đầu lại.

Bước 5: Nướng thịt làm nóng lò nướng ở nhiệt độ 200 độ C rồi nướng thịt trong vòng 20 phút hoặc cho đến khi thịt chín thì lấy ra. Nhớ thường xuyên kiểm tra lò tránh cho thịt bị cháy khét nhé!

Bước 6: Pha nước chấm thịt

Lấy một chiếc bát con rồi cho các gia vị sau vào: xì dầu, tỏi băm nhuyễn, ớt thái lát mỏng cùng một chút mật ong tươi có vị ngọt, thanh đậm. Trộn đều hỗn hợp để cá nguyên liệu hòa quyện với nhau, nước chấm được thơm ngon.

Bước 7 Sau khi thịt chín thì bỏ ra một khay nướng để cho thịt nguội. Tiếp theo, bóc lớp giấy bạc quấn quanh từng khúc thịt rồi lấy một chiếc thớt sạch thái thịt thành từng lát vừa ăn.

Những lưu ý để có món thịt gà nướng giấy bạc thơm ngon

Làm thịt gà sạch để loại bỏ mùi hôi và khi ăn thịt sẽ thơm hơn.

Ướp thịt để thịt ngấm gia vị, lúc thưởng thức miếng thịt sẽ đậm đà hơn.

Cách chọn thịt gà ngon (gà làm sẵn):

- Gà ta làm sẵn thường có thân hình nhỏ gọn, săn chắc, ức hẹp.
- Con gà siêu trứng rất giống với gà ta nên cần phân biệt rõ. Da gà ta vàng nhạt và chỉ vàng đậm ở một số chỗ như ức, cánh, lưng trong khi gà siêu trứng lại trắng hoặc vàng toàn thân (có thể do nhuộm thuốc màu độc hại)
- Để nhận biết được gà có bị nhuộm màu hay không hãy quan sát, nếu da gà có màu vàng mà

lớp mỡ bên trong trắng thì đó là gà được nhuộm hóa chất.

- Da gà ta mỏng, mịn, độ đàn hồi cao. Chọn thịt gà trông phải tươi, thịt không có mùi hôi hoặc mùi kháng sinh, trên da không có vết bầm tím hoặc tụ máu.

- Muốn mua gà ngon thì không nên chọn những con gà đen sạm vì đó là gà đã chết trước khi làm.

- Ngoài ra, để tránh mua phải gà bơm nước, bạn hãy để ý, dùng tay ấn vào vị trí bị nghi là bơm nước (chủ yếu là đùi, lườn) để kiểm tra, nếu thấy nhão, trơn hoặc biến dạng thì nên tránh, không mua nữa. Vì nước bơm vào gà thường được pha lẫn hàn the.

Bánh bao xá xíu nhân BBQ

Nguyên liệu:

- Phần nhân: 120ml nước (nếu có nước dùng sẽ càng ngon hơn).
- 30ml dầu hào - 30ml tương cà chua
- 20g đường - 5g tinh bột ngô
- 15ml hắc xì dầu - 120g hành tây
- 350g thịt xá xíu- 7ml dầu mè
- Muối, tiêu - Phần vỏ: 30g đường
- 400ml nước ấm - 750g bột mì
- 5g men nở, 5g bột nở - 10g bơ nhạt

Hướng dẫn:

Bước 1: - Làm phần nhân: các bạn thái nhỏ thịt xá xíu. Phi thơm hành tây rồi cho thịt vào đảo cùng. Nêm ít muối, tiêu.

Bước 2: - Khi thịt bắt đầu săn lại, cho nước (hoặc nước dùng), dầu hào, tương cà, đường, tinh bột ngô, hắc xì dầu vào đun thêm vài phút.

Bước 3: - Sốt sánh lại thì bạn nhắc khỏi bếp và nhanh tay cho dầu mè vào trộn đều. Để nguội rồi cho phần nhân vào ngăn mát tủ lạnh.

Bước 4: - Phần vỏ bánh: Hòa tan men nở, nước ấm và đường rồi để yên trong 5 phút. Thêm bột nở và bơ vào trộn cùng rồi cho bột mì vào nhào kĩ khoảng 10 phút.

Bước 5: - Khi bột thành khối quện dẻo, bạn cho bột vào bát và đập nylon thực phẩm hoặc khăn ẩm lên ủ 20 phút.

Bước 6: - Lăn bột thành khối dài và chia bột

thành 24 phần bằng nhau. Cho nhân xá xíu vào và viên kín bánh lại.

Bước 7: - Lót giấy nến cho từng chiếc bánh và đem hấp cách thủy trong 10 phút.

Lưu ý: Bạn nên lau nắp nồi thường xuyên để hơi nước không rõ xuống mặt bánh, giúp bánh có màu đẹp.

Lấy bánh bao ra, ăn khi còn nóng là ngon nhất đó! Hương thịt xá xíu cộng với sốt BBQ dẻo dẻo hấp dẫn miễn bàn luôn!

Bò chiên tấm vùng

Nguyên liệu:

- 350g thịt bò - Bột bắp - Sốt tương đậu nành
- Muối 1 thìa - Ớt bột 1 ½ thìa
- Hạt thì là ½ thìa - Vừng trắng
- Dầu thực vật - Tấm xĩa răng

Hướng dẫn:

Sơ chế nguyên liệu (Suất 4 người ăn)

- Thịt bò cắt miếng vuông cỡ 1.5cm
- Ướp với 1 muỗng canh bột bắp và 2 muỗng canh tương đậu nành trong chừng 20 phút cho thấm.

Trộn đều 1 muỗng canh bột ớt (tùy khả năng ăn cay, bột ớt Hàn Quốc sẽ ngon hơn), 1 muỗng cà phê muối, 1 muỗng canh bột thì là cùng ít vừng trắng trong một bát nhỏ. Chia phần gia vị này làm đôi, 1 nửa đem trộn đều với thịt bò, phần còn lại để riêng.

Thực hiện:

- Dùng tấm dầu nhon xiên qua mỗi miếng thịt bò.
- Làm nóng chảo với lượng dầu ngập mặt. Chờ dầu sôi lần lượt thả từng xiên thịt vào chiên. Hạ

nhỏ lửa để thịt chín vàng đều.

- Chiên thịt khoảng 2 phút rồi vớt ra rổ có lót sẵn giấy thấm dầu cho ráo dầu thừa.

Đổ thịt bò ra bát, xóc đều với phần gia vị (ớt bột + hạt thì là + vừng trắng + muối) còn lại.

Sau đó, trút thịt vào chảo nóng trở lại, chiên trong 1 phút nữa thì vớt ra cho ráo.

- Xoi thịt chiên tẩm vừng ra đĩa có lót sẵn rau sống xung quanh.

Rau sống vừa trang trí vừa để ăn kèm giúp món ăn ngon hơn.

Thịt bò chiên tẩm vừng là món mặn ngon cơm ngày lạnh với xiên thịt có màu vàng nâu hấp dẫn, dậy mùi thơm của thì là, đậm đà thấm vị thơm bùi của vừng rang chín.

Cánh gà sốt mật ong

Nguyên liệu:

- Cánh gà lớn - 3 cái lớn
- Mật ong - 1 chén - Nước tương - 1/2 chén
- Dầu thực vật - 2 muỗng canh
- Nước sốt cà chua - 2 muỗng canh
- Muối, hạt tiêu - Dầu ăn

Hướng dẫn:

Bước 1: - Cánh gà mua về rửa sạch sau đó chặt thành những miếng nhỏ vừa ăn.

- Sau đó để cánh gà thật ráo nước rồi dùng khăn giấy để thấm khô cánh gà.

- Tiếp theo, ướp cánh gà với 1 thìa cà phê muối, 1,5 thìa cà phê hạt tiêu. Các bạn trộn thật đều để cho thịt gà ngấm gia vị, ướp thịt cánh gà khoảng 10 phút.

- Sau đó, các bạn lấy một cái bát nhỏ, cho

các nguyên liệu sau vào: mật ong, sốt cà chua, nước tương. Các bạn trộn đều hỗn hợp nước sốt để các nguyên liệu hòa quyện với nhau.

Bước 2: - Trước tiên bắc một cái chảo lên bếp, cho nhiều dầu ăn vào làm nóng.

- Khi dầu ăn sôi, các bạn cho cánh gà vào chiên vàng đều cả hai mặt. Trong quá trình chiên chú ý lật cánh gà thường xuyên để cánh gà không bị vàng quá dẫn đến thịt bị khô nhé.

- Sau khi cánh gà đã chín, có màu vàng đẹp mắt, hãy vớt cánh gà ra cho ráo dầu.

- Sau đó, bắc một cái chảo khác lên bếp, cho 2 muỗng canh dầu thực vật vào làm nóng. Chỉ để lửa ở nhiệt độ nhỏ hoặc vừa thôi nhé.

- Sau đó cho cánh gà đã chiên vào đảo qua. - Rồi nhanh chóng cho phần nước sốt vào cánh gà.

- Chúng ta sẽ rim cánh gà trong nước sốt khoảng vài phút để thịt gà được ngấm phần nước sốt đậm đà sau đó thì các bạn tắt bếp đi nhé.

- Cuối cùng, trình bày cánh gà ra đĩa, thêm một chút rau xanh cho thêm hấp dẫn rồi thưởng thức ngay lúc nóng nhé.

Những lưu ý để có món cánh gà sốt mật ong thơm ngon

- Khi chúng ta tiến hành rim cánh gà thì chỉ để lửa ở mức thấp nhất thôi, như vậy cánh gà vừa thấm được nước sốt nhiều nhất mà lại không bị cháy.

- Để cho món ăn ngon hơn và đỡ ngấy hơn thì nên ăn kèm với một ít rau củ.

- Ngoài cách dùng cánh gà như trên thì có thể sử dụng phần thịt khác như đùi gà hay ức gà.

- Với những bạn ăn kiêng thì nên dùng phần thịt

ức gà và vẫn áp dụng công thức này nhưng sử dụng lò nướng với nhiệt độ nướng khoảng 180 độ C.

Món cánh gà sốt mật ong là một biện pháp tuyệt vời cho những ai thích mê món ăn này mà không có lò nướng. Cánh gà vừa giòn, thơm do được chiên từ trước, khi cần một miếng thì các bạn sẽ thấy từng vị ngọt, đậm đà thấm từng chút trong miệng. Đặc biệt trong cách làm này, chúng ta có dùng nước sốt cà chua sẽ giúp cho món ăn giảm ngọt, giảm mặn nếu như bạn có lỡ tay bỏ nhiều muối. Chỉ mất khoảng 30 phút là đã có thể hoàn thành xong món ăn tuyệt vời này rồi. Món cánh gà sốt mật ong chắc chắn sẽ khiến mâm cơm gia đình bạn thêm ấm cúng và vui vẻ hơn rất nhiều.

Kim chi hầm giò heo chua, cay

Nguyên liệu:

- Giò heo chặt khúc nhỏ - 500 gr
- Kim chi - 200 gr
- Tàu hũ non Nhật Bản (hoặc tàu hũ non) - 2 cây - bột canh, nước mắm, mì chính... - gia vị

Hướng dẫn:

Bước 1: Giò heo rửa sạch rồi cho vào nồi đun sôi khoảng 2 phút. Các bạn đổ bỏ nước luộc lần thứ nhất, rửa lại giò heo thật sạch rồi cho vào nồi xào thơm với nước mắm, rồi thêm nước hầm trong khoảng 30 phút.

Bước 2: Tiếp theo các bạn cho tàu hũ non thái miếng vừa ăn vào.

Bước 3: Khi nồi nước sôi lại thì cho kim chi vào, nêm lại gia vị vừa ăn thì tắt bếp.

Canh kim chi hầm giò heo có hương vị cay,

chua nhẹ rất thích hợp dùng với cơm nóng trong những ngày lạnh giá.

Cánh gà nướng kiểu Thái

Nguyên liệu:

- 12 cánh gà - 20g riềng - 2 cây sả - đường
- 2 quả chanh - củ hành tím
- 50g gói gia vị Tom Yum - 30g nước mắm

Hướng dẫn:

Bước 1: - băm nhỏ riềng, sả và hành tím.

Bước 2: - Trộn tất cả các gia vị gồm Tom Yum, riềng, sả, hành tím, nước cốt chanh, nước mắm và đường trong một chiếc bát.

Bước 3: - Rửa sạch và cắt từng miếng cánh gà làm đôi.

Bước 4: - Cho cánh gà vào bát gia vị và ướp qua đêm hoặc ít nhất là 2 tiếng. Bạn nên dùng màng nilon bọc thực phẩm đậy lại và để vào ngăn mát tủ lạnh nhé!

Bước 5: - Đặt gà lên vỉ nướng, trở gà một lần đến khi gà chín đều và có màu vàng nâu hai mặt.

Canh khoai tây với sườn

Nguyên liệu:

- Sườn non - 500g - Khoai tây - 3 củ to
- Hành lá, mùi thơm - Hạt nêm - Cà rốt - 1 củ

Hướng dẫn:

Bước 1 : Sườn rửa sạch, cho vào một nồi lớn, đổ nước ngập mặt sườn. Đun nhỏ lửa, ngay khi nước bắt đầu sôi, vớt sườn sang một nồi khác.

Bước này là để làm sạch sườn hơn.

Bước 2 : đổ nước ngập nồi sườn mới, rồi đun sôi ở nhiệt độ trung bình. Dùng muối vớt bọt trong nồi. Tiếp tục đun ở nhiệt độ trung bình, dùng nắp đậy một nửa nồi để tránh nước dùng bị đục và ninh ít nhất trong vòng 2 giờ.

Bước 3 : Khoai tây, cà rốt rửa sạch, sau đó cắt thành miếng vuông vừa ăn. Khi sườn đã ninh đủ thời gian, cho khoai tây và cà rốt vào ninh cùng trong khoảng 15 phút.

Bước 4 : Thêm gia vị cho vừa ăn. Trước khi tắt bếp khoảng 15 giây, cho hành lá và mùi thơm đã rửa sạch cắt đoạn vào nồi sườn. Lưu ý không nên đun hành lá quá lâu cùng nồi sườn, hành lá sẽ bị ngả sang màu vàng úa nhìn mất ngon.

Cách tắm ướp thức ăn ngon

Hướng dẫn:

Dầu ô liu : Món ướp thường được dùng với dầu ô liu vì dầu ô liu có mùi thơm. Bạn cũng có thể dùng nhiều loại dầu khác (như dầu mè) hay các chất lỏng thay thế khác như sốt đậu nành, vang đỏ, vang trắng, dấm, sữa chua, mật ong, nước cốt chanh, cam hoặc hỗn hợp. Bạn cần chuẩn bị đủ hỗn hợp lỏng dùng khi ướp để ướp thịt vào. Dùng ít nhất 250ml (1 chén) nước dùng để ướp cho 1 kg thịt. Việc dùng dầu hay chất lỏng để ướp thịt sẽ giúp cho món thịt bớt khô, thịt mềm và ngon hơn.

Nên cho gì vào món ướp?

Đối với món ướp đơn giản, trộn các loại thảo mộc có mùi thơm với dầu ô liu, có thể thêm chút mù tạt, hẹ tây, tỏi, tiêu, ... Với rau, có thể dùng cà rốt, cà chua và cần tây xắt nhỏ hoặc xắt khoanh, chúng sẽ làm món ướp thêm đậm đà, lá nguyệt quế cũng là một lựa chọn hay. Nước cốt chanh luôn là bạn đồng hành với các món cá. Nước cốt chanh sẽ giúp món cá bớt tanh và có mùi thơm dễ chịu.

Nên ngâm thịt trong bao lâu?

Ướp thịt càng lâu, thịt càng ngấm gia vị. Có thể ngâm nhiều ngày, ngâm cả đêm, hay chỉ vài giờ, tùy vào món định chế biến. Luôn phải để món ướp trong ít nhất 1 giờ tối thiểu để thịt ngấm gia vị và nước ngâm. Nếu ướp có nước cốt chanh,

không được để quá lâu, nếu không nước chanh sẽ làm chín luôn món cá đến một mức độ nào đó và do đó làm mất đi vị ngon của món ăn.

Món ướp không chỉ dùng cho thịt

Ngoài thịt ra cũng có thể ướp rau và trái cây rồi xiên que và nướng. Cắt trái cây hoặc rau thành miếng nhỏ và ngâm chúng. Với rau, các bạn dùng dầu ô liu, gia vị... Với trái cây, chúng ta thường dùng đường dạng nước (mật ong, sirô cây thích hay đường mía) trộn với gia vị (cây quế, cây vani, v.v...). Cũng có thể thêm chút rượu rum hay rượu khác như Grand Marnier để món ăn có hương thơm dễ chịu.

Các mẹo vặt

Nên dùng chén đĩa thủy tinh, thép không gỉ hay sứ, tránh dùng đồ nhôm trong món ướp. Việc dùng đồ nhôm trong món ướp sẽ làm cho chất độc hại trong nhôm ngấm vào món ướp làm cho món ướp trở nên độc hại.

Cũng có thể cho thịt vào các túi đông lạnh,

ngâm vào dung dịch ngâm, bóp cho không khí ra ngoài hết và khép kín bao lại. Nếu muốn dùng lâu mà ngại làm nhiều lần thì có thể làm cách này, vừa tiết kiệm thời gian mà vừa giúp gia vị ngấm sâu hơn vào món ăn.

Khi ướp, nên dùng gia vị mới, nó sẽ làm món có mùi thơm hơn là gia vị cũ.

Ngoài ra, cũng có thể dùng nước ướp này trong quá trình nấu thịt hay cá. Tuy nhiên, nhớ canh chừng lửa nếu trong nước ngâm có cồn để tránh gây ra hỏa hoạn hay những điều không đáng có.

Salad hoa quả

Nguyên liệu:

- Xoài chín - 1 quả Thanh long
- 1 quả Cam - 1 quả Kiwi
- 2 quả Cà chua bi - Rau xà lách vài lá
- Đường kính, muối

Hướng dẫn:

Bước 1: - Rau xà lách mua về nhặt sạch, bỏ phần gốc, lá úa, lá hỏng rồi đem ngâm nước muối khoảng 5 phút, xong để ráo nước. Chú ý không ngâm nước muối quá lâu sẽ làm rau bị nát và không ngon.

- Cà chua, cam cũng ngâm nước muối khoảng 5 phút cho sạch.

- Xoài chín cắt làm đôi, sau đó các bạn dùng dao nhỏ cắt thịt xoài thành những ô vuông. Cuối cùng chỉ cần lột bỏ vỏ là có thể lấy được thịt xoài mà không hề nát.

- Thanh long làm tương tự như xoài vậy. Cắt làm đôi rồi dùng dao cắt thịt thanh long thành những ô vuông.

- Kiwi gọt hết vỏ, sau đó cắt hạt lựu vừa ăn.
- Cà chua bi sau khi rửa sạch cắt làm đôi hoặc cắt hạt lựu đều được.

- Cam lau khô nước rồi bào vỏ cam thành từng sợi nhỏ, sau đó cắt đôi quả cam. Lấy một nửa quả rồi gọt hết những khoanh vỏ còn sót lại, sau đó cắt thành những miếng vuông hay hạt lựu vừa ăn.

- Nửa quả còn lại vắt lấy nước cốt và lọc hết hạt cam đi.

Bước 2: - Trước tiên, lấy một bát tô sạch, cho tất cả các loại hoa quả, vỏ cam vào. Sau đó, cho tiếp 2-3 thìa cà phê đường kính hoặc theo sở thích mà có thể gia giảm lượng đường nhé.

- Tiếp theo, cho nước cam vào bát salad, trộn đều hoa quả lên nhưng nhớ nhẹ tay một chút nhé để hoa quả không bị nát.

- Ngâm hoa quả khoảng 5-10 phút cho ngấm đường và nước cam.

- Sau đó, chuẩn bị một bát tô hoặc một đĩa lớn khác, trang trí vài nhánh rau xà lách xung quanh. Sau đó, cho hoa quả vào giữa. Có thể trang trí thêm theo ý thích của mình nhé.

Những lưu ý để có món salad hoa quả ngon

- Các nguyên liệu khi làm món salad có thể thay đổi theo ý thích của bản thân nhé. Có thể thêm bất cứ loại hoa quả nào mà mình thích!

- Món ăn này rất dễ làm nhưng giàu chất dinh dưỡng từ các loại hoa quả:

- Cà chua tác dụng thanh nhiệt, giải độc, chống khát nước, giúp thông tiểu tiện và tiêu hóa tốt. Giúp làn da sáng mịn, mái tóc óng mượt, vòng hai eo thon, trái tim khỏe mạnh,...

- Cam có tác dụng tăng cường thể lực, thị lực, hỗ trợ tiêu hóa, chống ung thư, tránh cảm cúm, giảm nguy cơ các bệnh tim mạch, trẻ hóa làn da,...

- Quả kiwi giúp chúng ta giảm cân, đào thải các chất độc ra ngoài cơ thể, bảo vệ ADN, thích hợp cho bệnh nhân tiểu đường,...

- Xoài có công dụng giúp làn da sáng mịn, giảm cholesterol, chống ung thư và đây cũng là một nguồn dinh dưỡng khổng lồ.

- Thanh long mỗi quả chứa đến 60 calo, điều trị mụn trứng cá, bảo vệ tóc, tốt cho mắt, ngăn ngừa sự lão hóa,...

Yêu anh nấu cháo lá đa

Nấu chè ngải cứu, pha trà râu ngô

*Toàn là vị thuốc. Ngon và bổ biết mấy.
Chứa chan bao tình cảm khi tự tay nấu
những món ăn đó cho người mình yêu.*

Yêu chồng nấu cháo le le

Nấu canh thiên lý, nấu chè khoai môn.

Cũng lại toàn món ăn ngon và bổ.

*Còn câu này thì khiến cho người đọc
cũng cảm nhận được hạnh phúc gia đình
của đôi vợ chồng nhà ấy:*

Râu tôm nấu với ruột bầu

Chồng chan vợ húp, gạt gù khen ngon

*Nhưng trong đời sống vợ chồng, không
phải lúc nào cũng êm đềm, xuôi dòng mát
mái. Có câu này, nghe chừng rất "gay cấn":*

Măng chua nấu với gà đồng

Chơi nhau một mẻ xem chồng về ai?

*Xem ra vũ khí của "hai người" khá đơn
giản, nhưng lại đòi hỏi cần có sự khéo léo
và tinh tế. Vì thế, người ta nói, tình yêu của
đàn ông đi qua dạ dày.*

*Nổi thèm ẩm thực đã từng day dứt, khiến
tản Đà thốt lên thế này:*

Muốn ăn rau sắn chùa Hương

Tiền đồ ngại tốn, con đường ngại xa

Người đi, ta ở lại nhà

Cái dưa thì khú, cái cà thì thâm

*Rau sắn, cái thứ rau mọc ở giữa dòng
nước suối trong, ăn mềm và mát, nhìn thì
xanh mướt. Cái ông Tản kể cũng lạ. Muốn
ăn thì nói thẳng ra, cứ trình bày loanh
quanh. Nhưng thế cũng đủ thấy, cái món
ẩm thực khi đã trở trối dậy thì con người ta
khó từ chối được.*

Những câu gợi ý tỏ tình duyên dáng

Tình tình tang

Anh đang rang tép

Anh thấy cô mình đẹp

Anh đổ tép đi

Ăn cơm bằng gì

Ăn cơm bằng muối

Áo anh sút chỉ đã lâu

Mai mượn cô ấy về khâu cho cùng

Khâu rồi anh sẽ trả công

Đến khi lấy chồng anh sẽ giúp cho

Giúp cho 1 thúng xôi vò

Một con lợn béo một vò rượu tăm

Giúp cho đôi chiều em nằm

Đôi chân em đắp đôi chằm em đeo

Giúp cho quan tám tiền treo

Quan năm tiền cười lại đèo buồng cau.

Còn đây đặc sản của các vùng được quảng cáo rất thú vị

Đồng Tháp Mười cò bay thẳng cánh

Nước Tháp Mười lóng lánh cá tôm

Muốn ăn bôn súng mắm kho

Thì vô Đồng Tháp ăn no đã thèm

Biên Hòa có bưởi Thanh Trà

Thủ Đức nem nướng, điện Bà Tây Ninh

Gò Công giáp biển, nổi tiếng mắm tôm chà

Mắm tôm chua ai ai cũng chắt lưỡi hít hà

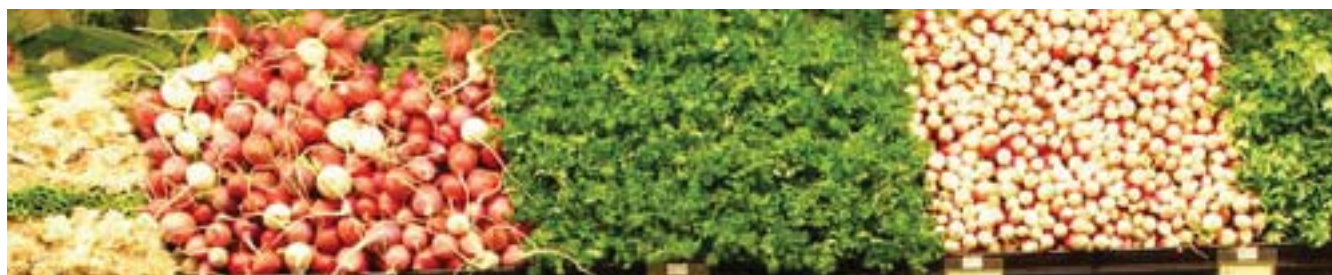
Saigon, chợ Mỹ ai mà không hay

Gạo Ba Thắt trắng như bông bưởi

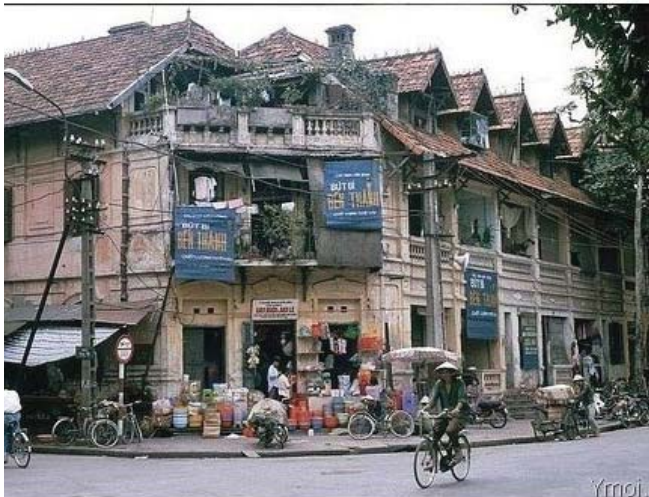
Nước phong-tên tiền rưới một đôi

Sài Gòn vui lắm em ơi

Lấy chồng về đó một đời sướng thân

Chút kỷ niệm xưa

Trước năm Mậu Thân nhà ba mẹ tôi ở Huế. Đó là một căn nhà thuê của gia đình hai người bà con xa bên ngoại, chúng tôi gọi bằng dì, dì Trâm và dì Trâm là hai chị em ruột, năm đó hai bà cũng đã trên năm mươi, không chồng, ở vậy cai quản gia sản nhà đất và hương khói tổ tiên. Nhà ba mẹ tôi muốn và nhà của hai dì liền vách, có sân trước rộng và phía sau là khu vườn lớn nhiều cây ăn trái. Phía cuối vườn có thêm một căn nhà khác, nhỏ thôi, nghe nói lúc trước là nhà kho, sau sửa sang lại cho gia đình chú Mạnh ở nhờ, vợ chồng chú Mạnh quen biết làm sao với hai bà dì kia thì tôi không được rõ, chỉ biết khi nhà tôi dọn về đây gia đình chú đã ở đó từ hồi nào, chú làm nghề đập xích lô, tôi còn nhớ cứ mỗi buổi sáng, chú đạp xe chở anh em tôi và hai đứa con của chú tất cả bốn đứa chen chúc nhau ngồi đầy lên xe chú đạp tới trường. Gia đình chú thím Mạnh

có 6 người con, một chị gái đầu lòng và năm người con trai, chú đặt tên cho con nghe vần điệu và tức cười lắm : Dục, Dật, Kéo, Lôi, Xô, Đẩy. Thằng út Đẩy bằng tuổi tôi nhưng tánh tình nó như con gái nên tôi không hợp, tôi chơi thân với thằng Xô, nó hơn tôi mấy tuổi mà cái gì cũng biết, trong mắt tôi thằng Xô là thần tượng, từ bẫy chim, câu cá, làm đàn ná, chọc phá chó mèo nhà hàng xóm... v.v. cho đến học hành, đánh lộn, thứ gì nó cũng nổi trội hơn bọn trẻ ngang lứa trong xóm. Đi chung với nó, tôi không sợ bị bọn trẻ xóm trong ăn hiếp.

Căn nhà chúng tôi ở có khoảng sân trước khá lớn, từ ngoài cổng vô tới tận cửa nhà là con đường nhỏ lát gạch đỏ và theo tuổi đời năm tháng rong rêu đã phủ đầy, mùa khô gặp ngày nắng, mặt gạch nóng như nung nhưng chỉ một cơn mưa thì trơn như bôi mỡ. Ngay kế bên con đường gạch đỏ là một cây Mận cổ thụ, chắc cũng phải trăm năm chứ không ít, cành lá xum xuê, ban ngày trời nắng tàn cây che hẳn một khoảng sân lớn bóng mát quanh năm, nhưng chiều chiều trời chạng vạng và nhứt là về đêm, bóng cây Mận che khuất ánh đèn điện vàng vọt từ ngoài lộ chiếu vào sân khiến không gian như bao trùm một thế giới huyền bí luôn ám ảnh trí óc non nớt của anh em chúng tôi. Nhớ hồi đó, mỗi lần bị người lớn sai đi đâu hoặc có công chuyện gì phải đi ngang cây Mận để ra cổng vào ban đêm, là tôi luôn rủ thêm ai đó đi cùng và nhắm mắt chạy vù cho qua, lồng ngực đập thành thịch. Mận trong Nam thường là Mận Hồng Đào trái lớn, đỏ au, còn cây Mận trước nhà tôi thuộc loại Mận xanh, đặc ruột, lúc trái còn non cắn vào thấy chất lười nhưng khi chín ngọt lịm như đường, vào mùa trái chín nhiều đêm sau cơn mưa sáng ra trái rụng đầy một khoảng sân, chúng tôi lượm lên chùi chùi vô áo rồi ăn ngon lành. Tôi chỉ dám ăn những trái rụng trên sân nhưng thằng Xô không bao giờ thèm loại đó, nó chuyên môn trèo lên cây để hái những trái đang đu đưa từng chùm trên cành mặc dù cái màn leo cây Mận là đại kỵ

đối với hai bà dì. Không biết nguyên cớ ra sao mà hề thấy chúng tôi bẽn lẽn, lảng vảng gần gốc Mận là thế nào một trong hai bà cũng xuất hiện và nghiêm cấm tuyệt đối, dì nói :

- Đứa mô muốn ăn Mận thì nói để dì lấy sào khều xuống cho ăn chứ không được leo lên cây mà bị ôn bà quở.

Chúng tôi chẳng hiểu ôn bà nào quở nhưng tôi nghe lời răm rắp, còn thằng Xô thì cứ rình lúc nào vắng hai bà dì là leo tuốt lên cao hái xuống từng chùm, từng chùm, nó mặc áo sơ mi gài nút, hai vạt áo dưới cột túm lại thành cái nơ ngang trước bụng, hái được trái nào nó bỏ vô trong áo, chừng tuốt xuống, cái áo phình to đầy Mận, nhìn nó mập thù lù rất mắc cười. Thích thì hái cho nhiều chứ không khi nào chúng tôi ăn hết số Mận thằng Xô thu hoạch được.

Nhưng đến một ngày, có thể nói một ngày định mệnh, ngày mà tôi không thể nào quên được. Hôm đó ăn cơm xong chúng tôi bị lừa vô nhà ngủ trưa, thường thì mùa hè chúng tôi rảnh rang, chỉ chuyên đi phá phách nên bị người lớn bắt đi ngủ cho yên nhà, nói là ngủ trưa nhưng anh em chúng tôi nằm cho có lệ chứ chẳng thằng nào ngủ ngáy ngoan ngoãn gì đâu, đang nằm mở mắt nhìn những con thằn lằn rượt đuổi nhau trên trần nhà tôi nghe tiếng thằng Xô làm ám hiệu ra ngoài chơi, tôi nhẹ nhàng lồm cồm bò dậy chạy ra vườn, thằng Xô rủ tôi ra ngoài trước hái Mận, tháng đó mận đã hết mùa, còn chẳng vài trái hiếm hoi sót lại trên cao, tôi nói Mận còn đâu mà hái, kiếm trò gì khác chơi cũng được hay là mình mang cái lưới cửa vô trong xóm trong cửa mấy cây trúc về làm ống thụt. Tôi bàn ra như vậy bởi tôi sợ bị hai bà dì la rầy vì bây giờ muốn ăn chỉ còn cách leo tuốt lên cao, nhưng thằng Xô đời nào nghe lời tôi khuyên, nó bung cái áo sơ mi ra cột chéo trước bụng thoăn thoắt leo lên, biết không cản được nó, tôi đứng núp dưới gốc cây hồi hộp canh chừng lở có người lớn vô tình bước ra bắt gặp, nhưng không biết lúc đó vì một nguyên cớ gì tôi chạy vô nhà, tôi không còn nhớ tôi vô nhà để lấy gì, để làm gì, bỗng tôi nghe một tiếng động thật lớn ngoài sân, chạy trở ra tôi thấy thằng Xô đang nằm ngửa trên nền đất, đầu

nó đập vào hàng gạch đỏ lát đường, hai mắt trợn trừng toàn trắng, từ miệng một giòng máu đỏ đang từ từ rỉ ra bên mép, tôi hoảng hồn chạy bay ra nhà chú Mạnh phía sau vườn ứ ớ la gọi tới tấp, không hiểu sao trưa hôm đó chú Mạnh không chạy xe mà đang nằm trên võng ngủ trưa ngoài mái hiên. Nhìn bộ dạng thất thần của tôi, chú bật dậy cùng mấy anh lớn chạy ra bông thằng Xô lên, vác nó đẩy vô xích lô, chú phóng xe nhanh ra cổng, hai anh lớn quỳnh quáng chạy theo sau đẩy phụ cho nhanh. Phần tôi lúc đó đứng run bắn, mặt mày nhợt nhạt, tái mét, đang buổi trưa hè nắng nóng mà sao tôi nghe lạnh run cả người.

Tối đó, nghe tin thằng Xô chết vì bể sợ, tôi không tài nào ngủ được, phần bị ám ảnh cảnh tượng lúc chiều, phần nhớ lại những lời răn đe của hai bà dì về chuyện tâm linh huyền bí nào đó làm tôi cứ thao thức mãi, đến chừng chợp mắt được chút xíu tôi thấy hiển hiện thằng Xô đứng ngoài cửa sổ đang nhìn tôi cười cười. Vậy là tôi trèm mền nằm run thốc cho tới sáng.

Mấy ngày liền sau đó nhà chú Mạnh làm đám tang cho con. Tôi thuộc loại con nít nên bị người lớn nhốt trong nhà, không có phận sự gì để được quyền lảng vảng trong lúc tang chế mặc dù thằng Xô là bạn thân nhất của tôi, mỗi tối khi lên giường tôi vẫn nghe tiếng gõ mõ, tụng kinh từ nhà chú Mạnh vọng qua. Tiếng của thím Mạnh ỉ ôi khóc con chết trẻ, tiếng tụng kinh, tiếng chuông mõ, tiếng lá cây xào xạt nghe như tiếng bước chân ai đó đang đi quanh vườn thật sự làm một thằng nhóc nhát cấy như tôi lạnh từ sống lưng lạnh lên tới óc. Sợ cách gì là sợ. Tôi

là mấy con chó xóm trong chui hàng rào vô ị bậy trong vườn. Đưa cây ná của Xô cho thím Mạnh, tôi thắc mắc, Xô chết rồi thím lấy làm gì, thím nói mấy bữa ni đêm mô hấn cũng về đời.

Tối đó tôi thấy thím đốt đồng lửa ngoài sân và đốt

còn nhớ khoảng thời gian đó tôi xin được ngủ chung giường với ba cho được yên tâm mặc dù tôi không khi nào muốn ngủ chung vì ông có tật hút thuốc trong phòng.

Trong đám tang thằng Xô có một chi tiết cứ ám ảnh tôi mãi cho đến bây giờ đã gần năm chục năm vẫn còn nhớ rõ. Đó là, không biết các nơi khác thì sao chứ ở Huế, những người lớn tuổi quan niệm rằng con cái còn trẻ mà chết trước cha mẹ là một điều hỗn, bởi vậy lúc hòm còn quàng ở nhà chưa mang chôn thì mỗi ngày, một người lớn thân thích trong bà con giòng họ sẽ cầm cây roi quất lên thân hòm mấy roi coi như trị tội hỗn của thằng nhỏ. Tiếng roi quất vô hòm thằng Xô từ nhà chú Mạnh cuối vườn vọng đến tai tôi nghe rõ mồn một, thứ âm thanh ghê rợn đó tôi chắc sẽ không bao giờ quên.

Tuổi trẻ hồn nhiên thường mau quên, chừng một tháng sau chúng tôi nhập học trở lại, chuyện Xô bị té bể đầu dần dần dịu xuống, không còn ám ảnh gay gắt tâm trí tôi như lúc đầu. Bỗng một hôm đi học về, thím Mạnh kêu tôi lại hỏi :

- Con có còn giữ cái dàn thun bắn chim của thằng Xô không, cho thím xin lại.

Tôi liệng cặp xuống nền gạch chạy vô nhà tìm cái dàn thun của Xô mà tôi còn giữ, đó là cái ná bắn chim mà cách đây không lâu hai đứa tôi đi lùng khắp vườn cả buổi chiều để cửa cho được hai cái ná trứ danh, mỗi đứa một cái, y chang nhau, Xô thì thứ gì cũng bắn và bắn là trúng, từ chim chóc, trái cây treo tòn teng trên cành, thậm chí dừa tuốt trên cao nó bắn cũng rụng, trong khi tôi xử dụng ná chỉ để bắn một thứ thôi, đó

luôn cái ná.

Rồi thời cuộc xoay vần, tuổi thơ qua đi nhanh chóng, rồi biến cố Mậu Thân 68 nhà tôi dọn qua thành nội, rồi mùa hè đỏ lửa 72 gia đình tôi chạy tị nạn vô tuốt trong Sài Gòn, mấy năm sau có dịp về lại Huế, tôi lần mò ghé thăm chốn cũ, gặp thím Mạnh kể cho hay là sau lần đốt cái ná gởi cho Xô thì không thấy nó hiện về nữa. Xem ra, ở một thế giới nào đó, tuổi trẻ hồn nhiên vô tội vẫn có thể chơi đùa với dân ná, cộng thun...

Vài hàng ghi lại chút kỷ niệm xưa.

DH Ostwald

Tuổi Thơ Tôi

**Tôi lớn lên với những cánh diều
Chiều nội đồng gió thoảng phiêu diêu
Bên triền đê thả bò đá bóng
Để bây giờ thương biết bao nhiêu**

**Tôi lớn lên với những trò chơi
Giấu trong tim ước mộng xa vời
Tuổi thơ ời những ngày rất đẹp
Để giờ đây theo cả cuộc đời**

**Tuổi thơ ời một ngày khôn lớn
Là cuộc đời tôi nhớ trong mơ
Quê hương ời một lần nức nở
Là cả đời tôi viết vào thơ...**

Parapente

Dêm Noel vừa qua, đến phần nhận quà của nhau, ngoài những chay rượu ngon mà tội nhỏ không bao giờ quên cho tôi, tôi và cô em lên từ Carcassonne nhận được mỗi người một carte réservation saut nhảy parapente (nhảy dốc) ở Markstein gần Ventron và Vosges có moniteur nhảy kèm theo tandem do hai con và bạn trai nó hùn lại cho. Thật là hứng thú như hơi run.

Bốn mươi hai năm rồi, từ lần nhảy dù cuối cùng ở Long Thành bồi dưỡng hàng năm để giữ bằng như trước đó, với các loại phi cơ C.47, C.119 (2 đuôi), C.123 và C. 130. tôi không còn nhảy nữa vì sập tiệm, dứt film như ai cũng biết. Nhưng lần này là nhảy dù hình chữ nhật như chúng ta đã thấy ở đây, chỗ không phải là dù tròn T.7 hay T.8 mà lính nhảy dù đã nhảy hồi xưa. Mà nhảy ở dốc đồi chỗ không phải từ phi cơ thoát ra. Cái này là do sự thỏ thẻ của con gái tôi với bạn trai nó về việc làm của ba trước kia, xa xôi lắm rồi, mới có cơ sự này. Cái nguy hiểm nhất trong cuộc sống lứa đôi là lúc người ta tí tê trên cái “oreiller”, cái gì cũng có thể khai banh ra hết, khổ vậy đó. Bây giờ là một ông già 67 tuổi chỗ không phải cái thời trẻ 20 với....

“... những chiều nghiêng cánh sắt

Dấu giày bay trong mây...”

Trích thơ của bạn già niên trưởng đại úy Đào Văn Thương tiểu đoàn phó tiểu đoàn 3 pháo binh nhảy dù bị bắt ở đồi 31 trong trận hạ Lào, nay là mục sư ở Cali (San José).

Không biết có nên từ chối không ? Trong đêm Noel mà. Còn không thì sức khỏe có cho phép? Nhiều câu hỏi đến với tôi trong đầu, thôi thì đi khám sức khỏe để bác sĩ trả lời thì hay hơn hết, nhưng tim thì đang đập lồi nhịp đây. Cứ như là đang muốn tỏ tình với ai nhưng sợ và buồn khi người ta từ chối. Tôi thấy thương và tội tôi quá. Cô em (một cha khác mẹ) với cái tuổi hơn 65 của nó cũng đã về hưu như tôi thì.... nụ cười không có rạng rỡ chút nào cả, một thứ “cadeau empoisonné” cho nó. Nhìn về mặt của

cô em, tôi biết nó sẽ tìm cách tháo lui vì sức khỏe không cho phép, nhảy kiểu này phải chạy vài chục thước cho đủ sức gió để đưa cái dù lên cao, mà chạy vài chục thước nó có thể ngã chết ngay lập tức dù rằng hàng ngày vẫn bơi piscine trong vườn nhà . Bơi nhẹ nhàn thì khác với đeo giầy dù chạy xồng xộc xuống dốc. Đúng như tôi nghĩ, về dưới ấy đi khám bác sĩ cho có lệ, nó thông báo cho chúng tôi “inapte”. Gái út tôi thay chỗ nó. Tôi thì bác sĩ cho phép, thôi đành theo ý con cho chúng nó vui, tôi thì vậy từ khi có chúng nó, bụng thì đánh loto, buồn cười như thế.

Mùa xuân năm nay quá xấu, mưa hoài mưa quý muốn thối đất, lũ lụt các nơi, mà mưa thì không nhảy được. Coi météo thấy có khoảng trống, trời có thể nhảy được vào đầu tuần tháng 6, thằng bạn con gái lớn tôi thông báo cho hội nhảy dù tổ chức cho chúng tôi nhảy vào một buổi sáng chủ nhật. Từ Strasbourg lên chỗ nhảy thời gian 1 tiếng rưỡi với hai xe 4&4 của thằng bạn nó và cô em từ dưới trở lên để “hỗ trợ” tinh thần cho tôi và gái nhỏ. Gái nhỏ này là dân thể thao nên không nao núng sợ hãi gì cả. Nơi nhảy

là rừng rùng, núi núi, đi qua những cái ấp có vài chục nóc gia, sắc “Alsako”. Lên đến chân đồi nơi bầy đáp không ngờ dân thể thao hay amateur như chúng tôi cũng có hơn cả trăm. Quả thật bên Pháp dù đã biết trước nhưng vẫn nhìn nhận họ rất thích thể thao. Moniteur nhận chúng tôi từ bãi đáp, sau đó lên xe do họ hướng dẫn chạy ngoằn ngoèo lên đồi tuốt trên cao nơi điểm sẽ nhảy. Đứng trên chót đồi, có thể gọi là núi cũng được, ở dưới thiên hạ tí ti, mưa phùn lất phất, và ... trên không có những đám mây bàn bạc... (nói theo Thanh Tịnh trong Quê Mẹ chắc các độc giả điều biết) bay là đà dưới chân mình. Lou, người moniteur trẻ dễ thương nhìn trời xem hướng gió bảo “phải chờ chốc lát để tạnh mưa mới nhảy được”. Tim đập hồi hộp, già rồi, tình yêu vẫn có trong tim ta, nhưng ba cái vụ này phải cẩn thận, các con giở “Testament” đọc như chơi sau đó. Muốn cho con vui chỗ chả phải giết le gì ráo. Ngồi núp dưới tàn cây chờ, nghe những giọt mưa động trên lá rớt xuống đầu, áo khoác da, bật bật, xoạt xoạt, chạnh nhớ tới ngày xưa. Nguyên nhân nào mà bây giờ mình ngồi chót vót trên một vùng xa lạ ở đông bắc nước Pháp này ? Vì con mình muốn làm cho nó vui, vì em mà ngày xưa phải vào tù. Trước ngày sụp đổ Sài Gòn một tuần bọn cộng tác viên (collaborator) không gọi là cố vấn (adviser-counsellor) N.S.A (National security agency. Cơ quan an ninh quốc gia) mời chúng tôi đi ăn ở câu lạc bộ sĩ quan không quân Huỳnh Hữu Bạc để chia tay. O.Connor cộng tác với tôi khi nhiệm vụ của tôi lúc đó là trưởng toán đặc trách nghiên cứu các hoạt động của hai cái bộ tư lệnh hải quân và không quân-phòng không bắc Việt. Trước đó anh ta thường trao đổi bằng tiếng Việt thông thạo với tôi, tiếng Anh thật sự tôi ăn đông. Lúc đó đã tàn tiệc, đang uống Cognac, café, ngồi sát bên, anh ri tai cho tôi: “On n'en a rien à foutre ici encore, je vous attendrai à N.K.P (Nakhom Phanom, đông bắc Thái Lan, tôi đã làm việc ở đây 6 tháng sau trận hạ Lào) monsieur Duc”. Tôi giựt mình vì nào giờ đâu biết anh chàng nói được tiếng tây? đều thế đấy, tôi chỉ cười không nói gì, chúng tôi, phía Việt Nam đã thấy lo từ ngày mất Ban Mê Thuột nhưng

ráng làm vẻ bình tĩnh. Chiều đó về nhà trong buổi cơm gia đình có cha kế của tôi người Việt nhưng là công chức cao cấp Pháp đã về hưu tự nhiên từ trời tây lù lù về từ mấy tuần nay nói là đi du lịch. Tôi nói ở nhà ai lo đi được thì đi đi, còn tôi cơ quan đã dự định sẽ bốc đi cả đơn vị, trực thăng sẽ đậu thẳng trên nóc hầm nữa nổi nữa chìm của cơ quan chúng tôi trong Bộ tổng tham mưu như đã ấn định ngầm lúc đó. Còn Hiếu em tôi làm ban kiểm vận của trạm hàng không quân sự Tân Sơn Nhứt, hàng ngày cầm “manifeste” với nhân viên tòa đại sứ Mỹ dẫn hành khách Mỹ-Việt trao cho phi hành đoàn Mỹ để họ ra đi “Clarke” hay “Subic” ở Phi Luật Tân như chúng ta thấy những ngày trước 30 tháng tư. Người Mỹ đã đề nghị Hiếu dẫn gia đình vào (chỉ trong vòng anh chị em trong nhà) để cho đi theo. Nhìn tôi có vẻ khi dễ vì tôi có chút rượu ông nói: “Con say rồi, người Pháp còn ở đây đi đâu mà đi”. Sau tôi biết ông về Việt nam cùng một số người khác như những đặc phái viên (émissaire) mật của chính phủ Pháp để giúp miền nam thành lập chính phủ 3 thành phần. Một tuần sau ngày 29 tháng 04 lúc 10 giờ 30, ông tướng (Phạm Hữu Nhơn) của chúng tôi từ ngoài gọi vào đơn vị cho biết: “Quân đội chúng ta không còn nữa, nhiệm vụ của các anh đã chấm dứt, nếu các anh muốn ra đi hãy qua D.A.O (phòng tùy viên quân sự Mỹ bên Tân Sơn Nhứt) trực thăng sẽ bốc ra hạm đội vì không được đáp trong Tổng Tham Mưu như dự định” (Tướng Nguyễn Hữu Hạnh chạy theo cộng sản nắm quyền Tổng Tham Trưởng ngăn cản). Một số lớn đã vượt rào Bộ Tổng Tham mưu qua

D.A.O ra đi, một số ở lại vì gia đình, tôi vì các em còn nhỏ không ai lo nên xách gói về nhà, sau đó vào tù đếm lịch mỗi năm. Có ai hiểu cho tôi, vì các em ngày xưa, bây giờ là vì các con dù đã lớn. Bao giờ thì tôi chỉ nghĩ cho riêng tôi đây ? Một câu hỏi lớn.

Trời có vẻ quang đãng dần dần, Lou kêu mang giày chạc và đội casque lên với sự giúp đỡ của anh chàng. Dù nhảy trái sáng dưới mặt đất sau lưng chỉ còn chờ tiếng “go” của huấn luyện viên như ngày xưa trước cửa phi cơ vậy. Mưa vừa dứt hạt, Lou đẩy vai tôi bảo “vas-y”, tôi nín hơi thở cố lấy sức chạy bịch bịch bịch (mang chaussures de marche) xuống đồi, Lou chạy sát sau lưng tôi khuyến khích, trời bỗng đưa cơn gió nhẹ tới, khoảng chừng gần mười thước tôi thấy chân của mình mất đà, nhìn lên thấy dù đã bun ở trên cao, chân lại hụt hẫng chới với, cứ vậy gió đã đưa dù ra khoảng không. Tôi thở phào nhẹ nhõm, từ sau lưng Lou vỗ vai tôi “ça marche”. Lou hướng dẫn dù ra xa hơn ngọn đồi, đảo vòng, hỏi tôi có muốn tự lái không để anh chỉ cách, tôi trả lời vâng rồi nắm hai cần trái phải để hướng dù theo ý mình, nghiêng trái, nghiêng phải, Lou ngạc nhiên hỏi tôi, đây là lần đầu của ông sao ? Tôi lớn tiếng để át tiếng gió “vâng lần đầu sau 42 năm nghỉ, nhưng dù tròn kia”, Lou reo lên “Ah ông là thầy tôi”, tôi trả lời “đó là ngày xưa, bây giờ anh là thầy tôi ông bạn trẻ ạ”. Lên trên cao, nhìn xuống mới thấy trái đất của mình quá đẹp như ngày nào, trên phi cơ thì quá cao qua cửa sổ không thấy rõ ràng bên dưới, còn với độ cao của nhảy dù thì chúng ta thấy rõ từng sự hoạt động ở

dưới chân mình, nơi đây chỉ là những cái ấp nhỏ, không thấy thành phố tương đối lớn đâu cả như Mulhouse hay Colmar. Khác với ngày xưa tùy sự sắp xếp ở trên khi nhảy ở “Ấp đồn” hay “Bà Đàm” Hóc Môn thì thấy xa xa là Sài Gòn, nhảy ở “Đồng bà Thìn” (Trung tâm huấn luyện lực lượng đặc biệt) ở Tân Thành giữa Nha Trang và Cam Ranh, thấy từ xa hai cái thành phố và vịnh này hay ở Long Thành (Trung tâm huấn luyện Quyết Thắng của biệt kích lồi hổ) thì thấy xa xa là Vũng Tàu hay Bà Rịa gần đó. Đảo nhiều vòng qua những thôn làng, ở đây đúng là vùng đồng quê hay “núi rừng cao nguyên”, yên tĩnh, thanh bình. Có những đám mây nhỏ bay dưới chân chúng tôi (dấu giày bay trong mây là vậy). Chỉ mong sao cho cơn chóng mặt đừng đến bất ngờ mà các bác sĩ vẫn chưa tìm ra nguyên nhân rõ ràng để làm mất cuộc vui hôm nay. Gái nhỏ từ dù bên cạnh hú sang “c’est merveilleux papa, j’adore”. Được hai mươi phút như quy định, Lou nói bên tai “mình chuẩn bị đáp nhé”. Anh hướng dẫn dù đáp nhẹ nhàng sát bên cạnh “clup”, cứ như mình bước chân xuống cầu thang chứ không té ạch đụi như ngày xưa, thật là một kỹ thuật tuyệt vời. Tôi ôm hôn Lou để cảm ơn coup nhảy ngoạn mục này nhờ anh. Sau đó chúng tôi biết anh và người em nhảy với Annie không còn saut nào khác vì đã trưa. Tôi mời hai anh em đi với chúng tôi xuống làng Riquewihr ăn buổi cơm chung vui với chúng tôi ngoài chương trình, hai người rất vui vẻ chấp nhận với lời nói “xưa giờ chúng tôi ít được mời như thế”. Đối với tôi, thế giới thì bao la nhưng đôi khi cũng nhỏ hẹp. Tình bạn là một trong những phần trong sáng, cao quý nhất. Giữa bữa ăn, thằng bạn con gái tôi đề nghị : “Lần sau tổ chức nhảy ở Polygone đi”, gái nhỏ can thiệp ngay với chút gay gắt: “Không, tao muốn ba tao còn sống thêm với chúng tao nữa”. Mọi người yên lặng trong tích tắc bỗng phát cười xòa.

Weekend đó hai con gái và bạn nó đã cho tôi một cuối tuần không quên được.

Biển-Đức

Đầu hè 2016 (Fête des Pères)

Dị nhân Đoàn Văn Nhâm...

Cụ Đoàn Văn Nhâm ở xóm Bắc An, xã Nhân Thành (Yên Thành, Nghệ An) là “bác sĩ” duy nhất trên thế giới này ngồi nhà mà có thể chữa bệnh nhân ở khắp năm châu. Ai không may bị hóc xương gà, xương cá, chỉ cần gọi điện thoại cho cụ Nhâm và khi chủ nhân chưa kịp đặt ống nghe xuống, cái xương nơi cổ họng đã trôi mất.

Tổng đài “Liên Hợp Quốc”

Vượt qua con ngõ nhỏ quanh co và được sự chỉ đường tận tình của người dân địa phương, chúng tôi mới tìm thấy nhà cụ Nhâm. Ngôi nhà ngói 3 gian nằm lọt thỏm trong lòng. Từ ngôi nhà cho đến cái sân trước cửa đều nhỏ nhắn. Bộ cửa gỗ đã bong tróc. Người cháu nội của cụ Nhâm vừa nấu cháo cho cụ ăn xong. Mấy năm nay bị đau chân nên cụ Nhâm không thể đi lại được mà phải có con cháu giúp đỡ.

Hàng ngày cụ ngồi bên chiếc giường, cạnh đó có đặt máy điện thoại bàn-công cụ duy nhất để cụ chữa hóc xương cho mọi người. Năm nay cụ Nhâm đã 97 tuổi nhưng nom cụ còn khỏe và minh mẫn lắm. Biết có khách đến chơi, cụ đưa tay ra bắt như đón chào con cháu trong nhà vừa đi xa về. Cụ nghe và nói rất rành rọt. Mái tóc cụ bạc như cước để lộ vầng trán cao. Sống sắp

tròn một thế kỉ nhưng nước da của cụ vẫn tươi nhuận, giọng nói vẫn thanh và ấm. “Tôi vừa ở bên Mỹ về đây, đang mệt đứt hơi đây”, vừa gặp tôi cụ đã vội khoe với vẻ mặt đầy mãn nguyện. Tôi chưa kịp hiểu chuyện gì thì người cháu gái của cụ giải thích: “*Cụ vừa nhận điện thoại chữa hóc xương cho 1 bệnh nhân ở Mỹ gọi về. Tính cụ nhà cháu hài hước nên mới nói vậy*”.

Chưa kịp hỏi han sức khỏe cũ cụ ra sao, cụ Nhâm đã đưa chén rượu thuốc thơm nức ra mời: “Uống đi cháu, rượu ngâm thuốc bổ lắm đấy. Mỗi ngày tôi vẫn làm vài chén cho chân cứng đá mềm đấy”. Hóa ra dưới gầm trảng kỷ, cụ Nhâm để một bình rượu thuốc. Ngày nào cụ cũng uống vài chén để bồi bổ sức khỏe. Chưa kịp ngồi ấm chỗ, điện thoại của cụ lại reo. Cụ Nhâm cầm cái ống nghe lên đã vọng lại giọng một người phụ nữ ở Cần Thơ hốt hoảng bảo, đứa cháu của bà ăn cháo bị hóc xương cá. Từ chiều đến giờ chưa biết chữa kiểu gì. Bệnh xá ở xa, đứa cháu nôn ọe đủ kiểu mà không sao gỡ được cái xương nơi cổ họng. Cụ Nhâm bình tĩnh hỏi tên, tuổi, nơi ở đứa bé. Sau đó cụ lẩm bẩm vài câu “thần chú” gì đó. Rồi cụ động viên người phụ nữ ở đầu dây bên kia: “*Được rồi đấy, “Nó” còn vấn đề gì nữa “mô”. Cháu bé khỏi rồi đấy...*” Mọi việc diễn ra trong tích tắc, người phụ nữ kia quay sang hỏi đứa cháu, cái xương cá như một phép màu đã bay khỏi cổ họng đứa cháu từ bao giờ.

Nhìn cái cách cụ Nhâm chữa bệnh hóc xương qua điện thoại này như một ông Tiên có phép màu vậy. Cụ nhẹ nhàng hạ chiếc ống nghe xuống rồi tự động viên mình. “*Giờ này là người ở khắp nơi gọi về. Tôi chẳng rời được cái điện thoại nửa bước*”. Cụ Nhâm còn kể, trước đây chưa có điện thoại, ai bị hóc xương gà, xương cá, hay vật gì cứng trong miệng đều phải đến trực tiếp nhà cụ. Cụ xem rồi thăm khám.

Từ ngày nhà có điều kiện lắp chiếc điện thoại này cụ bận túi bụi. Từ sáng sớm cho đến đêm khuya bất kể ngày mưa hay ngày nắng, người ở khắp nơi gọi đến nhờ cậy cụ chữa giúp. Ngay cả những Việt kiều ở bên kia Thái Bình Dương cũng

gọi điện về. Do giờ giấc giữa 2 châu lục chênh lệch nên đêm hôm cụ cũng chẳng được nghỉ. Chiếc điện thoại ở nhà cụ giống như một tổng đài “Liên Hợp Quốc” nó kêu tối ngày. Nhiều người Việt ở khắp 5 châu đều coi cụ là ân nhân của mình.

Bài chữa mẹo ân tình

Mấy năm gần đây do cái đầu gối chõ chứng nên cụ không đi lại quanh làng được nữa. Cụ ngồi trực bên điện thoại giống như một nhân viên tổng đài nhẩn nại, kiên trì lắng nghe những thắc mắc của người nhà bệnh nhân. Ngày nào cụ cũng làm việc, nhưng cụ không cần nghĩ tới công cán. Suốt mấy chục năm qua, cụ miệt mài làm việc phúc để cứu người, chưa bao giờ cụ phải than thở về cái việc nhân nghĩa đó của mình. Ai gọi điện hay đến nhà, cụ luôn tận tình cứu giúp và gần như cụ chưa “bó tay” trước trường hợp nào. Ấy thế mà khi nói về cái điện thoại bà, cụ lại buông tiếng thở dài trách móc một số người vô tâm: “Có nhiều người chơi xỏ lá tôi. Hắn gọi điện đến trêu tôi. Người nhà của họ không bị làm sao, họ cũng bảo bị hóc xương. Tôi nghe qua là biết, tôi nói lại là họ cúp máy ngay. Có những đêm đông, đang ngon giấc, họ cũng gọi đến quấy nhiễu. Tôi là chúa ghét cái loại người giả dối đó”.

Máy điện thoại nhà cụ liên tục đổ chuông. Giờ tôi mới để ý kỹ ngôi nhà cũ kỹ của gia đình cụ. Mọi thứ đồ đạc trong nhà đều đã cũ mèm, bộ bàn ghế, chiếc giường, rồi cái phản cụ nằm đều đã mòn vẹt và ngả màu thời gian. Cả cuộc đời cụ sống thanh bạch, lấy việc giúp đời, giúp người mục đích sống. Cụ bảo, có lẽ nhờ việc làm đầy ân tình mà cụ được ông trời cho thọ lâu để giúp đời.

Khi tôi hỏi đến phương pháp chữa bệnh kì bí này, cụ học được bao lâu? Cụ Nhâm tỏ ra trầm ngâm và không muốn nhắc đến điều đó. Quãng thời gian này trôi qua thật chậm. Phải một lúc sau, cụ mới chậm rãi kể, nhà cụ 3 đời trước làm nghề chài lưới và đưa đò trên sông. Cuộc sống của gia đình cũng vì thế mà bần hàn, chẳng mấy khi có đủ cái ăn. Cụ bảo, việc ông nội cụ học được bài thuốc này cũng hết sức tình cờ. Đó là

vào một đêm đông rét mướt, giữa bến sông nơi ông nội của cụ cắm thuyền, gió bắc gầm rú như muốn hất tung căn lều nhỏ ở mom sông, bỗng từ bên kia sông có tiếng một người phụ nữ gọi đò. Bình thường những ngày giông gió lớn như vậy ông nội của cụ ít khi rong thuyền sang sông đón khách. Có điều hôm đó tiếng gọi của người phụ nữ kia khẩn thiết quá, ông lão lái đò đành liều mình sang sông. Người thiếu phụ đó còn dắt theo cả đứa con nhỏ, chắc vì vội việc gì đó nên chị ta cần sang sông gấp.

Sang sông, người thiếu phụ kia mới sờ bốn túi mà chẳng còn 1 đồng cắc nào. Chị ta áy náy không biết nói gì với ông lão lái đò. Biết ý, ông lão lái đò liền bảo. *“Tôi sống ở khúc sông này bằng nghề đánh cá. Đưa đò là giúp người cơ nhờ độ đường, chứ không lấy công. Chị và cháu đi kíp việc của mình là lão này vui rồi”*. Quá cảm động trước tấm lòng chân thành của ông lão lái đò, người phụ nữ kia đã dạy cho ông phương pháp chữa hóc xương vô cùng kì bí này. Bài mẹo này có cái hay là chỉ cần nghe tên, tuổi, quê quán là có thể chữa khỏi bệnh. Việc truyền nghề diễn ra gay tại khúc sông ân tình đó. Vì thế mà ông nội của cụ Nhâm mới gọi đó là bài thuốc ân tình.

Học được phương pháp chữa bệnh vô cùng hiệu nghiệm đó, ông nội của cụ Nhân hành nghề cứu người, chứ không tính đến công cán. Trước khi cụ mất, cụ đã truyền lại cho bố của cụ Nhâm. Và cụ Nhâm là người có duyên nghiệp nên được bố truyền lại. Cụ Nhâm bảo, chỉ những ai ăn ở hiền lành đức độ, hết lòng thương người, không màng đến danh lợi mới được vinh dự kế tục phương pháp chữa bệnh này. Cụ có 6 người con, 5 trai, 1 gái. Trong đó có 2 người con là liệt sĩ. Riêng người con cả là ông Đoàn Văn Bính, năm nay đã 60 tuổi, là người có tâm tính tốt nên được cụ truyền lại. Giờ ông Bính đã biết cách chữa bệnh. Khi nào cụ Nhâm mất, ông Bính mới được hành nghề. Bài chữa mẹo này chỉ truyền cho con trai, chứ không trực truyền cho ai khác. Vì đây là bài thuốc ân tình nên cụ Nhâm dành suốt cả cuộc đời làm việc nghĩa cứu người.

Số điện thoại của cụ Nhâm: 0383631809

Họ đã viết truyện ngắn như thế nào?

Tạp chí Tuổi Ngọc phỏng vấn nhà văn
Võ Hồng
*Ông đã viết truyện ngắn như thế
nào ?*

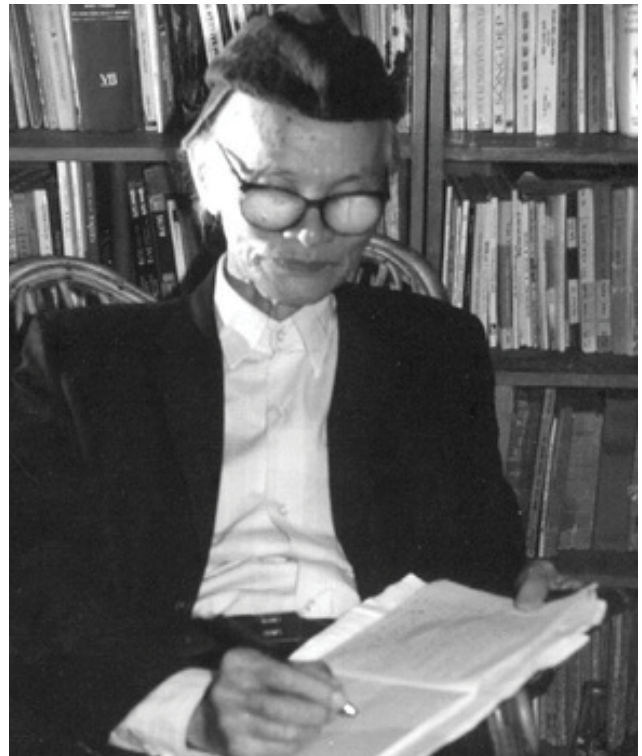
Câu hỏi có thể hiểu theo hai cách :

a) Vào trường hợp nào ông viết truyện ngắn ?

b) Hãy nói phương pháp viết truyện ngắn của ông.

a) Hồi học tiểu học, tôi không có năng khiếu đặc biệt gì về Việt văn hết. Hồi đó Pháp văn được coi là tiếng mẹ đẻ, được dùng làm chuyển ngữ, chúng tôi phải làm luận bằng Pháp văn hồi mới lên lớp nhì. Nhưng tôi có cái duyên may là được đọc tuần san Tiểu Thuyết Thứ Bảy và Ích Hữu do môi giới người chị một anh bạn tôi. Lên trung học, giáo sư dạy Luận quốc văn một hôm có ban cho tôi một lời khen sau khi chấm bài luận : “Tôi nhận thấy có vài đóa hoa trong bài của anh” Tôi không sung sướng nhiều lắm bởi vài đóa hoa vu vơ nào đó, trong khi các bạn tôi lại tỏ ra vui vẻ một cách hăng hái thay tôi. Họ bày làm thủ báo (báo viết tay) và bắt tôi phải góp bài. Bài viết xong, một bản tôi đưa đăng trên báo nhà, một bản tôi gửi ra tòa soạn Tiểu Thuyết Thứ Bảy ở phố Hàng Bông Hà Nội : Tòa soạn chẳng thư từ liên lạc gì với tôi hết, nhưng chừng một tháng sau tôi bỗng thấy bài đó được đăng. Đầu đề của truyện là Mùa gặt. Dưới bút hiệu là Ngân sơn (Ngân Sơn là tên làng của tôi. Năm đó tôi học troisième année (tương đương với lớp Tám thời nay). Buổi chiều thấy bài mình và tên mình được đăng trên báo, tối đó tôi đi lang thang khắp các phố, đi đến mỗi chân. Sống quá hóa đại. Ngồi trong nhà chịu không được. Mà đi thì rớt cuộc cũng chẳng làm biết làm gì. Đó, tôi bắt đầu làm quen với thế giới truyện ngắn một cách khá ngớ ngẩn như vậy.

b) Thường, một truyện ngắn được khởi đầu bởi một hoàn cảnh nào đó : một sự việc xảy ra, một cảm xúc chợt đến... Người cầm bút xây dựng thêm nhân vật, tạo thêm tình tiết để câu chuyện diễn biến hợp lý, tạo ra một cái gút và tìm cách

để mở cái gút đó cho tự nhiên. Cái khó nhất là tìm cách mở gút (dénouement). Thiếu nó thì câu chuyện mất đi phần hấp dẫn, không thỏa mãn người đọc. Phương thức viết truyện ngắn cổ điển là vậy. Có truyện tôi viết ra được đến hai phần ba rồi bỏ đó vì không tìm ra một cái mở gút nào cho tự nhiên. Tôi bỏ mặc đó hai hay ba tháng, một hay hai năm. Rồi bỗng vào một lúc bất ngờ có một việc chi xảy đến mình chợt thấy rằng nếu đem sự việc đó ghép vào câu chuyện dở dang kia có được đoạn kết. Ví dụ truyện Trả thù. Tôi viết nó vì một hôm thấy cái đam mê bủn xỉn của một người đàn ông ngồi kết thay vợ, chậm rãi chọn những giấy bạc bẩn và rách để thổi lại cho khách hàng. Nhưng viết đến đó rồi thì sáng kiến kẹt cứng. Mở gút như thế nào ? Tôi đành bỏ mặc đó. Ba năm sau nhân dịp đi chấm thi ở Quảng Ngãi tôi gặp một cô giáo sư cùng giám thị một phòng với tôi. Khuôn mặt đó, giọng nói đó, màu áo đó và cái hoàn cảnh mà cô tâm sự cho tôi nghe đã giúp tôi tìm đoạn kết cho câu chuyện bỏ dở dang ba năm trước. Truyện Rồi cây trái sẽ chín cũng đòi hỏi một thời gian dài từ lúc bắt đầu cho đến khi kết thúc. Thời gian không

dưới bốn năm. Tôi không bao giờ vội vàng khi viết văn. Những đoạn quan trọng của truyện, nơi tập trung kịch tính, tôi viết đi sửa lại nhiều lần. Làm sao cho sự kiện được diễn ra thật rõ, thật linh động tự nhiên. Chúng quan trọng như những khớp xương cần cho bộ xương hoạt động nhẹ nhàng, dễ dàng.

Viết truyện ngắn khó hơn hay viết truyện dài khó hơn. Nếu khó, như thế nào ? Nếu dễ, như thế nào ?

Mỗi lối có cái khó riêng của nó, nhưng đem so với nhau thì một truyện dài viết hay phải khó hơn một truyện ngắn viết hay. Bởi lẽ dễ hiểu là truyện dài đã dài gấp 10 lần, gấp 20 lần thì người viết phải gặp khó ít nhất cũng đến 10 hay 15 lần. Cố nhiên là đây không nói đến trường hợp một truyện ngắn viết hay so với một truyện dài nhảm nhí. Một truyện dài có thể được ví với một thân cây rườm rà và một truyện ngắn là một cành được nhón. Được chọn vì cành đó có cái đáng đẹp hay và có nhiều nụ hoa đẹp ở đây được ngưng tụ lại trong một diện tích nhỏ. Một truyện ngắn hay, ít nhất cũng có thể xem như một bức tranh có giá trị. Người họa sĩ sẽ chọn một góc của cảnh (tĩnh cảnh hay hoạt cảnh) một nét của người thể hiện nó ra bằng màu sắc. Người xem tranh xúc cảm, suy nghĩ, và bắt tư tưởng của họa sĩ. Họa sĩ đâu cần phải vẽ cả “một truyện dài bằng tranh”. Hướng chỉ so với một bức tranh vẽ thì truyện ngắn có khả năng đạo đạt tình cảm và tư tưởng đến người đọc hơn nhiều. Nhưng nói như vậy không phải chúng ta hạ thấp giá trị của truyện dài. Trái lại, truyện dài bao giờ cũng thể hiện đầy đủ tư tưởng của tác giả hơn. Nhưng truyện dài đòi hỏi công phu xếp đặt lâu hơn, vẫn mạch lạc, cần dài hơi... thế mà cuộc đời rộng lớn phức tạp cứ đập mạnh, đập tới tấp vào cảm quan người viết dưới nhiều vẻ khác nhau, trái ngược nhau nữa. Người viết thấy cần phải ghi lấy, cần phải nói lên, trong những trường hợp này thì thể truyện ngắn là thể thích hợp nhất để họ nói ý nghĩ của họ. Không ai chối cãi là thể truyện ngắn thật quá ngắn để nói hết tư tưởng. Nhưng bình tâm mà xét thì biết bao nhiêu mới hết ? Người viết truyện ngắn có tài và người viết truyện ngắn

thông minh đều cùng cảm thông với nhau rằng : truyện ngắn giống như băng sơn (iceberg), phần nổi trên bề của một băng sơn thường chỉ là một phần mười của toàn khối. Chín phần mười giấu ở dưới mặt nước. Thấy một phần mười mà biết được cả mười phần, đọc truyện ngắn như vậy không thú sao ?

Theo ông, những nhà văn Việt Nam nào viết truyện ngắn hay nhất, xin kể vài tác giả và tác phẩm của họ.

Thời tiền chiến, trong nhóm Tự lực văn đoàn có Khái Hưng, Thạch Lam, trong nhóm Tân Dân có Nguyễn Tuân, Tô Hoài, Nguyễn Công Hoan. Thời hậu chiến, số nhà văn đông đảo hơn nên những người viết truyện ngắn hay cũng nhiều hơn. Bạn mới tập viết có thể học cách bố cục tình tiết một truyện nơi ông Bình Nguyên Lộc, ông Nguyễn Mạnh Côn, ông Hoàng Hải Thủy, học cách phân tích tâm lý nơi ông Võ Phiến, ông Dương Nghiễm Mậu, ông Nguyễn Đình Toàn, học cách sử dụng ngôn ngữ nơi bà Túy Hồng, ông Mai Thảo, ông Sơn Nam. Đó là những nhà văn trong danh sách Tuổi Ngọc đã chọn để phỏng vấn lần này. Còn nhiều vị viết hay nữa, mỗi người một vẻ.

Truyện ngắn nào của ông được ông ưng ý?

Thiệt khó mà nói đích xác mình ưng ý nhất truyện nào của mình. Bình thường mỗi truyện mình yêu một cách. Truyện Bên đập Đồng Cháy được coi như có kỹ thuật vững. Truyện Con suối mùa xuân băng khuâng dịu dàng như một dòng suối mát. Truyện Trầm mặc cây rừng làm tôi nhỏ mắt ngâm ngùi.

Trong một cuốn sách bàn về nghệ thuật viết văn, ông Nguyễn Hiến Lê đã viết, đại ý : truyện dài là nhiều truyện ngắn kết hợp lại. Ông nghĩ sao ? Và từ câu trên, ông có chấp nhận định lý đảo: Truyện ngắn là một phần rút ra từ truyện dài ?

Tôi chưa đọc cuốn sách nói trên của ông Nguyễn Hiến Lê nên chưa thể phê bình quan niệm của ông. Còn nếu căn cứ theo tóm tắt của Tuổi Ngọc rằng "... truyện dài là nhiều truyện ngắn kết hợp lại" thì tôi không đồng ý. Một truyện dài không thể là nhiều truyện ngắn kết hợp lại được. Cái định lý đảo có thể tạm chấp nhận được. Nhưng mà phải nói một cách khác. Ví dụ "có thể rút từ truyện dài một đoạn để làm

truyện ngắn". Có thể chứ không phải luôn luôn.

Những người viết trẻ bây giờ thường thích viết truyện ngắn, ông có thể nói cho họ nghe một vài kinh nghiệm của ông ?

Truyện ngắn, gọi đơn giản như vậy nhưng nó bao gồm nhiều thể, nhiều trường phái. Vài kinh nghiệm của tôi thường chỉ giúp ích cho tôi thôi hoặc may ra thì có thể giúp chút ít cho bạn trẻ nào thích viết loại truyện ngắn như tôi vẫn thường viết.

a) Lúc mới tập viết, người viết thường hay chủ quan, nghĩ rằng câu chuyện của mình kể là hay lắm trong khi thực tế thì đến 80 phần trăm chuyện kể mang một nội dung nghèo, nhảm. Nữ sinh đệ nhất cấp thì ưa đưa ra hai nhân vật là hai cô bạn thân, rồi mẹ một cô bị bệnh, rồi cô kia lén ban đêm đến giúp thuốc men, rồi người mẹ lành mạnh, rồi hai cô cảm động cầm tay nhau. Nam sinh đệ Nhị cấp thì thường đưa ra một nhân vật nam thầm yêu một cô bạn của mình, rồi họ xa nhau, rồi họ băng khuâng gặp lại nhau, vừa đủ để trao đổi một chút ghen ngào. Tôi nghĩ rằng nội dung câu chuyện nên có một chút hấp dẫn nào đó, một sự khám phá nào đó (về tâm lý chẳng hạn).

Những bạn mới viết chừng như không mấy chú ý mấy đến việc xây dựng cốt truyện, hoặc là họ thường thức cốt truyện của họ với nhiều chủ quan. Nhân vật thường là họ và người họ yêu. Họ chỉ kể lại chuyện gặp gỡ, chuyện nhớ nhung và chỉ bấy nhiêu đó thôi đã đủ đặt họ vào một không khí êm đềm sương khói, ấm áp ngọt ngào.

Họ quên nghĩ rằng độc giả là kẻ xa lạ, lạnh lùng khách quan. Độc giả đòi hỏi tìm biết trong khi người viết đã thỏa mãn bằng những ý nghĩ và những kỷ niệm chủ quan của mình rồi.

b) Về hình thức phô diễn, - tức hành văn -

Nhà văn - Nhà giáo VÕ HỒNG sinh năm 1921 tại Tuy An, Phú Yên; nhưng sống, dạy học và viết tại Nha Trang từ 1956 cho đến khi mất ngày 31-3-2013. Võ Hồng là nhà giáo tâm huyết với hơn 40 năm đứng trên bục giảng các trường trung học tại Nha Trang (trong kháng chiến chống Pháp, Võ Hồng là hiệu trưởng trường trung học Lương Văn Chánh ở vùng tự do Phú Yên). Võ Hồng là gương mặt văn học lớn của miền Nam từ những năm 1960.

TÁC PHẨM TIÊU BIỂU:
Hoài cổ nhân
Con suối mùa xuân
Khoảng mắt
Hoa bướm bướm
Trầm mặc cây rừng
Nhu cánh chim bay
Người về dấu non
Giáo cuốn
Lá vẫn xanh
Bên kia đường
Khoảng mắt
Vết hằn năm tháng
Áo em cài hoa trắng,
Thiên đường ở trên cao
Vẫy tay ngậm ngùi
Thương mãi trường xưa
Một bóng hồng cho cha
Trầm tư
Chúng tôi có mặt (truyện loài vật)
Thời gian mây bay (tập thơ)
Hồn nhiên tuổi ngọc (tập thơ)
Tuyển tập Võ Hồng

CÔNG TY VĂN HÓA HƯƠNG TRANG
(Nhớ Sách QUANG BÌNH)
416 NGUYỄN THỊ MINH KHAI, P.5, Q.3, TP. HCM
TEL: (84 8) 38222396 - 38340895 - 38249875
FAX: (84 8) 38248729
Email: kinhdoanh@huongtrang.net

một số bạn trẻ có vẻ coi thường, viết sao cũng được, miễn người đọc hiểu câu chuyện. Tôi thì không nghĩ vậy. Tôi thấy các tác giả luôn tìm những hình ảnh phô diễn mới, những dụng ngữ mới.

Có lần tôi muốn tả đôi mắt của nhân vật Annie (truyện Con suối mùa xuân). Tôi không chịu dùng chữ trong, chữ sáng, chữ long lanh một cách dễ dãi. Tôi loay hoay tìm một hình ảnh lạ, mới để mô tả. Không dễ đâu. Tôi thay đổi chỗ ngồi, bỏ bàn viết ra ngồi ở xa lông. Lúc đó cơn mưa vừa tạnh. Nền trời sáng. Tôi nhìn ra cửa sổ nơi có hàng cây măng cầu và cây mận. Tôi nhìn những giọt nước đọng ở đuôi lá. Nhìn từ trong cửa sổ, giọt nước phản chiếu ánh sáng long lanh. Bất chợt tôi tìm ra được hình ảnh rồi. Tôi viết: “Annie ! Đôi mắt long lanh như hai giọt nước treo ở đuôi lá mận được nhìn qua ánh sáng của khung cửa sổ...”.

Một mùa hè tôi về Đà Lạt nghỉ chơi vài tuần. Đêm khuya vắng lặng, lắng nghe hạt sương rơi lộp độp từ mái nhà xuống sân, tôi chợt liên tưởng đến những giọt nước mắt, đến đêm lạnh, đến nỗi cô đơn của tôi. Và tôi viết : “... Sương từng giọt từ mái bếp tôn lộp độp rơi xuống mặt đất. Giọt nước mắt của đêm. Những người buồn chắc sẽ cô đơn khi đêm tối cùng chung chia giọt nước mắt của họ...” (Bên kia đường).

Các tác giả đều là những kẻ khéo tạo ra hình ảnh, khéo pha chế ngôn từ. Funck Brentano tả một buổi chiều : “Sương chiều xuống. Những mảnh kính cửa ở từng gác cao các ngôi nhà dọc bờ sông và mặt trời chiều đã đốt cháy, lần lần tắt từng mảnh một và giải ánh sáng ở chóp các ngọn tháp nhà thờ Đức Bà, cùng lúc càng nhạt và mỏng, lướt dần vào đêm...”.

Muốn có chi tiết độc đáo thì điều kiện trước tiên là phải quan sát, quan sát thật kỹ, vì chỉ quan sát thật kỹ mình mới tìm thấy đặc điểm của vật mình tả. Đại văn hào Flaubert dạy đệ tử của ông rằng : “Khi anh đi qua trước một ông chủ tiệm chạp phô đang ngồi ngoài cửa, qua trước anh gác cổng đang hút thuốc, qua một bến xe ngựa, anh hãy tả lại ông ông chủ tiệm, anh gác cổng đó, hình thù, dáng điệu làm sao cho tôi khỏi

lầm với một ông chủ tiệm nào khác, một anh gác cổng nào khác. Và bằng một chữ thôi, anh làm sao cho tôi phân biệt con ngựa kéo xe mà anh tả để tôi khỏi lẫn lộn với năm chục con ngựa đang chạy trước nó hoặc chạy sau nó”.

Có bạn sẽ nói “Tôi chú trọng nghệ thuật vị nhân sinh chứ không chấp thuận nghệ thuật vị nghệ thuật”. Tôi xin thưa “Nhưng trước hết, bạn có nghệ thuật chưa ? Có nghệ thuật chưa để mà vị cái này hay vị cái khác?”

c) Đối với các bạn nói giọng miền Nam, có một khó khăn khá lớn dành cho các bạn mỗi khi các bạn sắp đặt cho các nhân vật đối thoại với nhau. Các bạn thường có khuynh hướng để nhân vật nói giọng Bắc. Lỗi đó phổ thông quá mà! Ca sĩ hát giọng Bắc đã đành (giọng Bắc phát âm rõ, tương đối dễ nghe) đến mấy chữ “Xin cảm ơn quý vị. Để đáp lại thịnh tình của quý vị tôi xin...” mà cũng phải trọ trẹ giọng Bắc. Diễn giả nói chuyện trọ trẹ giọng Bắc. Đến cả các nhân vật trong truyện, một bà già ở miệt ruộng Sa Đéc, một anh lính nhà quê ở Quảng Ngãi Đồng Sơn mà cũng nhè, cũng chán quá cũng vâng ạ thì thật là ngọng nghịu vụng về. Các bạn nên viết văn đối thoại cho tự nhiên. Cũng nhớ tránh văn hoa, lai căng nữa. Tôi nhớ có đọc ở một nơi nào đó, một bà mẹ nhà quê thấy con gái trang điểm lộng lẫy liền ôm chầm lấy con mà khen : “Ồ ! Con của mẹ đẹp lộng lẫy quá. Đẹp như một nàng công chúa vậy”. “Con của mẹ” chắc được dịch từ “ma fille” Không biết bao nhiêu là lỗi trong một câu nói như vậy.

Khi mô tả, thuật sự ta phải tránh đường mòn lối cũ (chẳng hạn nói Xanh như tàu lá, chim hót véo von, trên vạt nẻo đường đất nước v.v...) còn khi viết đối thoại thì phải rập đúng y nguyên lối nói thông thường, sát đúng với hoàn cảnh tâm lý, giai cấp và địa phương của nhân vật đó.

d)- Truyện của bạn viết xong gửi đi các tòa soạn mà không được nhận đăng, các bạn cũng đừng vội buồn, đừng vội nản lòng. Hãy kiên trì hơn nữa, đọc thêm các tác giả lớn (cả Việt Nam lẫn ngoại quốc), tập phân tích tâm lý thêm tinh vi, tập quan sát cảnh, vật, người thêm sâu sắc. Thành công quá sớm không phải là điều đáng

mừng vì luôn luôn có những sơ hở khi mình chưa nhiều kinh nghiệm. Lời nói bay đi chỗ chữ in thì cứ nằm sờ sờ ra đó. Muốn chối bỏ không được, muốn sửa lại cũng không được nữa. Con người mỗi tuổi mỗi thêm khôn. Điều viết ra hôm nay thấy hay, một năm sau thấy dở, ba năm sau thấy tệ. Mong các bạn nhớ cái thực tế đó để tránh vội vàng.

Một hôm tôi vào dạy một lớp, thấy học sinh dùng cuốn sách giảng văn trong đó có trích văn của tôi. Tôi chợt lo lắng hỏi thăm : “Chẳng biết bài văn trích của mình có hay không ? Thực tế có còn hay như hồi mình mới viết, mình mới quan niệm không ?” Và tôi lo lắng thật sự. Tôi cho học trò chép bài học trên bản vào vở, lợi dụng thì giờ đó tôi mượn một cuốn Giảng Văn, đi xuống cuối lớp, lén mở đọc bài văn trích của tôi. Tôi hồi hộp, tim đập khá rộn. Mặc dù bài văn đã kinh qua sự chọn lựa của soạn giả, - mà tôi không quen, - nghĩa là có sự bảo đảm về vô tư, mặc dù cuốn sách được tái bản nhiều lần và mặc dù tôi đã gián tiếp hay trực tiếp biết rằng bài văn được nhiều giáo sư đem giảng ở lớp hoặc đưa cho học sinh làm bài tập dịch.

TRUYỆN NGẮN LÀ GÌ?

VÀ KỸ THUẬT VIẾT TRUYỆN NGẮN

Nghiên cứu văn học của Đào Văn Bình

Ngoài việc sáng tác truyện ngắn, tôi thường ham thích đọc truyện ngắn. Không phải vì truyện ngắn vốn ngắn nên cho phép mình có thể đọc một lèo, thay vì đọc truyện dài có khi phải mất cả tuần lễ hay cả tháng trời, mà vì truyện ngắn có nhiều nét độc đáo không thể tìm thấy trong tiểu thuyết hay truyện dài..

Chúng ta có thể tạm ví von như thế này: Khoái cảm khi đọc một cuốn tiểu thuyết hay tựa như cuộc sống hạnh phúc của một cặp vợ chồng. Còn cái thú vị khi đọc một truyện ngắn hay tựa như những giây phút tuyệt diệu của một cặp tình nhân sánh bước bên nhau. Hai niềm hân lạc này hoàn toàn khác nhau: một bên ý nhị, đầm ấm

và kéo dài. Còn một bên thì nồng nàn, tha thiết, tha thiết chẳng muốn rời xa.

Nhưng hạnh phúc lại mau chóng qua đi trong tiếc nuối. Và lại đối với các nhà bình luận văn học và viết truyện ngắn chuyên nghiệp thì kỹ thuật viết tiểu thuyết và truyện ngắn hoàn toàn khác nhau. Văn của truyện ngắn có tính hấp dẫn ngay từ lúc mở đầu và không thể có chi tiết nào dư thừa, lạc lõng. Bút pháp của truyện ngắn có thể ví như dòng suối chảy trôi thúc. Bút pháp của truyện dài lại như dòng sông chảy lững lờ.

Ngoài ra truyện ngắn không có ý định đề cập đến cả cuộc đời của một nhân vật hoặc một giai đoạn lịch sử nào đó mà chỉ nhằm đưa ra một nét chấm phá của cuộc sống, một góc cạnh của cuộc đời khiến người đọc phải suy nghĩ, ngẫm ngùi hoặc ray rứt như trong các truyện ngắn của John Steinbeck, Hemingway, Tchekop, Jane Joyce...

1. Truyện Ngắn Là Gì ?

Theo hầu hết các Nhà nghiên cứu văn học thì truyện ngắn là một tác phẩm tưởng tượng ngắn hơn một cuốn tiểu thuyết. Hầu hết truyện ngắn có thể đọc luôn một lúc. Truyện ngắn là một trong các thể loại lâu đời nhất của văn chương. Ngay từ kỷ nguyên 300. B.C., những câu chuyện đã được chép ra ở Ai Cập. Thánh kinh bao gồm những câu chuyện ngắn gọi là Parables dùng để dạy

đỗ, đề cao luân lý, đức hạnh. Tại Ấn Độ, những mẩu chuyện đạo, thực chất là những truyện ngắn dùng để phụ giảng vào phần giáo lý rất thịnh hành dưới thời Đức Phật Thích Ca (500-400B.C.)

Trong số những truyện ngắn cổ điển nổi tiếng phải kể đến hai tuyển tập xuất hiện vào thời Trung cổ. Đó là cuốn The Decameron (khoảng 1349-1353) gồm một trăm truyện của Nhà Văn nước Ý và cuốn The Canterbury Tales (khoảng 1385-1400) là một tuyển tập gồm 24 truyện ngắn của Nhà thơ người Anh tên Geoffrey Chaucer. Bộ Liêu Trai Chí Dị (khoảng 1707 đời Khang Hy, Nhà Thanh) cũng là một tác phẩm xuất sắc của Trung Hoa.

Suốt thế kỷ 19, có rất nhiều Nhà Văn bắt đầu coi truyện ngắn là một thể chuyên biệt của văn chương. Edgar Allan Poe, Nhà Văn kiêm phê bình gia của Mỹ có lẽ là một tác giả đầu tiên phân tích và coi truyện ngắn là một thể loại văn học riêng. Trong một vài bài viết, ông đã chỉ rõ những xúc động mạnh mẽ của tình cảm con người như nỗi sợ hãi, sự ngạc nhiên có thể đạt tới qua truyện ngắn.

Cuốn sách đầu tiên bàn về truyện ngắn là cuốn The Philosophy Of The Short Story (1901) của Brander Mathews, một phê bình gia Hoa Kỳ. Cuốn sách này chuyên chở nhiều ý tưởng của Poe.

Các Nhà Văn viết truyện ngắn đã phát triển một số kỹ thuật văn chương trong đó phải kể lối kết thúc bất ngờ hoặc nhận thức trực giác (surprise ending and epiphany). Hầu hết lối kết thúc bất ngờ bao gồm một biến cố ngoài tiên liệu hoặc một sự giải thích để tiết lộ cho độc giả biết. Lối kết thúc này là đặc phẩm của O'Henry, một Nhà Văn chuyên viết truyện ngắn Hoa Kỳ cuối thế kỷ 19 và đầu thế kỷ 20. ông đã sử dụng kỹ thuật này trong các truyện The Furnished Room (1904), The Gift Of The Magi (1905) và trong nhiều truyện ngắn khác. Còn nhận thức trực giác là một lời bình

luận bất ngờ, một biến cố hoặc một biểu tượng có thể dùng bất cứ lúc nào trong câu chuyện để giải thích ý nghĩa của một diễn biến phức tạp. James Joyce, một Nhà Văn Ái Nhĩ Lan đầu thế kỷ 20 đã dùng kỹ thuật này trong các truyện ngắn của ông, trong đó có thể kể The Party (1888) và The Lady And The Dog (1899). Một số Nhà Văn về sau cũng bắt chước lối viết truyện ngắn này như các Nhà Văn Hoa Kỳ John Cheever, John O'Hara và John Updike.

2. Những Thành Tố Của Một Truyện Ngắn :

Những thành tố của một truyện ngắn gồm: Nhân vật, bối cảnh, bố cục và chủ đề.

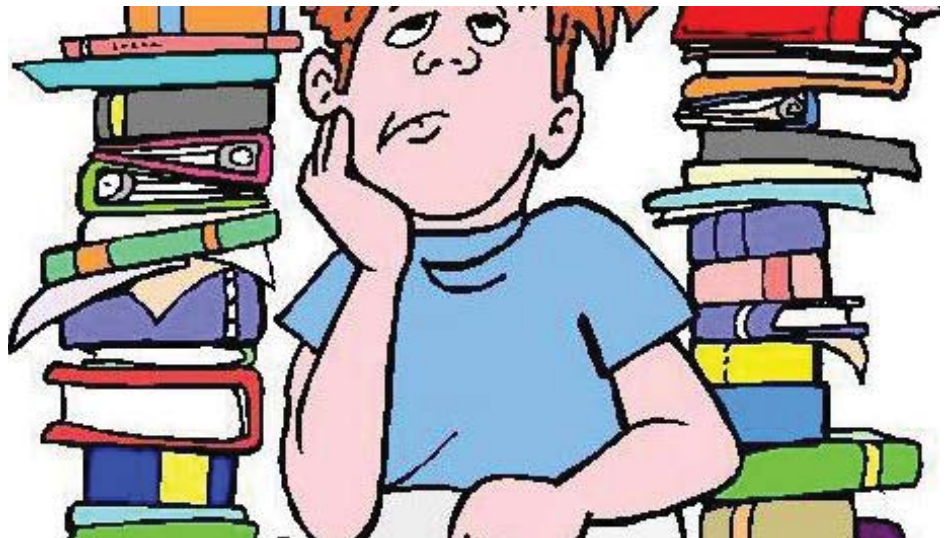
A) Bố Cục: Là sự sắp xếp những diễn biến của câu chuyện sao cho mạch lạc, hợp lý để câu chuyện hấp dẫn người đọc và đạt được tác dụng lớn nhất. Những thuật ngữ dưới đây sẽ cho biết bố cục (plot) gồm những gì và tại sao :

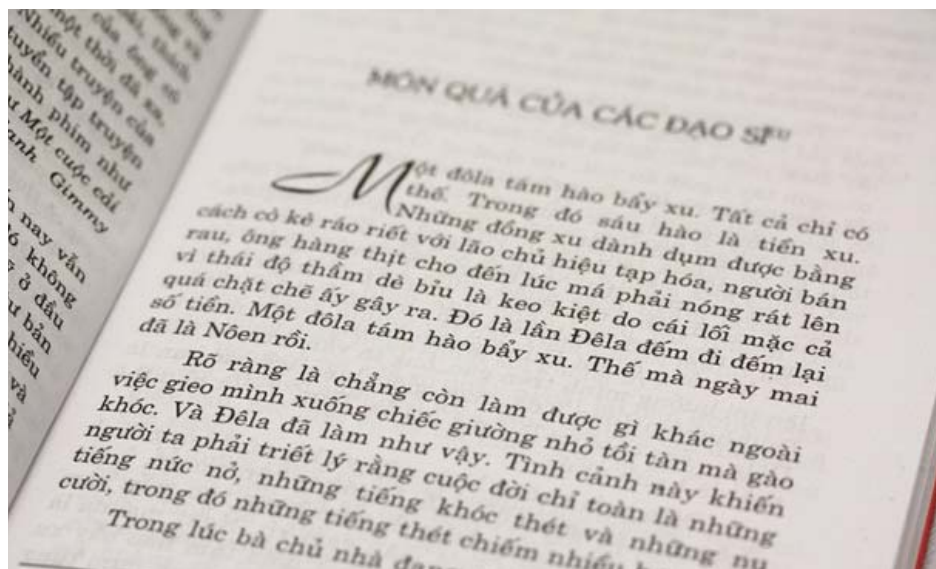
a- Sự Phơi Bầy (Exposition) : Tức là phần nhập truyện. Trong phần này người đọc sẽ gặp gỡ các nhân vật (characters), nhận được bối cảnh (ở đâu và lúc nào? Hoặc không gian và thời gian của câu chuyện), đồng thời bắt đầu theo dõi biến cố hoặc những xung đột (conflict) xảy đến.

b- Đẩy Xung Đột Đi Tới (Rising action): Xung đột mỗi lúc một gay cấn hơn.

c- Điểm Bùng Nổ (Climax): Đây là điểm mấu chốt của câu chuyện. Đó cũng là điểm đột biến, là ngã rẽ của câu chuyện.

d- Xung Đột Giảm Dần (Falling action): Sau

khôn. Muốn thế, ông ta phải sẵn sàng, đỉnh đạc và khéo léo. Con cá hồi tinh khôn ở đây không ai khác hơn là độc giả, là đối tượng có thể bị ông ta dẫn dụ cắn mồi và dính câu. Dụng cụ đầu tiên trong đám mồi của ông chính là nhan đề của câu chuyện, phải làm sao cho hấp dẫn người đọc. Nếu không thì giống như những con cá già buồn bực, chỉ ngửi rồi bỏ đi.

Nhưng cũng không

điểm bùng nổ, mọi diễn biến đi vào kết thúc.

e- Kết Cuộc (Resolution): Là sự kết thúc của câu chuyện.

B) Quan Điểm (Point Of View):

Người viết ở đây được gọi là người kể chuyện hay người tường thuật (narrator). Trong truyện ngắn, ông ta có thể chọn lựa đứng ở ngôi thứ nhất hoặc ngôi thứ ba. Nếu đứng ở ngôi thứ nhất thì truyện được kể lại bởi một nhân vật trong truyện. Do đó, tác giả thường dùng những từ: tôi hoặc chúng tôi. Nếu đứng ở ngôi thứ ba thì tác giả sẽ dùng các từ: chàng, nàng, nó, ông ta, hắn...

C) Văn Phong (Tone):

Ngoài bố cục, văn tài của mỗi người viết truyện còn được đánh giá qua văn phong được hiển hiện qua biệt tài làm cho văn chương của ông ta mang những nét châm biếm, hài hước, buồn man mác, cầu kỳ hoặc lãng mạn... Văn phong của một truyện ngắn hết sức quan trọng. Nó tựa như hương vị cà cuống của món bún thang, rau thơm và nước chấm của món chả giò, hương vị thơm tho của bát phở... mà thiếu nó thì truyện ngắn sẽ trở nên lạt lẽo.

3. Nhận Xét Chung Về Truyện Ngắn

Trong phần đề tựa cho Tuyển Tập Hay Nhất Thế Giới của Nhà xuất bản Bantam năm 1967, Roger B. Goodman đã viết như sau : " Nhà Văn viết truyện ngắn chẳng khác nào một người câu cá đang theo đuổi một con cá hồi (salmon) rất tinh

giống người câu cá, Nhà Văn viết truyện ngắn không phải chỉ đơn thuần tạo sự chú ý nơi người đọc ông ta phải nắm lấy sự chú ý đó đồng thời còn phải mua vui cho độc giả. Bởi vì Nhà Văn thường viết về những con người, về nơi chốn và về những biến cố bất hạnh, không mấy vui hoặc xấu xa, cho nên công việc của ông ta cực kỳ khó khăn.

Truyện ngắn là một thể loại văn chương rất phong phú. Không một tư tưởng tình cảm nào của con người, không một đề tài nào quen thuộc hoặc xa lạ với truyện ngắn cả. Tài năng của Nhà Văn viết truyện ngắn là tấn công một cách sâu sắc và trực tiếp vào cốt lõi các vấn nạn của con người. Bởi lẽ tác phẩm của ông ta là con mắt nhìn một cách mới mẻ và sâu xa, là bàn tay điểm tô một cách mỹ thuật và có ý nghĩa.

Ngay khi nhìn vào bộ mặt của cuộc chiến tranh, nỗi thù hận. sự bất công hay suy đồi, người đọc bị lôi kéo bởi cái nhìn của Nhà Văn, bị dính vào những hình ảnh của cuộc đời mà ông ta mô tả rồi hi vọng làm giàu có những kinh nghiệm của con người cũng như nghệ thuật mà trong đó ông ta có tham dự một phần.

Tìm một định nghĩa chính xác cho truyện ngắn là điều vô vọng. Vì tính phong phú và đa dạng của nó, cho nên một số Nhà phê bình đã các cố nói rằng : Truyện ngắn là một truyện ngắn. Và đó là là định nghĩa khái quát rõ nét nhất. Trong thể tiểu thuyết cho chúng ta thấy cảnh trí một xã hội đủ loại các mẫu người, khi

truyện ngắn chỉ giới hạn vào một số nhân vật, thường không quá ba người. Trong khi tiểu thuyết thường tường thuật (miêu tả) một khoảng thời gian dài cùng rất nhiều biến cố trong cuộc sống của các nhân vật rồi cho thấy sự phát triển, sự lớn lên, sự đổi thay, qua đó bộc lộ cho chúng ta thấy những chi tiết và chiều sâu của nó.

Còn truyện ngắn luôn chỉ là một kẽ nứt trên bức tường biến cố và nhân vật, một góc của cả một khu vườn tình cảm của con người, là nơi mà người ta liếc sơ, nhìn vội vào điểm đột biến (khúc quanh) của một đời người. Chẳng nào người đọc cười hay khóc với những gì mà Nhà Văn thấy hay nghe, cảm thấy bàng hoàng hay vui sướng, hoặc cảm thấy nhẹ nhõm hay thất vọng rồi độc giả thông cảm và hiểu biết, chẳng đó mới có thể nói Nhà viết truyện ngắn đã thành công và người đọc đã được phục vụ đúng mức”.

Đào Văn Bình

Đêm Noel

Bỏ hái những chùm sao
Trên nền trời xa tít
Rồi bỏ đem gắn vào
Trên cây thông xanh biếc

Những gói quà của mẹ
Lung lẳng trên cành xinh
Bé ngồi nghe mẹ kể
Chuyện ông già Noel

Đêm nay không trăng sáng
Vẫn rực rỡ sắc màu
Bé nhìn cây thông đứng
Nhấp nháy hoài mắt sao...

Noel - Lời Nguyện Cầu Cho Bạn

Vài ngày nữa là Noel rồi đó,
nằm ở nhà hay đón gió mùa đông?
Những nỗi buồn có trĩu nặng trong lòng
Từ từ gỡ và thả bay trong gió

Này bạn ạ, thời gian đi nhanh quá!
Mới ngày nào... nay đã mấy mươi năm
Mình đến với nhau bằng cả chân thành
Là hoài bão bảo tồn văn hoá Việt

Bao nhiêu năm mảnh vườn ta vun xới
Nhìn đàn chim rúi rít ngộ vô cùng
Ánh bình minh và trời rộng mênh mông
Giữa xứ người hỡi em đừng bỏ cội

Những ước mong vẫn đọng đây mong ước
Nhắc cho nhau mơ nhé để mà vui
Đường kỷ niệm đôi lúc cần ngó lui
(để bắt chợt lao xao lòng hờn hờ...)

Nhạc thánh ca nhẹ vang trong đêm tối
Một niềm tin Thiên Chúa ở ngai cao
Lắng tâm tư tôi gói ghém nguyện cầu
Noel đến rộn ràng hoa Như Ý.

Mạc Trần Lan

Người vũ nữ

Cô Tôn Nữ Diệu Lan choáng váng trước sức hút của đồng tiền nên âm thầm rời bỏ sông Hương, núi Ngự để vào Sài Gòn tìm cách đổi đời. Cô vứt bỏ quần áo trắng và bỏ lại sau lưng mối tình thơ mộng của chàng thư sinh trường Quốc học. Trước mắt cô, Huế lãng mạn, nhưng Huế nghèo nàn, không phải là môi trường để cô vươn lên bay cao và bay xa. Sài Gòn mới là nơi giúp cô thực hiện giấc mơ làm giàu thật nhanh không thông qua trí tuệ và lao động.

Sài Gòn về đêm vẫn là Sài Gòn ăn chơi, vẫn là bia, rượu mạnh, đại gia và mỹ nữ. Trong các vũ trường, những ánh lân tinh lấp lánh di động giữa sàn nhảy. Ngập ngụa trong khói thuốc, chìm đắm trong men rượu cay nồng là những thân hình lắc lư theo điệu nhạc cuồng loạn. Cô vũ nữ Mộng Cầm, hiện thân của người nữ sinh Đồng Khánh mang tên Tôn nữ Diệu Lan ngày trước, khêu gợi trong chiếc váy mỏng cực ngắn cùng với chiếc áo dây kéo lộ gần phân nửa bộ ngực. Người đẹp tỏ ra rất điêu luyện trong việc che và hở để khoe với thiên hạ. Xa cố đô Huế chẳng bao lâu, vũ nữ Mộng Cầm đã sống phóng túng trong một thế giới đa màu sắc, lả lơi trong những bộ y phục đắt tiền ôm sát một vóc dáng cân đối và một gương mặt quyến rũ. Ý thức rõ giá trị của một thời nhan sắc, và để vươn tới giấc mơ giàu có, cô đã trải mình theo những chuyến “bay” đêm.

Đằng sau vẻ kiêu sa lộng lẫy của Sài Gòn về đêm là một thế giới hỗn loạn khi bức màn nhung khép lại, khi vũ trường đóng cửa. Các vũ nữ tha hồ ngã giá với khách làng chơi. Một cơn gió nhẹ thoáng se lạnh. Mùi thơm của những loại nước hoa đắt tiền trên bờ vai trần của các người đẹp phủ kín lối ra. Các cô bước lên những chiếc xe hơi bóng loáng đang đỗ bên vệ đường để bắt đầu một cuộc phiêu lưu mới. Các đại gia háo sắc, thành công trên thương trường, với túi rủng rỉnh đô la, nhóm này gây xóc qua nhiều tuyệt chiêu bằng cách vung tiền bạt mạng, sẵn cho bằng được mỹ nữ để qua mặt nhóm khác. Các công tử bột

cũng dựa hơi cha “ăn theo”.

Vũ nữ Mộng Cầm, với một thân hình gợi cảm, và “vốn tự có”, bắt đầu điều luyện trong việc quyến rũ đàn ông. Đối với cô, những nụ hôn thơ đại, vụng về dưới hàng phượng vĩ bên chân cầu Trường Tiền đã thuộc về quá khứ. Hiện tại trước mắt, cô trang bị cho mình một kỹ thuật làm tình để đáp ứng nhu cầu tình dục của những gã háo sắc. Một kỹ sư trẻ tên Thông, giám đốc một

công ty lớn ở Sài Gòn bị sắc đẹp nàng mê hoặc đã tung tiền ra cung phụng nàng mọi mặt, với điều kiện Mộng Cầm là của riêng chàng. Kiếm tiền dễ, người đẹp tiêu tiền vô tội vạ. Cô chuyên mua sắm trong các cửa hàng nổi tiếng, xài toàn hàng “độc”. Thông còn thuê hẳn cho cô một ngôi nhà sang trọng, tivi, máy lạnh, xe gắn máy đời mới để hưởng thụ.

Biết Thông có người vợ tên Loan, đoan trang, hiền hậu, Mộng Cầm tìm cách phá hoại gia cang của người tình bằng cách xúi Thông bỏ vợ để cưới nàng nhưng không có kết quả. Thông vẫn xem nàng là gái bao, không hơn, không kém. Mộng Cầm không bằng lòng với hiện tại và không buông tay thua cuộc. Cái mộng làm chủ một gia tài kết xù để sống trọn đời trong nhung lụa là động lực thúc đẩy nàng hành động ngu xuẩn. Đến tận nhà Thông để chọc tức và khiêu khích Loan, sau đó thuê vài tên xã hội đen hành hung Loan trên đường đi làm về chẳng có kết quả gì, trái lại Thông nghi ngờ Mộng Cầm đã chủ mưu nên nặng lời cảnh cáo nàng. Chàng nhắc lại lời giao kết giữa hai người khi bắt đầu cuộc sống chung là Thông không thể cưới nàng vì chàng đã có vợ. Hơn nữa, với uy tín trên thương trường, Thông

không muốn mất mặt với các đối tác nếu chàng có một người vợ làm vũ nữ. Mộng Cầm nghĩ một kế khác chắc chắn sẽ buộc chân Thông suốt đời, nàng sẽ có con với chàng. Nhưng trong đời, không phải ước mơ nào cũng thành đạt.

Tuy bước sang tuổi ba mươi, vết tích thời gian chưa xuất hiện trên gương mặt nàng nhờ các mỹ viện mà nàng thường lui tới và các mỹ phẩm đắt tiền mà nàng tung tiền ra mua với bất cứ giá nào. Nhờ thế, Mộng Cầm vẫn đẹp và Thông vẫn si mê nàng. Nhưng mục tiêu mà Mộng Cầm muốn đến là một bào thai tượng hình trong bụng nàng. Qua một thời gian kiên nhẫn đợi chờ, nàng cảm thấy nghi ngờ chính mình nên tìm đến một bác sĩ chuyên khoa để biết sự thật. Một sự thật phũ phàng đã giáng xuống đời nàng, Mộng Cầm vô sinh nên không thể có con với người đàn ông nào. Nàng không còn cách nào hơn là dùng mọi thủ đoạn để moi tiền Thông. Chàng kỹ sư hào hoa nhiều tiền, đêm ngủ lặn trong hương tình men rượu, ngày thì bỏ bê công ty, mang tiền cung phụng người đẹp tiêu xài phung phí. Chẳng bao lâu, công ty vỡ nợ, Thông phải bán xe hơi, bán nhà để thanh toán tiền vay ngân hàng. Mộng Cầm bỏ rơi Thông, quay lại vũ trường, cặp bồ với một đại gia lớn tuổi. Nếu so với Thông hào phóng trước kia thì lão này keo kiệt không để cho nàng moi tiền. Mộng Cầm lạnh lùng chia tay hẳn không luyến tiếc.

Giờ đời nổi trôi cuốn con người đi theo ngày tháng. Một hôm soi gương, nàng giật mình nhận ra có vài nếp nhăn ở đuôi mắt, một vết nám nhỏ trên má. Mộng Cầm không còn tiền để thường xuyên đến mỹ viện chăm sóc sắc đẹp và mua các mỹ phẩm dưỡng da. Giờ đây, vết tích thời gian hiện dần trên khuôn mặt nàng. Không còn đủ sắc đẹp cạnh tranh với đoàn vũ nữ trẻ, sức cuốn hút những gã si tình cũng giảm dần, Mộng Cầm ê chề quay về Huế, gia nhập vào đoàn ca kỹ trên các thuyền văn hóa. Phong cách trình diễn và lời ca trầm buồn tạo cho nàng một nét độc đáo. Với những ca khúc nói lên nỗi niềm cay đắng, nghiệt ngã, với tâm trạng bẽ bàng, ngang trái trong cuộc đời được dàn trải qua tiếng hát của Mộng Cầm, tạo dấu ấn sâu sắc trong tâm hồn người nghe.

Tiếng hát lơ lửng với khói sương, nhấp nhô cùng sóng nước, khách thưởng ngoạn cảm nhận trong âm điệu ngọt ngào, du dương của người ca sĩ có chất chứa một nỗi buồn chất ngất.

Một Việt kiều trọng tuổi, từ Mỹ về thăm cố đô Huế bắt đầu để ý đến người ca sĩ có mái tóc dài buông lơ lửng trên bờ vai với dáng dấp yếu điệu thực nữ trong tà áo dài màu tím. Ông nhờ người giới thiệu để được quen nàng. Và một cuộc tình mới hồi hải đến với Mộng Cầm. Chỉ vài tháng sau, thêm một lần nữa, Tôn nữ Diệu Lan già từ mẹ già, già biệt sông Hương núi Ngự theo chồng sang Mỹ. Những tưởng cuộc đời còn lại của nàng sẽ được êm ả bên kia Thái bình dương, nhưng nghiệt ngã ập đến với nàng sau hai năm sống hạnh phúc bên chồng. Bác sĩ phát hiện Diệu Lan bị ung thư máu. Thế là hết... Đời người là một cuộc lữ hành không trọn vẹn. Gặp gỡ đó rồi chia tay đó. Đời nàng như tiếng hát khói sương sắp bị nhạt nhòa theo sương khói, như hoa phượng vĩ tàn rơi trên đường Trần Hưng Đạo mà xưa kia nàng gọi là mảnh hồn đau của Huế, rã rời dưới bước chân người qua lại, bầm dập dưới bánh xe lăn, mới bữa hôm qua chói chan ở đầu cành, sáng nay chỉ còn cái xác thân đen tối tả trên hè phố.

Diệu Lan trần trối với chồng sau khi nàng chết hãy hỏa táng nàng và đem tro than của nàng về Huế, một ít rải ở khu vườn nhà cũ để nàng được hít thở hương thơm của cỏ dại, của hoa cau, hoa bưởi, một ít rải trên sông Hương, giòng sông như một giòng lệ chảy giữa phố phường, cho nàng được tắm mát trên giòng sông của tuổi thơ, nơi nàng đã đi những bước chân chập chững vào đời, và những bước chân簸 ngổ trong tình yêu. Nàng muốn hồn nàng quyện vào những cơn mưa Huế, rong chơi từ Đông Ba qua An Cựu, từ Đập Đá ngược lên Kim Long, từ Nam giao đi về Thượng Tứ. Nàng sẽ chạy theo gánh bún bò Huế lúp xúp bên chân cô hàng qua cầu Gia hội, hoặc nổi gót theo các nữ sinh Đồng Khánh tung tăng trên cầu Trường Tiền.

Bốn tháng sau, Tôn nữ Diệu Lan vĩnh biệt trần gian và những ước muốn của nàng đã được chồng nàng thực hiện.

VL

BÀI CA CHO NGƯỜI KỸ NỮ

Ta tiếc cho em trong cuộc đời làm người
Ta xót xa thay em là một cánh hoa rơi
Người đời vô tình giẫm nát thân em
Người đời vô tình giày xéo thân em
Người đời vô tình giết chết đời em

Em hỡi em ơi trong đèn màu mờ mờ
Sau những cơn say thấy hồn mình vẫn bơ vơ
Và từng đêm về lòng có cô đơn
Và từng đêm về hồn có thương đau
Và từng đêm về lệ có đầy vơi

Ta tiếc cho em, ta tiếc cho em
Nhìn em trong lòng mọi người
Quay cuồng theo tiếng nhạc đưa
Nhìn em tay nâng ly rượu
Môi cười mà lệ như rơi
Môi cười mà lệ như rơi

Trong xót xa đưa theo từng ngày lạnh lùng
Em hỡi em ơi mai này đời sẽ ra sao
Từng mùa xuân buồn lòng vẫn đơn côi
Từng mùa đông lạnh tình vẫn xa xôi
Lòng người vô tình em sẽ về đâu

Ao thả vịt

Có Hai thứ

Có 2 thứ bạn nên tiết kiệm, đó là SỨC KHOẺ và LỜI HỨA

Có 2 thứ bạn phải cho đi, đó là TRI THỨC và LÒNG TỐT

Có 2 thứ bạn phải thay đổi, đó là BẢN THÂN và NHẬN THỨC.

Có 2 thứ bạn phải giữ gìn, đó là NIỀM TIN và NHÂN CÁCH.

Có 2 thứ bạn phải trân trọng, đó là GIA ĐÌNH và HIỆN TẠI.

Có 2 thứ bạn phải tự mình thực hiện, đó là LAO ĐỘNG và CHỊU TRÁCH NHIỆM với việc mình làm.

Có 2 thứ bạn phải lãng quên, đó là ĐAU THƯƠNG và HẬN THÙ.

Có 2 thứ bạn phải khắc ghi, là CÔNG ƠN MẸ CHA và sự GIÚP ĐỖ CỦA NGƯỜI KHÁC.

Có 2 thứ bạn buộc phải có để là người thành công, đó là ĐAM MÊ và LÒNG KIÊN TRÌ.

Có 2 thứ bạn không được làm, đó là HÃM HẠI NGƯỜI KHÁC và PHẢN BỘI lòng tin.

Có 2 thứ bạn phải bảo vệ, đó là DANH TÍN và LỄ PHẢI.

Có 2 thứ bạn phải chấp nhận, là CÁI CHẾT và SỰ KHÁC BIỆT.

Có 2 thứ bạn phải kiểm soát, đó là BẢN NĂNG & SỰ ĐỐ KỊ.

Ao thả vịt : nơi hội tụ ghi những vui buồn xảy ra trong cuộc sống. Ao đón nhận tất cả những chia sẻ của quý độc giả. Ao không đăng những bài chỉ trích cá nhân, chửi rủa hay những bài nặc danh... nhưng sẵn sàng cho đăng đàn mọi ý kiến làm đẹp cuộc sống ...

Những bài viết do tác giả chịu trách nhiệm, chứ không nhất thiết phản ánh lập trường của Ban Biên Tập Nhịp Cầu.

Xin mời quý vị cùng tham gia...

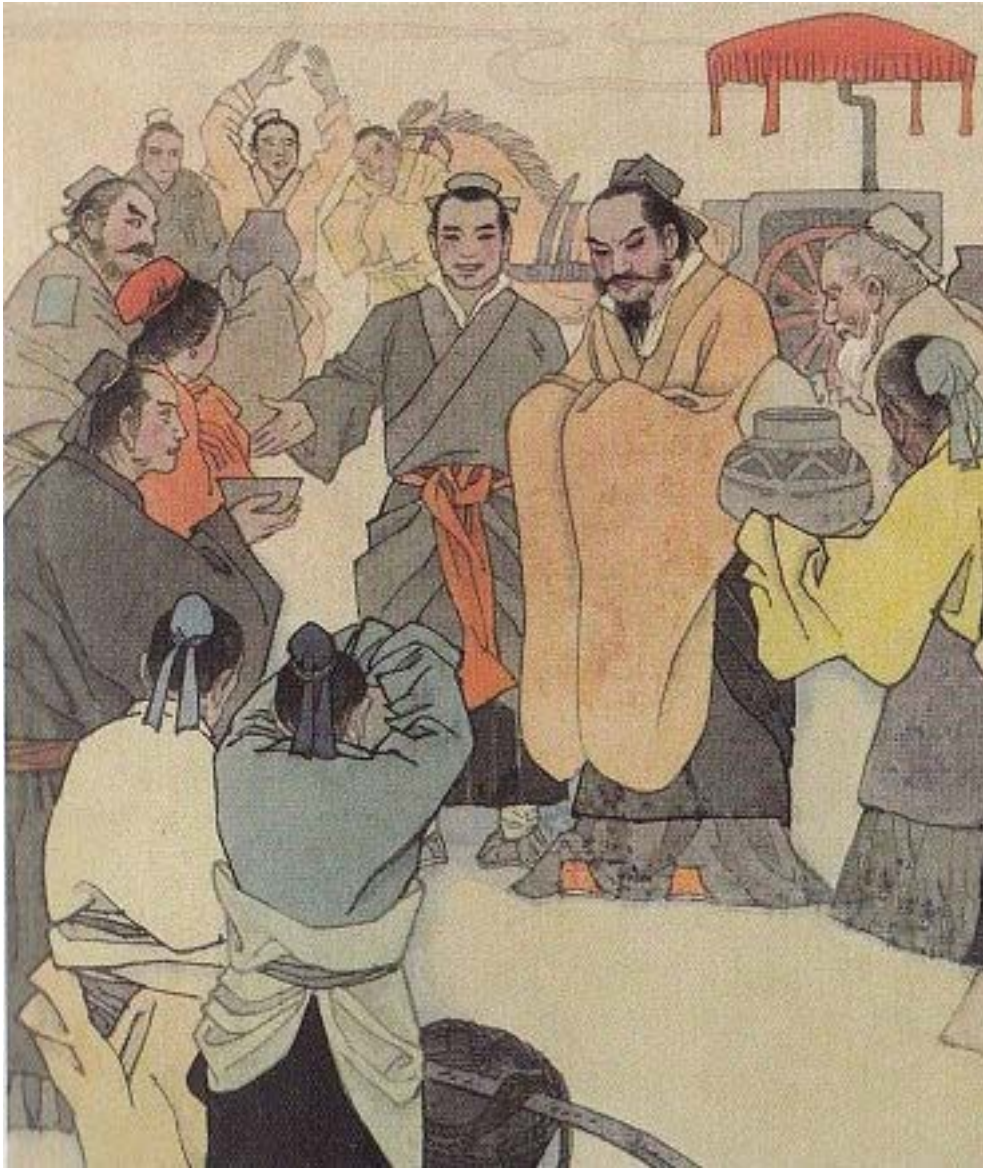
Vì sao ngày nay các nhà hảo tâm thường được gọi là ‘Mạnh Thường Quân’?

Mạnh Thường Quân tên Điền Văn, là một quý tộc nước Tề, ông cùng Bình Nguyên Quân Triệu Thắng của nước Triệu, Tín Lăng Quân Ngụy Vô Kỵ nước Ngụy và Xuân Thân Quân Hoàng Yết nước Sở được gọi là bốn đại công tử trong thời kỳ Chiến Quốc.

Điền Văn thích giao du với các nhân tài trong thiên hạ và thu nạp làm môn khách, ông tổng cộng thu dung hơn 3.000 môn khách, trong đó có không ít người là thực sự có tài năng, nhưng cũng có lắm kẻ chỉ vì miếng ăn mà đến sống ký sinh ở nhà ông.

Bấy giờ, Tần Chiêu Vương đang tìm đủ mọi cách nhằm phế bỏ việc liên minh với các nước Tề, Sở. Khi nghe nói Mạnh Thường Quân nước Tề là một nhân tài lại có thế lực, bèn cho người sang mời ông đến nước Tần và hứa sẽ cho ông giữ chức tể tướng. Mạnh Thường Quân dẫn theo một đám môn khách đến Hàm Dương, họ được Tần Chiêu Vương thân hành ra tiếp đón. Mạnh Thường Quân tặng cho nhà vua một chiếc áo bào bằng lông cáo rất quý hiếm, nhà vua rất hồ hởi, liền cử người đem lễ vật cất vào kho trong cung.

Tần Chiêu Vương vốn muốn cử Mạnh Thường Quân làm tể tướng như đã hứa, nhưng vị tể tướng đương nhiệm rất ghen tức trước việc này. Ông ta sợ bị mất chức, đã ngấm ngầm nhờ người đến nói với Tần Chiêu Vương rằng: “Điền Văn là một

quý tộc nước Tề, thủ hạ của hần lại đông như thế, nào ai dám đảm bảo là hần không mưu lợi cho nước Tề, như vậy thì nước Tần chẳng nguy lắm sao?”.

Tần Chiêu Vương ngẫm nghĩ hồi lâu rồi nói: “Đúng thế, tại sao ta lại không nghĩ tới việc này nhỉ, hãy tiễn họ trở về là xong”. Người kia đáp rằng: “Như thế thật không ổn, họ ở đây đã lâu tất nắm được tình hình nước Tần ta, làm sao lại có thể để họ về một cách nhẹ nhàng như vậy?”. Tức thì, Tần Chiêu Vương bèn cho giam lỏng Mạnh Thường Quân.

Mạnh Thường Quân lo lắng cho tình cảnh của mình, mới đến hỏi bạn là Kinh Dương Quân người nước Tần, Kinh Dương Quân đã ám thị cho Mạnh Thường Quân hãy đến cầu cứu với ái phi Yến Cơ. Mạnh Thường Quân liền cử người đem theo

lễ vật vào cung gặp Yến Cơ. Yến Cơ nói rằng: “Muốn tôi khuyên nhà vua thì cũng chẳng khó gì, nhưng phải biếu tôi một chiếc áo bào bằng lông cáo mới được”. Mạnh Thường Quân biết vậy mới bàn với đám môn khách rằng: “Tôi chỉ có mỗi chiếc áo đã tặng cho vua Tần rồi thì làm sao có thể lấy lại, nay ai có thể kiếm được một chiếc áo khác?”.

Có một môn khách trả lời một cách ngắn gọn rằng: “Tôi đã có cách”. Ngay đêm hôm đó, người môn khách này chui qua lỗ chó vào trong cung, vừa đi vừa bắt chước chó sủa rồi lén vào trong kho lấy chiếc áo bào ra. Mạnh Thường Quân liền nhờ Kinh Dương Quân đem áo đến biếu Yến Cơ. Đêm đó, Yến Cơ ni

non bên gối khuyên Tần Chiêu Vương thả Mạnh Thường Quân về nước, nhà vua quả nhiên đồng ý ngay.

Mạnh Thường Quân nhận được văn thư quá cảnh, bèn cùng đám môn khách nhanh chóng chạy ra cửa ải Hàm Cốc, khi đến nơi đã nửa đêm, quan ải còn chưa mở cửa. Mọi người đang sốt ruột chưa biết tính ra sao, thì trong đám có một người bỗng bắt chước tiếng gà gáy, tức thì gà trên cửa ải cũng đều gáy theo, lính canh ải cứ tưởng là trời đã sáng, liền mở cửa ải khám văn thư, cho đám Mạnh Thường Quân đi qua cửa ải.

Mạnh Thường quân về đến nước Tề, được Tề Dãn Vương cho làm tể tướng, bấy giờ môn khách tăng lên càng đông hơn. Một hôm, có một người tên là Phùng Hoan đến xin theo. Mạnh Thường

Quân thấy người này ăn mặc rách rưới mới hỏi có tài cán gì, Phùng Hoan thản nhiên trả lời là mình chẳng có chút tài cán gì. Mạnh Thường Quân chỉ cười và cho ở lại.

Mạnh Thường Quân nuôi hơn 3.000 thực khách nên chi phí quá lớn, bổng lộc không đủ chi dụng, phải dựa vào tiền thuê đất đai ở Bích Thành do vua phong, nhưng có một năm không thu được tiền về, mới cử Phùng quán đi đòi. Phùng Hoan trước khi đi có hỏi Mạnh Thường Quân rằng: “Khi tôi trở về, ông có muốn tôi đem quà gì về không?”. Mạnh Thường Quân ngẫm nghĩ hồi lâu rồi nói: “Thì ông cứ xem ở đây thiếu thứ gì thì đem về”.

Phùng Hoan đến Bích Thành mới biết năm đó bị thiên tai mất mùa, nông dân thiếu lương ăn khổ cực hết chỗ nói. Phùng Hoan bèn tập họp họ lại, nói:

“Hôm nay ta đến đây không phải là đòi nợ, mà là đến báo một tin mừng, chủ ta là Mạnh Thường Quân nói tiền nợ của quý vị phụ lão đã vay mượn đều khỏi trả, nên hôm nay sai ta đến đây để hủy bỏ tất cả những kế ước mà quý vị đã lập trong lúc vay mượn”.

Nói rồi đốt hết mọi giấy tờ vay nợ, khiến mọi người vô cùng cảm động. Phùng Hoan trở về nói lại đúng sự thực cho Mạnh Thường Quân nghe.

Mạnh Thường Quân nổi giận nói: “Trước khi đi ông nói sẽ đem quà về, nay ở đâu?”. Phùng Hoan đáp rằng: “Ngài tiền tài, phú quý, ngựa đẹp, mỹ nữ thứ gì cũng không thiếu, tôi chỉ thay ngài mua về hai chữ ‘nhân nghĩa’”. Mạnh Thường Quân nghe xong rất tức giận, nhưng việc đã rồi nên đành bỏ qua.

Hai năm sau, Tề Dấn Vương tin nghe lời bịa đặt của hai nước Tần, Sở, rất lo lắng Mạnh Thường Quân công cao lấn chúa, gây uy hiếp tới vương vị của mình, bèn thu ấn tể tướng của Mạnh Thường Quân, các môn khách thấy

vậy đều nối đuôi nhau bỏ đi, duy chỉ có Phùng Hoan là còn ở lại. .

Mạnh Thường Quân uể oải trở về cố cư ở Bích Thành, dân trong thành nghe tin ông trở về, liền đất già công trẻ ra ngoài 100 dặm để đón. Mạnh Thường Quân nhìn thấy cảnh tượng này rơm rớm nước mắt nói với Phùng Hoan rằng: “Nhân nghĩa mà ông đã đem cho tôi, nay tôi đã thực sự cảm nhận được rồi”.

Câu chuyện này rất nhiều người đều biết, qua đó sự đa mưu túc trí và tầm nhìn xa trông rộng của Phùng Hoan khiến người ta cảm phục. Mạnh Thường Quân không thiếu thốn gì về vật chất, nhưng ông ta thiếu một chút ‘nhân nghĩa’, Phùng Hoan đã nhìn ra được thứ mà tương lai khi thế sự thay đổi hoặc chủ nhân thất thế có thể dùng đến.

Bậc trí giả hiểu rằng trời đất phong ba bão táp khó lường, con người có lúc thăng lúc trầm, cho nên khi có điều kiện thì phải biết tích đức hành thiện, phòng khi biến cố thì vẫn có thể bình an. Cho nên Phùng Hoan đã để lại cho chủ nhân của mình một con đường ‘nhân nghĩa’.

Trong lịch sử, những trí giả như Phùng Hoan nhiều như sao buổi sớm, rất nhiều câu chuyện về họ còn lưu lại để truyền dạy người đời cách sống cho phải Đạo.

Cũng xuất phát từ câu chuyện trên mà ngày nay, với những ai hảo tâm sẵn lòng làm việc thiện giúp đỡ người khác, thường được người ta xưng là “Mạnh Thường Quân”.

Sưu tầm

Danh sách Độc giả ủng hộ

tiếp theo Nhịp Cầu số 219

59. Anh Chị Dũng Khanh	100 euros
60. Bác Nguyễn Văn Hào	100 euros
61. Bà Henri Rosé NGUYỄN (Nancy) chèque	30 euros
62. Bà Quyền Tuyết Mai	30 euros
63. Ông Bà Mùidi Grellier Albert	50 euros
64. Đỗ Jean Claude	40 euros
65. Ân danh	50 euros

Hành Hương FATIMA 2017

Tuy rằng thời gian còn xa... nhưng cũng trôi qua rất nhanh... vì thế Ban Tổ Chức Hành Hương FATIMA vào tháng 7 năm 2017 xin thông báo vấn đề ghi danh giữ chỗ :

1- Ngày : từ 10 đến 20/ 07/2017 (nên ghi danh ngay từ bây giờ).

2- Những ai thật sự muốn tham dự Hành Hương thì phải đóng trước 100 € (số tiền này sẽ không được hoàn trả lại... do đó chúng ta nên suy nghĩ kỹ).

3- Những ai ghi danh nhưng không đóng tiền cọc trước thì bị xem như không có giữ chỗ

4- Thời hạn chốt đóng tiền giữ chỗ là cuối tháng 10 năm nay 2016 (vì còn phải đặt tiền cọc trước cho chiếc xe và khách sạn).

Xin lưu ý việc ghi danh :

- Strasbourg : cha Sơn - anh Hưng chủ tịch - chị Lâm Phương Mai.
- Colmar : anh Ninh chủ tịch (09.53.81.34.64)
- Mulhouse : anh Thành chủ tịch (03.89.59.58.72)

Linh mục Lâm Thái Sơn

Những Ý Lễ xin trong tháng 10 / 2016

Cộng Đoàn Colmar

- 1- Tạ thị Xuyên xin Lễ cầu cho linh hồn Jacqueline và Françoise
- 2- Gia đình anh chị Quyết xin Lễ cầu cho các linh hồn
- 3- Anh chị Thắng-Thu xin Lễ cầu cho các linh hồn thai nhi
- 4- Hai Bác Trần xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ, xin Lễ cầu cho linh hồn Anna Phương, Têrêsa Nguyễn thị Lược qua đời tại VN và Lễ cầu cho các linh hồn mồ côi

Cộng Đoàn Strasbourg

- 1- Gia đình Tran Lan My Ni xin Lễ tạ ơn
- 2- Chị Thoa xin Lễ Giỗ 15 năm cầu cho linh hồn Jacques Rieber
- 3- Chị Xuân Mỹ xin Lễ cầu cho các linh hồn Phêrô Maria Cao Xuân Mộc, Giuse Maria Nguyễn Đức Nhuận và các đảng linh hồn
- 4- Chị Lã Mai Soulivong xin Lễ cầu cho các linh hồn
- 5- Anh chị Hân Hằng xin Lễ cầu cho các linh hồn và các Tổ Tiên
- 6- Anh chị Tuấn Diệp xin Lễ cầu cho linh hồn Đôminicô và Maria Biền và 1 Lễ cầu cho các linh hồn tiên nhân
- 7- Anh chị Thanh Thắm xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Nguyễn thị Đào
- 8- Dì Dung ở Mỹ xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Nguyễn thị Đào

Tháng 11 / 2016

Cộng Đoàn Strasbourg

Ngày 01/11/2016

- 1- Gia đình ông bà Kane xin Lễ cầu cho các đảng linh hồn, các linh hồn tiên nhân
- 2- Gia đình Charline Au Appavou xin Lễ cầu cho Ba Má, linh hồn Maria thị Thơm và Giuse Saly Au Appavou
- 3- Anh Jacques Adiceam xin Lễ cầu cho Ông Bà Cha Mẹ, cầu cho các Đảng Linh hồn, cầu cho linh hồn Monique Hoa, Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ và cầu bình an cho gia đình
- 4- Anh chị Kỷ Tâm xin Lễ cầu cho gia tiên
- 5- Ông Bà Phương Sinh xin Lễ cầu cho linh hồn Elisabeth Bùi thị Tốt
- 6- Gia đình Au Appavou xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Au Appavou thị Thơm và linh hồn Saly Au Appavou
- 7- Anh chị Hoài-Hoa và anh chị Hoàng - Thủy xin Lễ cầu cho linh hồn Đaminh Nguyễn văn Hòe, Đaminh Nguyễn văn Hoàn, Phêrô Nguyễn Hữu Phước, Maria Nguyễn thị Đào
- 8- Anh chị Đường Lan xin Lễ cầu cho các linh hồn tiên nhân, các linh hồn mồ côi, cầu cho Nội Ngoại, Lễ cầu Bình An và Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ

Ngày 06/11/2016

- 1- Chị Phương xin Lễ cầu cho linh hồn Simon Chung Thon và cầu cho các linh hồn mồ côi
- 2- Anh chị Hữu Tâm xin Lễ cầu cho các linh hồn mồ côi
- 3- Anh chị Sơn Duyên xin Lễ tạ ơn Đức Mẹ
- 4- Anh chị Long Tuyết xin Lễ cầu cho các linh hồn gia tiên và các linh hồn mồ côi
- 5- Anh chị Mười Phương xin Lễ cầu cho linh hồn Đominicô Nguyễn văn Nhất và các linh hồn mồ côi
- 6- Bà Trình xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Nguyễn thị Tròn

- 7- Anh Chung Thành xin Lễ cầu cho linh hồn Simon CHUNG Thôn
- 8- Chị Trịnh Trung Tâm xin Lễ cầu cho các linh hồn Phêrô Trịnh Văn Dân và Maria Lê thị Mỹ Hoàng
- 9- Anh chị Tuấn Nghĩa xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
- 10- Anh chị Thăng Uyên xin Lễ cầu cho linh hồn Anna
- 11- Anh chị Trờ xin Lễ cầu cho các linh hồn Phanxicô Đỗ văn Học, Phêrô Châu văn Đức, Maria Châu thị Thành, các linh hồn gia tiên
- 12- Anh chị Thủy Vi xin Lễ cầu cho các linh hồn Nội Ngoại và thân nhân
- 13- Anh chị Cường Jeanne xin Lễ cầu cho các linh hồn cha mẹ Nguyễn Xuân Tường, Nguyễn thị Vân và các linh hồn nơi luyện tội
- 14- Chị Kane Hạnh xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
- 15- Chị Kane Thúy xin Lễ cầu cho các linh hồn Mina và Danon và các linh hồn nơi luyện tội
- 16- Anh chị Danh - Vi xin Lễ cầu cho các linh hồn Stêphanô Đặng văn Linh và Giacôbê Phan Thanh Vũ
- 17- Chị Draghi xin Lễ cầu cho các linh hồn Giu se Lê Quang Trường và Bernard Trần Hữu Dau
- 18- Anh chị Thanh Thắm xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Nguyễn thị Đào
- 19- Dì Dung (bên Mỹ) xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Nguyễn thị Đào
- 20- Anh chị Dũng Khanh xin Lễ cầu cho các linh hồn Maria Nguyễn thị Đào, Đaminh Nguyễn văn Hòe, Đaminh Nguyễn văn Hoàn, Maria Nguyễn thị Tuyết Augustinô Hoàng Cao Ngọc
- 21- Chị Kane Hương xin Lễ cầu cho các linh hồn Linh Mục Tu Sĩ Nam Nữ, các linh hồn nơi luyện tội, các linh hồn thai nhi và mồ côi, các linh hồn Nội, Ngoại và các Đẳng linh hồn
- 22- Chị Thoa xin Lễ cầu cho các linh hồn đã qua đời trong gia đình, các linh hồn mồ côi, Lễ cầu bình an cho gia đình và Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ.

Kính Cha Tuyên Úy,

Kính Ông Chủ Tịch và Hội Đồng Mục vụ Cộng Đoàn Đức Mẹ Lavang,

Cùng toàn thể Anh Chị Em trong Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang,

Sau trưa khi tiệc tàn, chúng con đã ngồi đếm chung với nhau. Kết quả rất vui và rất cảm động.

*** Số thu tất cả : 4933,53€; * chi tiêu : - 308.53€ ; * Còn lại : 4625,00€**

Chúng con đã cho Cha và các anh chị còn đó hay số thành này, nhưng bây giờ chúng con xin Cha thông báo rộng rãi hơn qua trang của HDMV,

- trước là để nói lên lòng biết ơn của chúng con đối với Cha và Cộng đoàn đã cho chúng con cơ hội thể hiện nghĩa cử khẩn thiết này cho anh em đang gặp nạn trên quê hương,

- sau là để tỏ lòng biết ơn bao nhiêu anh chị em đã mau mắn đáp lời kêu gọi cấp cứu kẻ khốn khó. Người góp công, kẻ góp của, người hy sinh thời giờ, kẻ chia sẻ chén cơm đồng tiền... Lòng quảng đại đóng góp vì yêu người đó là một nghĩa cử quá đẹp, quá hay. Chúng con hết lòng xin tri ân toàn thể Quý Vị.

Chúng con đang báo và sẽ tìm cách chuyển gấp trọn số tiền này về Nhà Mẹ của Hội Dòng chúng con tại Huế. Chị em chúng con sẽ đến liền với anh em trong những vùng khẩn cấp nhất. Chắc là trên mạng chúng ta có thể theo dõi rõ ràng hơn là đợi tin. Nguyên xin Chúa trả công bội hậu cho tất cả mọi người đã vui mừng chia sẻ kịp thời cho anh chị em đang lâm nạn tại quê nhà.

Trân trọng kính báo.

Chị em Mến Thánh Giá Huế tại Strasbourg.

Nữ tu Anne-Marie Hường

CỘNG ĐOÀN ĐỨC MẸ LA VANG – STRASBOURG

Văn Nghệ & Dạ Vũ
Mừng Noel 2016

18H - NGÀY 25/12/2016

TẠI : SALLE MUNICIPALE-SALLE DES FÊTES
16 RUE DES VOSGES - 67800 HOENHEIM

PAF. 20 euros

Thức ăn & nước uống có bán tại chỗ
Repas & boissons en vente sur place

Các Nghệ Sĩ tham gia.
Anh Chi — Đình Đại — Thanh Xuân
Kiều Thu — Xuân Trường — Thiên Phước
Ban nhạc: The Dragon Band
MC: Minh Quân — Thu Sương